

FOLIA HISTORICO-NATURALIA MUSEI MATRAENSIS

A MÁTRA MÚZEUM TERMÉSZETRAJZI KÖZLEMÉNYEI

GYÖNGYÖS

1

1972

FOLIA HISTORICO-NATURALIA MUSEI MATRAENSIS

A MÁTRA MŰZEUM TERMÉSZETRAJZI KÖZLEMÉNYEI

GYÖNGYÖS

Főszerkesztő:
Dr. NAGY GYULA

Fol. Hist.-nat. Mus. Matr. 1. 1972.

TARTALOM - INHALT

NAGY, GY.: Beköszöntő - Zum Geleit	5
JABLONKAY, J.: A Mátra-hegység lepkefaunája - Lepidopteren-Fauna des Mátra-Gebirges	9
VARGA, A.: Adatok a Mátra-hegység csigafaunájához - Angaben über die Schnecken-Fauna des Mátra-Gebirges	43
JABLONKAY, J.: Adatok a Bükk-hegység molylepkefaunájához - Angaben über die Microlepidopteren-Fauna des Bükk-Gebirges	95
VARGA, A.: A Vallonia RISSO 1826 nem magyarországi fajainak revíziója - Revision der Gattung Vallonia RISSO 1826 in Ungarn	109
VARGA, A. - PINTÉR, L.: Zur problematik der Gattung Hygromia RISSO 1826 - Adatok a Hygromia RISSO 1826 nem problematikájához	121

Beköszöntő

A Gyöngyösi Mátra Múzeum - amelynek induló folyóiratával találkozunk most az olvasó - a Heves megyei Múzeumi Szervezet intézménye; a Gyöngyös város által rendelkezésére bocsátott szép műemlék-épületben 1951-ben kezdte meg működését. A létrehívásakor meghatározott feladata a maitól meglehetősen eltért: a gyöngyösi járás ill. a Mátra-hegység körzetének területén valamennyi múzeumi szakág tárgyi anyagának gyűjtésére s az ebből következő tudományos feladatok ellátására állapították meg illetékességét. Fennállása első 15 évének sokirányú munkáját az e korszakban megjelent 11 "múzeumi füzetének" tárgyi megosztottsága is jellemzi: közöttük a szorosan vett helytörténeti kérdésekkel foglalkozók mellett néprajzi, régészeti, vadászat-történeti és természetrajzi témájúakat is talál az érdeklődő.

Hazánkban a múzeumi hálózat mai korszerű kereteinek kialakulása az 1961-62-es évekre esik. Ennek során hívta létre Heves megye Tanácsa is a megyei múzeumi szervezetet. Ez az intézkedés az eddig egymástól meglehetősen elszigetelten működő múzeumi intézményeinket egységes irányítás alá, egységes szervezetbe tömörítette. A kialakult szorosabb együttműködés következtében lehetővé vált a megyében jelentkező muzeológiai feladatok célszerű megosztása is az intézmények között. Az utóbbi évtizedben a Mátra Múzeum így fokozatosan megválhatott a megfelelő személyi és tárgyi feltételek híján nehezen végzett néhány feladatától, pl. a néprajzi és régészeti gyűjtő- és feldolgozómunkától (ezt a megye központi múzeuma: az egri Dobó István Vármúzeum vette át), és - korlátozott helytörténeti tevékenység fenntartása mellett - megindíthatta az adottságainak jobban megfelelő természetrajzi kutatómunka felfejlesztését, mégpedig azzal a céllal, hogy e szak tekintetében a megye egész területére vonatkozó tevékenységet végezzen.

Folyóiratunk megindulása mögött ez a Mátra Múzeum életében be-
következett alapvető változás áll. Pontosabban ennek egyenes
következménye: az a szükséglet, hogy a kedvezően alakuló szemé-
lyi és tárgyi feltételek által ösztönzött, fokozódó ütemű ter-
mészetrajzi kutatómunka eredményeinek, termékeinek fórumot biz-
tosítsunk.

De további célunk is van folyóiratunkkal; segítségével tömörí-
teni kívánjuk mindazokat, akik változatos és gazdag gyűjtőterü-
letünk, továbbá az Északi Középhegység vele határos területei
természeti viszonyainak kutatásával foglalkoznak, akár mint er-
re hivatott vagy rokonfeladatú intézmények munkatársai, akár
pedig nemes szenvedélyüknek áldozó, tudományos szinten munkál-
kodó amatőrök. E tekintetben nemcsak a megyénk területén, hanem
az országunkban másutt élő szakemberek közreműködésével is szá-
molunk.

A természetkutató tudományos tevékenység az utóbbi években ha-
zánkban is egyre inkább hatása, alá kerül annak a világszerte
erősödő irányzatnak, amely törekvéseit az ember természeti kör-
nyezete fenntartásának ill. védelmének szolgálatába állítja.
Nyilvánvaló, hogy a Mátra Múzeumnak is ebben az irányban kell
folytatnia tevékenységét, már csak azért is, mert hatósugara
fontos üdülő és turisztikai jelentőségű területeket is érint,
amelyek minél épebb - "természetesebb" - állapotban való fenn-
tartása fontos társadalmi érdek. Folyóiratunkat e cél eszköze-
nek is szánjuk s ezért benne a természetrajz teljes területére
vonatkozó alap kutatások eredményeinek közlése mellett helyet
biztosítunk az azokat alkalmazó gyakorlati szakágak tudományos
eredményei közzétételének is.

Folyóiratunk egyelőre két évenként jelentkezik egy-egy, a mos-
tanihoz hasonló terjedelmű kötettel, de gondolunk arra, hogy a
gyorsuló publikációs munka rövidesen évenkénti megjelentetését
fogja megkívánni. Miután igyekezetünk és tudományos termésünk
külföldi szakkörök érdeklődésére is számot tarthat, a tanulmá-
nyokat két nyelven - a magyarnyelvűeket idegennyelvű kivonat-
tal, az idegennyelvűeket magyarnyelvű kivonattal - szándékozunk

közzétenni. A biológiai tárgyú dolgozatok közlésére vonatkozó nemzetközi irányelv szemeltartásával külön angolnyelvű "Abstract"-ot is adunk minden tanulmány címlapján.

Az első kötet megjelenésekor hálásan emlékezünk meg felettes szerveink: Heves megye Tanácsa és a Heves megyei Múzeumi Igazgatóság támogatásáról, amely folyóiratunk megindítását lehetővé tette. Köszönet illeti szakfelügyeleti hatóságunkat, a Természettudományi Múzeumot is a folyóiratunk tartalmi és formai kialakításához nyújtott sok hasznos tanácsért, segítségért.

Dr. Nagy Gyula igazgató
Mátra Múzeum, Gyöngyös

Zum Geleit

(AUSZUG.) Der Direktor des Mátra Museums in Stadt Gyöngyös von Nordungarn kündigte den Beginn einer neuen Zeitschrift an und bezeichnete er deren Ziel. Die Zeitschrift wird die mit dem Nordungarischen Mittelgebirge beschäftigenden, naturhistorischen Forschungen zusammenfassen und die regelmässige Veröffentlichung der wissenschaftlichen Ergebnisse ermöglichen. Im weiteren berichtete er, dass die Zeitschrift vorläufig zweijährlich und die einzelnen Studien auf das voraussichtliche internationale Interesse bedacht nicht nur ungarisch, sondern auch in fremden Sprachen erscheinen werden, ausserdem wird das Titelblatt ein Sonderregüme ein einglischer Sprache enthalten.

A Mátra-hegység lepkefaunája

JABLONKAY József

Mátra Múzeum, Gyöngyös

ABSTRACT: An elaboration of the lepidopterous fauna of the Mts. Mátra, North-Central Hungary. An introduction discusses previous workers - and their significant results - collecting in the area before the author, followed by a treatment of the rarer species captured by him. The second part is a complete faunistic list, enumerating 1243 species, subspecies and forms.

A Mátra-hegységben és a déli tövében fekvő Gyöngyös város környékén 1965 tavaszától folytatok lepidopterológiai gyűjtő-kutatómunkát. Tevékenységem 1966 tavaszától kezdve egészen rendszeres, ezidőtől kezdve igényli és segíti munkámat a gyöngyösi Mátra Múzeum. A munka eredményességén sokat lendített az is, hogy ezekben az években a gyűjtőterület több pontján: Mátrafüreden, Gyöngyössolymoson (Közúzó), Gyöngyösoroszin, Mátraházán (a Vörösmarty turistaház mögötti erdészlaknál, továbbá a SZOT-üdülők igazgatási épülete mögött), valamint Parádsasváron (Fényespuszta) folyamatosan működő fénycsapdák anyagát is feldolgozhatom.

A Mátra-hegységben már előttem is tevékenykedtek lepidopterológusok, hivatásosak és értékes munkát végző amatőrök egyaránt. Közülük a különböző gyűjteményekben a következőktől találunk jelentősebb anyagot: Dr. ANTALFALVI BÉLA, BALOGH IMRE, GAÁL ISTVÁN, GERGELY ISTVÁN, Dr. GOZMÁNY LÁSZLÓ, Dr. ISSEKUTZ LÁSZLÓ, KOVÁCS IMRE, Dr. KOVÁCS LAJOS, Dr. LENGYEL GYULA, MAROSHÁZY JÁNOS, NATTÁN MIKLÓS, PARLAY GYULA, Dr. SCHMIDT ANTAL, Dr. SZABÓ RICHARD, Dr. SZENT-IVÁNYI JÓZSEF, SZURDOKI REZSŐ, Dr. VARGA ZOLTÁN, WIRTH TIBOR, UHRIK MÉSZÁROS TIVADAR.

Alább következő faunajegyzékemet - amely 1243 fajt és fajváltozatot mutat ki a Mátrából, és részben a hegység közvetlen kör-

nyékéről - a kutatásban elődeimnek eredményeit is figyelembevéve - állítottam össze. A fajok felsorolásánál részben Dr. KOVÁCS LAJOSnak "A magyarországi nagylepkék és elterjedésük" című dolgozatában (Rovartani Közlemények, 1953.), részben Dr. GOZMÁNY LÁSZLÓnak a "Magyarország állatvilága" című sorozat füzeteiben használt rendszertani beosztását és fajneveit alkalmaztam, miután e tanulmányok az újabb kutatások eredményeit tükrözik. Az utóbbi műből a molylepkék ötödik része még kiadatlan, e fajok meghatározásánál leginkább KAREL HRUBY: Prodrómus Lepidoptera Slovenska című munkájára támaszkodtam, de felhasználtam BALOGH IMRE bükk-hegységi Lepidoptera-felsorolását (Rovartani Közlemények, 1967) is.

Az előbb említett kutatók több ritkaság birtokába is jutottak a Mátra-hegység területéről. Ilyenek pl.: Catopta thrips HB. (Dr. GOZMÁNY LÁSZLÓ gyűjtötte Pásztó felett a Muzsla-hegyen); Solenobia banatica HER. (NATTÁN MIKLÓS gyűjtötte a Galyatetőn); Discoloxia blomeri CURT. (Dr. ANTALFALVI BÉLA és Dr. ISSEKUTZ LÁSZLÓ gyűjtötték); Perizoma paralello-lineata RETZ. (KOVÁCS IMRE gyűjtötte); Scotopteryx mucronata SC. (UHRİK MÉSZÁROS TIVADAR gyűjtötte); Isturgia roraria F. (1927 és 1928 májusának elején Mátraszentistvánon és Mátraszentimrén Dr. LENGYEL, SZURDOKI és UHRİK MÉSZÁROS, a Galya-alatti tisztásokon BALOGH IMRE és Dr. ISSEKUTZ LÁSZLÓ gyűjtötte); Erannis ankeraria STGR. (1 példányát WIRTH TIBOR Petőfibányánál gyűjtötte); Campaea honoraria SCHIFF. (Dr. ANTALFALVI és Dr. LENGYEL gyűjtötte); Gnophos pullata SCHIFF. (KOVÁCS IMRE és NATTÁN MIKLÓS gyűjtötte); Argyronome laodice PALL. (MAROSHÁZY JÁNOS gyűjtötte).

A saját gyűjtésű ritkább Lepidoptera-fajokról is kell néhány szót ejtenem:

A Mikro-lepkék közül a Roesslerstammia pronubella SCHIFF. (mátrafüredi fénycsapda, 1968. V. 16.) és a Sophronia illustrella HB. (mátrafüredi fénycsapda, 1968. VI. 16.) egy-egy példányát a Természettudományi Múzeum lepkegyűjteményének adtam át, mivel ott mátrai példányok még nem voltak. (Az utóbbi fajnak egyéb-

ként 1970-ben további három példánya került elő a mátrafüredi, ill. a fényespusztai fénycsapdákból.)

A Makro-lepkék közül a Discoloxia blomeri CURT. nevű faj hazánkban főleg a középhegységben fordul elő. A Mátrából több példánya ismeretes Dr. ANTALFALVI és Dr. ISSEKUTZ gyűjtéséből, de ismerjük a Bükk-hegységből is. Ritka és lokális faj. Tápnövénye a hegyi szilfa (*Ulmus montana*). Repülési ideje június-július, esetleg már május és még augusztus is. A mátraházi fénycsapda hozott be 1 példányt az 1969. évi VIII. hó 3-4-i éjszakán.

Eulithis prunata L. Közép- és Északeurópában a hegyvidékeken júniusban és augusztusban nem túl ritka. Tápnövénye a ribizke és a pószméteribizke. A múzeumi példányunk augusztus 1-i.

Chloroclysta siterata HUFN. 1 példánya a mátraházi fénycsapdából október 21-22-i gyűjtésként került a múzeum gyűjteményébe. Az irodalom augusztus végétől áttelelő lepkének tünteti fel. Európa nagy részéből ismeretes, de sehol sem gyakori. Tápnövényei a tölgy-félék, alma-félék, rózsza-félék, kökény-félék, juhar-félék és a hárs-félék.

Eustroma reticulata SCHIFF. Júliustól kezdve jelenik meg. Lokális faj; mindenütt ritka. 1 példányát gyűjtöttem a Sástónál augusztus elején. A Bükk-hegységből is ismeretes. Tápnövénye a "ne-nyúlj-hozzám".

Coenocalpe lapidata HB. 2 példányát a Gyöngyös feletti Pipis-hegyi tó mellett gyűjtöttem október 6-án ill. 8-án. Lokális faj. Kimondottan hegyvidéki lepke. Tápnövényei: az iszalag és a virnác, továbbá a kutyatej-félék.

Eupithecia silenicolata MAB. Gyöngyössolymosról április 25-éről, Fényespusztáról augusztus 8-áról van 1-1 példányunk. Tápnövényeinek: a *Silene nemoralis*-nak és a *S. paradoxa*-nak a magtokjában él a hernyója.

Eupithecia alliararia STGR. 4 példányunk van: a gyöngyössolymosi kőzúzó melletti fénycsapdából június 8-i, Sástó-Ereményből jú-

lius 29-i ill. Kisnánáról szeptember 1-i keletű. Tápnövényei a hagyma-félék. A hernyó ezek virágfejében beszövi a magot és fogyasztja. Előfordul az aranyvesszőn is.

Epione vespertaria F. (paraellaria SCHIFF.). 1 példánya a mátraházi fénycsapdából július 21-22-én került elő. Lokális faj. Hernyója az égeren és a fűzön él.

Campaea honoraria SCHIFF. Közép-európától a Transzkaukázusig megtalálható ritka, lokális faj. Június-júliusban repül. Hernyója a tölgyön él. Ritkán második ivadékával is találkozunk szeptemberben, de ez jóval kisebb nagyságú. Kisnánáról június 2-i, a mátrafüred-vízműi fénycsapdából június 18-i keltű példányaink vannak.

Hylaea prasinaria SCHIFF. Fenyőerdei állat. Kisnánán június 8-án, a mátraházi fénycsapdából június 22-23-án került elő 1-1 példánya.

Epilecta linogrisea SCHIFF. Júniustól-szeptemberig található, de nem gyakori faj. Apró növényeken, főleg kankalin-féléken él. 3 példányunk Kisnánán augusztus 14-én, illetőleg a mátraházi fénycsapdából augusztus 21-22-én és szeptember 23-án került elő.

Dyscia conspersaria SCHIFF. Májustól-júliusig repül. 1 példánya a Sástó melletti Eremény nevű erdőrészből került elő június 12-én. Hernyója Alvia- és Artemisia-féléken él.

Opigena polygona SCHIFF. Július és szeptember hónapokban a mátraházi fénycsapdából került elő 4 példánya. Lokális, ritka faj. Hernyója alacsony növényeken (Rumex-en, Polygonum-on) él.

Mesogona oxalina HB. Nem gyakori lepke. Augusztus 14-i gyűjtésből van 1 példányunk a kisnánai Kopasz-hegyről. Tápnövényei a fűz- és a nyár-félék.

Discestra dianthi TAUSCH. Június 7-én gyűjtöttem Vámosgyörkön. Stepei faj.

Mamestra contigua SCHIFF. Szórványosan előforduló faj. A Dunántúl nyugati területén és a Középhegységben - így a Bükkben is - gyűjtöttem már. 1 példányát a mátrafüred-vízműi fénycsapda, további 4 példányát a Vörösmarty-turistaház mellett felállított fénycsapda hozta be június végén. Hernyója lágyszárú növényeken (Genista, Solidago stb.) él.

Hadena filigrama ESP. Európai-középzásiai elterjedésű faj, de mindenütt ritka. Hazánkban a ssp. xanthocyanea HB. nevű változata gyűjthető. A mátrafüred-vízműi fénycsapdából május 4-éről, 6-áról és 20-áról összesen 3 db, a mátraházi fénycsapdából június 2-áról 1 db, Kiszána-Kopaszhegyről június 2-áról további 1 db került elő. Hernyója a Silene mutans és a S. inflata magtokjában él.

Hadena magnolii BSD. Kiszánán, a Kopasz-hegyen több példányát gyűjtöttem június 1-én és 2-án. Hazánkban ritka. A Bükk-hegységben és Budapest közelében, a főtí Somlyó-hegyen is találkozom már vele. Hernyója a Silene mutans magtokjában él.

Callierges ramosa ESP. 1 példányunk van a mátraházi fénycsapdából, július 12-13-áról. Lokális és ritka faj. Hernyója a Lonicera-féléken él.

Apatele leporina L. A gyöngyössolymosi kőzúzó közelében gyűjtöttem 1 példányát augusztus 2-án, 1 példányát pedig a mátraházi fénycsapda hozta be június végén. Hernyója a nyíren és az égeren él. Kétnevezékes faj; ez a begyűjtött 2 példányából is látható. Középeurópában mindenütt előfordul, de sehol sem gyakori.

Apamea illyria FRR. Nagyon lokális faj. Hernyója erdei fűféléken él. A mátrafüred-vízműi fénycsapdából való a 2 példányunk, május 15-éről és 20-áról.

Photedes minima HW. Középeurópai, nagyon lokális faj; ritka. 9 példányunk van június gyűjtésből, 1 Kiszánáról, a többi a mátraházi fénycsapdából. Hernyója az Aira caespitosa szárában él.

Leptosia dardouini BSD. 5 példányunk van a mátrafüred-vízműi fénycsapdából. Nappal előszeretettel ül sziklákon, lapos szárnytartással. Hernyója az *Anthericum* magtokjában él.

Ephesia diversa HB. Déleurópai faj. Július végén, augusztus elején fordul elő. Hernyója tölgycserjéken él. 1 példányát augusztus 14-16-a között gyűjtöttem Kisnána-Kopasz-hegyen. Budapest környékén (Rupp-hegy, Törökbálint) nem ritka. A Bükk-hegységben is előfordul.

Catephia alchimista SCHIFF. 2 példányát május 26-án a Sástónál gyűjtöttem. Lokális, ritka faj. Második ivadéka is van, ebből július végén a Bükk-hegységben is gyűjtöttem. Hernyója a tölgyön él.

Epizeuxis calvaria F. A mátrafüred-vízműi fénycsapda fogott 1 példányt június 23-án. Ritka, lokális faj. Hernyója hervadt és azott növényrészeken és leveleken él, ezek közt is telet át.

Hybocampa terrifica SCHIFF. (milhauseri F.). A mátrafüred-vízműi és a mátraházi fénycsapdából vannak példányaink, júniusból. Középeurópai lepke, de mindenütt ritka. Tölgyön él.

Pieris bryoniae O. ssp. marani MOUCHA. Több példányunk van a Kékes-tetőről és a Galya-tetőről. Magashegyi állat. (Szép példányai kerültek a Természettudományi Múzeumba Reskovits Miklós és mások Bükk-hegységbeli gyűjtéseiből.)

Maculinea alcon SCHIFF. Elterjedési területe Európában az Északi- és a Földközi-tenger közé esik. Hegyvidékeken és síkságon egyaránt megtalálható. Hazánkban nem sok lelőhelye ismert (Kőszeg, Bakony, Budai-hegyvidék, Pilis, Mátra, Bükk). Nagyobb példányszámú sorozata csak Buda területéről és a Bükk-hegységből került elő. A Mátrában eddig csak egy nőstény példányát gyűjtöttem, Kisnánán, a Kopaszhegyen. Tápnövénye a *Gentiana pneumonanthe*. (E lepke adatait Dr. SZABÓ RICHARD "Magyarország Lycaenidái" c. tanulmányából - Fol. Ent. Hung. IX., 1956. - vettem.

A faunajegyzék lelőhelyeinek számjelölése
Fundortsnummern des Faunenverzeichnisses

A könnyebb áttekintés kedvéért jegyzékemben az egyes fajok neve alatt a lelőhelyeket az alábbi szám-jelzésekkel adom meg:

1	Ágasvár	18	Mátraháza
2	Ágasvár-Csörgőpatak völgy	19	Mátraszentimre
3	Galyatető	20	Mátraszentistván
4	Gyöngyös	21	Mátrakeresztes
5	Gyöngyőspata-Havashegy	22	Mátraszentlászló
6	Gyönyös-Pipishegy	23	Parád
7	Gyöngyösoroszi	24	Pásztó
8	Gyöngyös-Sárhegy	25	Parásasvár-Fényespuszta
9	Gyöngyössolymos	26	Rábcavölgy (Egerbaktától Ny-ra)
10	Gyöngyössolymos-Cserkőtvő	27	Sástó
11	Gyöngyössolymos-Kőzúzó	28	Sástó-Eremény
12	Gyöngyőstarján-Sósrét	29	Sirok
13	Kékestető	30	Sirok-Németvölgy
14	Kisnána-Kopaszhegy	31	Sirok-Nyírjési tó
15	Mátrafüred	32	Szalajka-ház
16	Mátrafüred-Benevár	33	Vámosgyörk
17	Mátrafüred-Vízmű		

Az általánosan előforduló fajoknál a lelőhelyi adatokat mellőzöm. Azt a körülményt, hogy a begyűjtött példányok fénycsapdából kerültek ki, a lelőhelyi számadat mellé írt x-el jelölöm.

Faunajegyzék - Das Faunenverzeichnis

Micropteryx aruncella SC. 32	Nemapogon hungaricus GOZM. 24
Micropteryx thunbergella F. 18	Nemapogon parasitellus HB. 18x
Micropteryx calthella L. 32	Nemapogon cloacellus HW. 18x, 24
Mnemonica subpurpurella HW. 13, 15x	Haplotinea insectella F. 24
Triodia (Hepialus) sylvina L.	Niditinea fuscipunctella HW. 4, 14, 17x
Nematopogon swammerdamella L. 3, 15, 27	Tineola biselliella HUMMEL. 4
Nematopogon schwarziella Z. 6, 15, 28	Tinea trinotella THNBG. 6, 15
Incurvaria pectinea HW. 7x, 32	Tinea semifulvella HW. 17x
Incurvaria muscalella F. 6	Tinea pellionella L. 4
Nemaphora scabiosella SC. 27	Monopis monachella HB. 15
Adela fibulella F. 32	Monopis ferruginella HB. 4, 28
Adela degeerella L. 17x, 11, 18x	Monopis rusticella HB. 4, 17x
Tischeria decidua WCKE. 4	Monopis imella HB. 4, 17x, 18x
Opostega salaciella TR. 17x	Morophaga boleti F. 4, 14, 17x, 18x
Cossus cossus L. 9, 14, 25x, 26	Euplocamus anthracinalis SC.
Dyspessa ulula BKH.	Talaeporia tubulosa RETZ. 3, 17x, 27, 28
Zeuzera pyrina L. 9, 17, 18x, 33	Solenobia banatica HER. 13
Phragmataecia castaneae HB. 15	Solenobia nickerli HEIN. 3, 27, 28
Nemapogon heydeni PET. 4	

<i>Fumaria casta</i> PALL. 27	<i>Euspilapteryx phasianipennella</i> HB. ssp. <i>quadrupletta</i> Z. 17x
<i>Fumaria germanica</i> CHAPM. 27	<i>Caloptilia alchimiella</i> SC. 6, 25x
<i>Epichnopteryx kovacsi</i> SIED. 2	<i>Caloptilia roscipennella</i> HB. 18x
<i>Acentra plumella</i> HS. (surientella BRD.) 2, 4, 9, 11x, 14, 15	<i>Coleophora albicosta</i> HW. 17x
<i>Bijugis</i> (Psychidea) <i>bombycella</i> SCHIFF.	<i>Coleophora serratella</i> L. 4
<i>Cochliotheca crenulata</i> BRD. parth. <i>helix</i> SIEB.	<i>Coleophora flavipennella</i> HS. 6, 17x, 18x
<i>Psyche viciella</i> SCHIEFF.	<i>Coleophora frischella</i> L. 9, 17x, 33
<i>Pachytelia villosella</i> O. 9	<i>Coleophora alcyonipennella</i> KOLL. 17x, 18x
<i>Canephora unicolor</i> HUFN.	<i>Coleophora spissicornis</i> HW. 17x, 18x
<i>Harpipteryx xylostella</i> L. 18x	<i>Coleophora lixella</i> Z. 25x
<i>Harpipteryx falcella</i> HB.	<i>Coleophora ornatipennella</i> HB. 17x
<i>Cerostoma parenthesesellum</i> L. 18x	<i>Coleophora ochrea</i> HW. 4, 24
<i>Cerostoma chazariellum</i> MN. 17x	<i>Coleophora binotapennella</i> DUP. 25
<i>Cerostoma sequellum</i> CL. ab. <i>leucophaea</i> 18x	<i>Coleophora wockeella</i> Z. 17x
<i>Cerostoma scabrellum</i> L. 14, 28	<i>Coleophora astragalella</i> Z. 6, 28
<i>Cerostoma horridellum</i> TR. 32	<i>Coleophora vicinella</i> Z. 18x
<i>Plutella geniatella</i> Z. 18x	<i>Coleophora gallipennella</i> Z. 14, 17x, 18x
<i>Plutella maculipennis</i> CURT.	<i>Coleophora viticella</i> HB. 17x
<i>Eidophasia messingiella</i> F.	<i>Coleophora serpylletorum</i> HER. 17x
<i>Argyresthia albistria</i> HW. 18x	<i>Coleophora virgatella</i> Z. 6, 17x
<i>Argyresthia ehippiella</i> F. 17x, 18x, 24	<i>Coleophora silenella</i> HS. 17x
<i>Argyresthia nitidella</i> F. 3	<i>Coleophora striatipennella</i> NYL. -TNGSTR. 6, 17x
<i>Argyresthia conjugella</i> Z. 18x	<i>Coleophora directella</i> Z. 4, 17x, 18x, 28
<i>Lithocolletis abrasella</i> Z. 15	
<i>Lithocolletis quercifoliella</i> Z. 15	

Coleophora pratella Z. 17x, 28	Stigmatophora tririvella STGR. 18x
Coleophora artemisiae MHLG. 17x	Stigmatophora serratella TR. 14, 17x
Ochromolopis ictella HB. 6	Limnaecia phragmitella STT. 4
Epermenia pontificella HB. 17x	Hypotima binotella THNBG. 17x
Elachista argentella CL. 17x, 23	Blastobasis phycidella Z. 14, 15, 25x, 28
Prays curtisellus DON. ssp. rustica HW. 25	Diurnea phryganella HB.
Scythropia crataegella L. 14, 17x	Diurnea fagella F.
Hyponomeuta vigintipunctatus RETZ. 9, 15, 17x, 18x	Diurnea fagella, ssp. dormoyella DUP. 17x
Hyponomeuta evonymellus L. 25x	Henicostoma labellum SCHIFF. 7x, 17x, 18x, 21, 25x
Hyponomeuta malinellus Z. 5, 24, 4	Cryptolechia ferrugella SCHIFF. 14
Hyponomeuta plumbellus SCHIFF. 18x	Semioscopis strigulana F. 1, 15
Swammerdamia combinella HB. 4, 17x	Semioscopis avellanella HB. 15
Swammerdamia caesiella HB. 17x	Semioscopis steinkellneriana SCHIFF. 15, 17x, 19
Roesslerstammia pronubella SCHIFF. 17x	Depressaria nervosa HW. 9
Ethmia funerella F. 7x, 25x	Depressaria badiella HB. 18x
Scythris obscurella SC.	Depressaria corticinella Z. 26
Scythris seliniella Z. 15	Depressaria albipunctella HB. 6, 18x, 26
Aegeria apiformis CL. 15	Agonopteryx flavella HB. 25x
Glyphipteryx bergstraesserella F. 32	Agonopteryx pallorella Z. 17x
Choreutis myllerana F. 18x	Agonopteryx alstroemeriana CL. 6, 23
Orneodes grammodactyla Z. 10	Agonopteryx assimilella TR. 14, 18x
Pyroderces argyrogrammos Z. 17x	Agonopteryx furvella TR. 17x
Mompha miscella SCHIFF. 4	Agonopteryx liturella HB. 18x

Agonopteryx arenella SCHIFF.
 9, 15, 17x, 25

Agonopteryx oinochroa TUR.
 18x

Agonopteryx zephyrella HB.
 7x, 18x

Agonopteryx ciliella STT.
 15

Carcina quercana F.

Harpella forficella SC.
 14, 18x

Topeutis criella TR.

Pleurota pyropella SCHIFF.
 4, 6, 17x

Pleurota planella STGR.
 9, 18x

Hoffmannophila pseudospretella
 STT. 17x, 18x, 25x, 26

Tubuliferola flavifrontella HB.
 17x, 18x

Tubuliferola josephinae TOLL.
 25x

Batia unitella HB.
 25x

Schiffermuelleria schaefferella
 L. 18x

Oecophora staintoniella Z.
 17x, 28

Apatema fasciata STT.
 17x, 26

Cegoconia quadripuncta HW.
 18x, 28

Brachmia triannulella HS.
 33

Gaesa barbella Z.
 6, 28

Dichomeris limosella SCHLAEG.

Mesophleps silacellus HB.
 17x

Anarsia lineatella Z.
 17x

Acompsia formosella HB.
 25x

Acompsia cinerella CL.

Anacamptis patruella MN.
 17x, 32

Compsolechia scintillella FR.
 6, 17x, 18x, 25x

Syncopacma taeniolella Z.
 25x

Syncopacma coronilella TR.
 17x, 24

Sophronia illustrella HB.
 17x, 25x

Gnorimoschema obsolatellum FR.
 4

Gelechia rhombelliformis STGR.
 25x

Gelechia muscosella Z.
 7x

Gelechia nigra HW.
 18x

Lita solutella Z.
 17x, 25x, 33

Mirificarma maculatella HB.
 17x

Chionodes tragicella HEYD.
 7x

Chionodes oppletella HS.
 7x

Filatima spurcella HS.
 17x

Platyedra vilella Z.
 17x

Aroga flavicomella Z.
 18x

Bryotropha terrella HB.
 18x

Adrasteia scalella SC.
 17x

Adrasteia scriptella HB.
 6, 18x, 24

Adrasteia diffinis HW.
 17x, 18x, 24

Adrasteia triparella Z.
 7x, 25x

Recurvaria leucatella CL.
 17x, 25x

- Stenolechia gemella* L.
 6
Xystophora pulveratella HS.
 4
Xystophora unicolorella DUP.
 14, 18x, 28, 33
Xystophora elongella HEIN.
 17x
Sitotroga cerealella OLIV.
 4, 18x, 24
Metzneria metzneriella STT.
 17x
Metzneria cryptoxena GOZM.
 17x
Metzneria paucipunctella Z.
 17x
Catabrachmia rozsiella RBL.
 17x
Paltodora cytisella CURT.
 17x
Isophrictia striatella HB.
 17x, 18x, 28, 33
Carposina scirrhosella HS.
 17x, 28
Pandemis corylana F.
Pandemis cerasana HB.
Pandemis cerasana, ssp. *obscura* SCHOEYEN
Pandemia heparana SCHIFF.
Pandemia cespitana HB.
 15, 17x
Argyrotaenia pulchellana HW.
 18x, 24
Archips piceana L.
 25x
Archips podana SC.
Archips crataegana HB.
 4, 24
Archips xylosteanana L.
Archips sorbiana HB.
Syndemis musculana HB.
 15, 17x, 21
Ptycholomoides aeriferana HS.
 18x
Aphelia ochreana HB.
Clepsis helvolana FROEL.
 9, 18x
Clepsis rogana GN.
 17x
Clepsis semialbana GN.
 9, 25x
Clepsis strigana HB.
 25x
Ptycholoma lechseana L.
 18x
Paramesia gnomana CL.
 9, 14, 17x, 33
Epagoge grotiana F.
Philadone germingana SCHIFF.
 8, 9, 17x
Aleima loeflingiana L.
 9
Aleima loeflingiana, ssp. *oetypana* HB.
Tortrix viridana L.
Tortrix dumetana TR.
 25
Croesia bergmanniana L.
 17x, 18x, 28
Croesia forskaleana L.
 18x, 25x
Acleris sparsana SCHIFF.
Acleris rhombana SCHIFF.
Acleris ferrugana SCHIFF.
Acleris variegana SCHIFF.
 4, 6, 9, 17x
Acleris roscidana HB.
 19
Acleris subfulvovittana CLARK
 17x
Acleris literana L.
 15
Acleris literana, ssp. *suavana* HS. 27
Doloploca punctulana SCHIFF.
 6, 17x
Tortricodes torticella HB.

Cnephasiella abrosana DUP.
Cnephasiella incertana TR.
6, 15, 17x
Cnephasiella chrysanthæana DUP.
17x, 18, 18x
Cnephasiella seolaria CONST.
4
Cnephasiella alticolona HS.
Eulia ministrana L.
18x, 24
Eulia asinana HB.
5
Isotrias hybridana HB.
Dichorampha petiverella L.
17x
Lipoptycha plumbana SC.
17x
Laspeyresia nigricana F.
8, 18x
Laspeyresia pomonella L.
Laspeyresia pyrivora DANIL.
14, 18x
Laspeyresia fagiglandana Z.
9, 17x, 18x
Laspeyresia splendana HB.
Laspeyresia inquinatana HB.
25x
Laspeyresia querceti
25x
Grapholitha funebrana TR.
4, 6, 9, 14, 18x
Grapholitha fissana FROEL.
7x
Pamene fasciana L.
18x
Pamene ochsenheimerisna Z.
17x
Lathronympha (Semasia) hypericana HB. 17x
Lathronympha strigana F.
Poecilochroma porphyra HB.
9, 14, 17x
Poecilochroma textana H.-G.
28
Enarmonia formosana SC.
18x
Rhyacionia buoliana SCHIFF.
15
Rhyacionia punicolana DBLD.
17x, 25x
Rhyacionia pinivorana Z.
6, 14
Spilotana ocellana SCHIFF.
Thiodia (Semasia) citrana HB.
33
Phaneta (Catoptria) cana HW.
25, 25x, 28
Phaneta hohenwartians SCHIFF.
6, 25
Phaneta fulvana STPH.
25
Phaneta albidulana HS.
Phaneta scutana CONST.
17x, 25
Phaneta metzneriana TR.
6
Phaneta incana Z.
14, 25
Phaneta conterminana HS.
6
Pelochrista (Epiblema) trisignana
NOLCK. 17x, 18x, 25x
Pelochrista commodeitana
ROESSL. 17x
Pseudocosma caecimaculana HB.
17x
Epiblema foenella L.
9
Epiblema tripunctata F.
Epiblema scutulana SCHIFF.
15, 33
Notocelia uddmanniana L.
Notocelia junctana HS.
3
Notocelia suffurana DUP.
Notocelia incarnatana HB.
18x, 32

- Notocelia aquana* HB. (roborana HB.)
Zeiraphera isertana F.
 17x, 19
Epinothia (*Epiblema*) *kochiana* HS.
 17x
Epinothia nisella CL.
 20
Epinothia nisella CL, ssp. *decorana* HB. 18x
Epinothia immundana F.V.R.
 17x
Epinothia tetraquetra HW.
 17x
Epinothia subocellana DON.
 18x
Pelatea festivana HB.
 28
Ancylopera badiana SCHIFF.
Sideria achatana SCHIFF.
Ancylis laetana F.
 7x, 17x, 18x
Ancylis biarcuana STPH.
 15, 17x
Ancylis geminana DON.
 17x
Ancylis mitterbacheriana SCHIFF. 17x, 18x
Olethreutes arcuella CL.
 3, 17x
Pseudohermenias claustraliana SAX. 18x
Argyroploce (*Olethreutes*) *scriptana* HB. 9, 15, 17x, 18x, 27, 28
Argyroploce lacunana SCHIFF.
Celypha (*Olethreutes*) *rufana* SC.
 15
Celypha striana SCHIFF.
Celypha capreolana HS.
 4
Celypha rurestrana DUP.
 17x
Paracelypha rivulana SC.
 17x, 23, 26
Hedya salicella L.
 9, 18x
Hedya variegana HB.
Apotomia (*Olethreutes*) *sauciana* FROEL. 17x, 18x
Apotomia turbidana HB. (corticana HB.) 17x, 18x
Apotomia betulaetana HW.
 14
Endothenia antiquana HB.
 4, 9, 17x, 24
Endothenia gentianaeana HB.
 17x, 19
Endothenia selloma HB.
 18x
Lobesia bicinctana DUP.
 17x
Polychrosis fuligana HW.
 17x, 18x
Bactra furfurana HW.
 7x, 25x, 33
Bactra robustana CHRIST.
 4, 14, 18x
Hysterosia purgatana TR.
 17x
Lozopera flagellana DUP.
 25x
Eupoecilia amiantana HB.
 6, 17x
Eupoecilia angustana HB.
 6, 14, 17x, 25
Agapeta (*Euxanthia*) *hamana* L.
Agapeta zoegana L.
 14, 17x, 25, 26
Stenodes straminea HW.
 17x, 25x, 26
Falseuncaria ciliella HB.
 18x
Cochylidia contractana Z.
 8, 9
Diceratura roseofasciana MN.
 17x, 27, 28
Cochylis hybridella HB.
 17x

Cochylis posterana Z.
 6, 28
Cochylis pallidana Z.
 14, 17x, 18x, 28
Cochylis dubitana HB.
 14
Aethes (Phalonia) dipoltella HB.
 25x
Aethes kuhlweiniana F.
 14, 17x, 28
Aethes tesserana SCHIFF.
 4, 17x
Agdistis adactyla HB.
 28
Fredericina nemoralis Z.,
 ssp. *saracenic* WCKE. 18x
Gillmeria ochrodactyla HW.
 18x
Eucnemidophorus rhododactylus
 F.
Crommbrugghia distans Z.
 25
Crommbrugghia tristis Z.
 9
Oxyptilus pilosellae Z.
 14
Oidematophorus constanti RAG.
 14, 28
Emmelia monodactyla L.
Adkinia stigmatodactyla Z.
 15
Stenoptilia bipunctidactyla HW.
 17x
Ovendenia septadactyla TR.
 8
Adaina inulae Z.
 6
Aciptilia pentadactyla L.
 14
Merrifieldia tridactyla L.
 25
Calyciphora xanthodactyla TR.
 4, 15, 17x
Myelopsis tetricella SCHIFF.
Myelopsis cribrumella HB.
 15, 17x
Eurhodope rosella SC.
 25x
Rhodophaea legatella HB.
 17x, 28
Rhodophaea suavella ZCK.
 17x, 18x
Rhodophaea marmorea HW.
 14, 17x
Rhodophaea advenella ZCK.
 14, 17x, 18x, 28
Acrobasis sodalella Z.
Acrobasis consociella RAG.
Acrobasis tumidana F.
Catacrobasis obtusella HB.
 18x
Phycita spissicella F.
Dioryctria abietella SCHIFF.
 14, 18x
Trachonitis cristella HB.
 6
Abrephia compositella TR.
 17x
Microthrix similella ZCK.
 6, 17x, 18x
Nephopteryx rhenella ZCK.
 15
Nephopteryx hostilis STPH. ssp.
betuleti GOZM. 18x
Nephopteryx albicilla HS.
 25x
Nephopteryx obductella Z.
 17x
Salebria semirubella SC.
Salebria semirubella, ssp. *sanguinella* HB.
Salebria formosa HW.
 6, 15
Asalebria fumella EV.
 14
Selagia argyrella SCHIFF.
 25x

- Selagia spadicella* HB.
 17x
- Hypochalcia ahenella* SCHIFF.
 25x
- Etiella zinckenella* TR.
- Nyctegretis achatinella* HB.
 9, 17x
- Eccopisa exfractella* Z.
 18x, 25x
- Cymbalorissa fuliginosella*
 HEIN. 17x
- Cateremna terebrella* ZCK.
 25x
- Pempelia dilutella* HB.
 14, 17x
- Pempelia ornacella* SCHIFF.
 14, 17x, 18x, 33
- Pempelia subornatella* DUP.
 9, 14
- Trissonca oblitella* Z.
 9, 17x
- Ephestia elutella* HB.
 9
- Xenephestia afflatella* MN.
 17x
- Homoeosoma sinuellum* F.
 17x, 18x
- Honoeosoma binaevellum* HB.
 4, 17x, 18x
- Honoeosoma nebulellum* SCHIFF.
 6, 17x, 18x
- Rotruda nimbella* Z.
- Plodia interpunctella* HB.
 4
- Ematheudes punctella* TR.
 33
- Donacaula mucronella* SCHIFF.
 9
- Donacaula forficella* THNBG.
 14, 33
- Argyria cerusella* CHRÉT.
 14, 17x
- Calamotropha paludella* HB.
 7x
- Calamotropha aureliella* FR.
 9
- Pediasia luteella* SCHIFF.
- Pediasia contaminella* HB.
 33
- Pediasia aridella* THNBG. ssp.
caradjaella EBL. 9, 17x, 24, 33
- Agriphila tristella* SCHIFF.
- Agriphila poliella* TR.
 33
- Agriphila culmella* L.
 20
- Agriphila inquinatella* SCHIFF.
- Agriphila geniculea* HW.
 25
- Crambus perlellus* SC.
 17, 27
- Crambus hortuellus* HB.
- Crambus pratellus* L.
- Crambus pascuellus* L.
- Xanthocrambus saxonellus* ZCK.
 14, 17x, 28
- Thisanotia chrysonuchella* SC.
- Catoptria litargyrella* HB.
 29
- Catoptria falsella* SCHIFF.
- Catoptria pinella* L.
- Aphomia sociella* L.
 9, 33
- Melissoblastes zelleri* DE
 JOANN. 15, 25x, 33
- Aglossa pinguinalis* L.
- Pyralis costalis* F.
- Pyralis regalis* SCHIFF.
- Pyralis farinalis* L.
- Herculia glaucinalis* L.
 18x, 28
- Herculia incarnatalis* Z.
 17x, 28
- Herculia rubidalis* SCHIFF.
- Gledeobia moldavica* ESP.
 15, 26

Actenia honestalis TR.
Synaphe angustalis SCHIFF.
Endotricha flammealis SCHIFF.
Eudoria murana CURT.
17x
Eudoria truncicolella Z.
14, 17x
Eudoria sudetica Z.
14, 17x
Eudoria laetella Z.
14, 17x
Eudoria mercurea HW.
Eudoria centurionalis HB.
14, 17x
Scoparia ingrattella Z.
9, 14, 18x, 33
Scoparia dubitalis HB.
Scoparia cembrae HW.
23
Scoparia ulmella KNAGGS
4
Scoparia ambigualis TR.
14, 28
Cholius ochrealis SCHIFF.
Nymphula nymphaeata L.
9, 15, 22
Paraponyx stratiotata L.
9, 33
Cataclysta lemnata L.
33
Evergestis aenealis L.
Evergestis forficalis L.
4, 15, 23
Evergestis pallidata HUFN.
4, 9, 11x, 17x, 32
Evergestis extimalis SC.
4, 9, 15, 25
Evergestis limbata L.
14, 18x
Reskovitsia alborivulalis EV.
8, 15
Cynaeda dentalis SCHIFF.
17x

Aporodes floralis HB.
17x
Heliothela atralis HB.
17x
Pyrausta nigrata SC.
25x
Pyrausta rectefascialis TOLL.
28
Pyrausta sanguinalis L.
4, 15
Pyrausta cespitalis SCHIFF.
Pyrausta porphyralis SCHIFF.
4
Pyrausta aurata SC.
Pyrausta purpuralis HB.
Psammotis pulveralis HB.
17x
Perinephela lancealis SCHIFF.
9, 18x
Perinephela coronata HUFN.
9, 11x
Perinephela rubiginalis HB.
18x
Perinephela verbascalis SCHIFF.
14, 28
Eurrhypara hortulata L.
Sclerocona acutella EV.
9
Microstega pandalis HB.
Microstega hyalinalis HB.
14, 15, 17x
Microstega terrealis TR.
Sitochroa palealis SCHIFF.
14, 17x, 25
Sitochroa verticalis L.
Uresiphita gilvata F.
12
Loxostege sticticalis L.
28
Mecyna trinalis SCHIFF.
Udea fulvalis HB.
Udea accolalis Z.
14, 15

- Udea olivalis* SCHIFF.
 18x
- Udea nivealis* F.
 7x
- Haritala ruralis* SC.
- Ostrinia nubilalis* HB.
- Diasemia litterata* SC.
 15, 23, 25x
- Agrotera nemoralis* SC.
 15
- Nomophila noctuella* SCHIFF.
- Zygaena ephialtes* L. ssp. *trigonellae* ESP.
- Zygaena filipendulae* L.
- Zygaena carniolica* SC.
- Zygaena achilleae* ESP.
- Zygaena purpuralis* BRUENNICH
- Zygaena diaphana* STGR. ssp. *pimpinellae* GUHN. 9
- Zygaena angelicae* O.
 14
- Zygaena angelicae*, ssp. *rhaetesonensis* PGFF. 9, 14, 28
- Zygaena meliloti* ESP.
- Zygaena loniceræ* SCHEVEN
- Zygaena punctum* O.
 15
- Zygaena scabiosae* SCHEVEN
- Rhagades pruni* SCHIFF.
 14, 15, 26
- Procris chloros* HB.
 9, 15
- Procris subsolana* STGR.
 9, 28
- Procris statices* L.
- Cochlidion limacodes* HUFN.
 9, 14, 17x, 18x, 25x, 28
- Heterogenea asella* SCHIFF.
 11x
- Archicaris nota* HB.
 3, 17
- Alsophila aescularia* SCHIFF.
- Alsophila aceraria* SCHIFF.
- Discoloxia blomeri* CURT.
 18x
- Euchoeca nebulata* SC.
 32
- Asthena albulata* HUFN.
 6, 14, 15, 16, 32
- Hydrelia flammeolaria* HUFN.
 9, 14, 15, 17x
- Minoa murinata* SC.
- Oporinia dilutata* SCHIFF.
- Oporinia dilutata*, f. *latifasciata* PROUT 14, 15, 18x
- Oporinia enrysty* PROUT
 1, 15, 17x, 18x
- Oporinia enrysty*, f. *latifasciata* PROUT 18x
- Operophtera fagata* SCHARF.
 16, 17x, 18x
- Operophtera brumata* L.
- Anticlea badiata* SCHIFF.
- Anticlea derivata* SCHIFF.
 6, 15, 17x
- Pelurga comitata* L.
- Mesoleuca albicillata* L.
 9, 14, 15, 32
- Calostigia olivata* SCHIFF.
 9, 14, 18x, 22, 28, 32
- Calostigia pectinataria* KNOCH
 14, 18x, 25
- Lampropteryx suffumata* SCHIFF.
 3, 17, 17x, 18x
- Coenotephria ocellata* L.
- Coenotephria salicata* HB.
 15, 17x, 22
- Eulithis prunata* L.
 15
- Eulithis pyrallata* SCHIFF.
- Diactinia silaceata* SCHIFF.
 17x, 18x
- Chloroclysta siterata* HUFN.
 18x

Cidaria fulvata FORST.
Thera variata SCHIFF.
 18x
Eustoma reticulata SCHIFF.
 27
Electrophaes corylata THNBG.
 9, 17x, 18x
Hydriomena furcata THNBG.
Hydriomena furcata F. testaceata PROUT
Coenocalpe lapidata HB.
 6
Horisme tersata SCHIFF.
Horisme corticata TR.
 9, 11x, 17x, 25
Melinthia procellata SCHIFF.
Triphosa dubitata L.
 4, 15, 17x
Philereme vetulata SCHIFF.
 14, 15, 17x
Philereme transversata HUFN.
 15, 17x
Eupithecia haworthiata DBD.
 9, 17x
Eupithecia plumbeolata HW.
 14, 17x, 18x, 32
Eupithecia linariata F.
Eupithecia venosata F.
 6, 14, 17x, 18x
Eupithecia silenicolata MAB.
 17x
Eupithecia alliaria STGR.
 7x, 11x, 14, 28
Eupithecia centaureata SCHIFF.
Eupithecia absinthiata CL.
 9, 25x
Eupithecia assimilata DBLD.
 9, 17x
Eupithecia vulgata HW.
 15, 17x, 18x, 25x
Eupithecia denotata HB.
 18x
Eupithecia castigata HB.
 7x, 11x, 14, 17x, 18x
Eupithecia icterata VILL.

Eupithecia icterata, f. *oxydata* TR. 25
Eupithecia orphnata BHTSCH.
 14, 17x
Eupithecia semigraphata BRUAND
 18x, 25x
Eupithecia millefoliata ROESSL.
 11x, 25x
Eupithecia pimpinellata HB.
 32
Eupithecia euphrasiata HS.
 17x
Eupithecia innotata HUFN.
 18x
Eupithecia szelenyii VOJNITS
 6, 9, 13, 15, 17x, 25x
Eupithecia virgaureata DBLD.
 14, 18x, 25x
Eupithecia tantillaria BSD.
 3, 7x, 15, 17x
Gymnoscelis pumilata HB.
Calliclystis rectangularata L.
 9, 25x
Perizoma alchemillata L.
Perizoma hydrata TR.
 14, 15x, 17x
Perizoma bifasciata HW.
 8, 14, 17x
Perizoma blandiata SCHIFF.
 25x
Perizoma albulata SCHIFF.
 3, 22
Perizoma flavofasciata THNBG.
 15, 17x, 25x, 26
Euphyia picata HB.
Orthonama obstipata F.
 18x
Xantorhoe biriviata BKH.
 3, 17x
Xantorhoe designata HUFN.
 15
Xantorhoe spadicearia SCHIFF.
Xantorhoe ferrugata CL.

- Xanthorhoe quadrifasciata* CL.
 18x, 25x
- Xanthorhoe montanata* SCHIFF.
 3
- Xanthorhoe fluctuata* L.
- Xanthorhoe fluctuata*, f. *abstersata* HS.
- Scotopteryx moeniata* SC.
- Scotopteryx coarctaria* SCHIFF.
 17x, 27
- Scotopteryx bipunctaria* SCHIFF.
- Scotopteryx chenopodiata* L.
- Scotopteryx mucronata* SC.
 3, 9, 14, 18, 19
- Scotopteryx plumbaria* F.
- Catarhoe rubidata* SCHIFF.
- Catarhoe cuculata* HUFN.
- Epirrhoe hastulata* HB.
- Epirrhoe tristata* L.
- Epirrhoe alternata* MÜLL.
- Epirrhoe rivata* HB.
- Epirrhoe molluginata* HB.
 9, 18x
- Epirrhoe galiata* HB.
- Costaconvexa polygrammata* BKH.
 9, 11, 17x
- Camptogramma bilineata* L.
- Camptogramma bilineata*, f. *infuscata* GMPBG.
- Cataclysmes riguata* HB.
- Anaitis praeformata* HB.
 18x
- Anaitis plagiata* L.
- Lithostege farinata* HUFN.
 11x, 17x
- Lithostege griseata* SCHIFF.
 11x
- Lythria purpuraria* L.
 9, 33
- Lythria purpurata* L.
 9, 14, 25
- Lobophora halterata* HUFN.
 17, 17x, 21
- Lobophora halterata*, f. *zonata*
 THNBG. 17, 27
- Trichopteryx carpinata* BKH.
 3, 17, 17x
- Sterrhia rufaria* HB.
- Sterrhia ochrata* SC.
- Sterrhia serpentata* HUFN.
 25
- Sterrhia aureolaria* SCHIFF.
- Sterrhia muricata* HUFN.
 17x, 18x
- Sterrhia rusticata* SCHIFF.
- Sterrhia moniliata* SCHIFF.
- Sterrhia inquinata* SC.
 24, 33
- Sterrhia dilutaria* HB.
- Sterrhia fuscovenosa* GZE.
 4, 26
- Sterrhia humiliata* HUFN.
- Sterrhia dimidiata* HUFN.
- Sterrhia pallidata* SCHIFF.
 3, 6, 11x, 27
- Sterrhia trigeminata* HW.
- Sterrhia nitidata* HS.
 17x
- Sterrhia aversata* L.
- Sterrhia aversata*, f. *remutata* L.
- Sterrhia aversata*, f. *aurata*
 FUCHS 18x
- Sterrhia rubraria* STGR.
- Sterrhia dageneraria* HB.
 14
- Sterrhia deversaria* HS.
- Sterrhia deversaria*, f. *diffusata*
 HS. 14, 28
- Cyclophora (Cosymbia) albiocellaria*
 HB. 6, 14, 15, 17x, 28
- Cyclophora annulata* SCHULZE
- Cyclophora ruficillaria* HS.

- Cyclophora quercimontaria* BSTLBG.
Cyclophora porata L.
Cyclophora punctaria L.
Cyclophora linearia HB.
Calothyranis amata L.
Scopula immorata L.
Scopula nigropunctata HUFN.
Scopula virgulata SCHIFF.
Scopula ornata SC.
Scopula decorata SCHIFF.
Scopula rubiginata HUFN.
Scopula marginepunctata GZE.
Scopula incanata L.
Scopula immutata L.
 11x, 25
Scopula lactata HW.
Rhodostrophia vibicaria CL.
Rhodostrophia vibicaria, f. *rubrofasciata* HUFN.
Rhodostrophia vibicaria, f. *adulterina* HEYDEMANN
Abraxas grossulariata L.
Calospilos sylvata SC.
 7x
Lomaspilis marginata L.
Ligdia adustata SCHIFF.
Semiothisa notata L.
 14, 17x
Semiothisa alternaria HB.
Semiothisa liturata CL.
 18x
Semiothisa clathrata L.
Semiothisa glarearia BRAHM.
Narraga fasciolaria HUFN.
 33
Isturgia wauaria L.
 18x
Tephрина murinaria SCHIFF.
 6, 17x
Tephрина arenacearia SCHIFF.
 9, 18x, 24
Tephрина arenacearia gen.aest. *flavidaria* EV.
Plagodis dolabraria L.
Opisthograptis luteolata L.
Epione repandaria HUFN.
 11x
Epione vespertaria F./*parallelaria* SCHIFF. 18x
Therapis flavicaria SCHIFF.
 14
Pseudopanthera macularia L.
Pseudopanthera macularia, f. *viridimaculata* CKILL. 28
Apeira syringaria L.
Ennomos autumnaria WRBG.
Ennomos quercinaria HUFN.
Ennomos quercinaria, f. *carpinaria* HB. 18x
Ennomos fuscantaria STPH.
 17x, 18x
Ennomos quercaria HB. f. *tiliaria* HB. 9, 17x
Selenia bilunaria ESP.
 14, 17x
Selenia lunaria SCHIFF.
Selenia tetralunaria HUFN.
 17x, 18x
Arctiора evonymaria SCHIFF.
 8, 32
Crocallis elinguaria L.
 17x, 18x
Ourapteryx sambucaria L.
 9, 11x, 14, 15, 17x
Colotois pannaria L.
Angerona prunaria L.
 11x, 14, 17x, 18x, 26
Angerona prunaria, f. *coryllaria* THNBG. 11x
Philagia pilosaria HB. (*pedaria* F.) 17x, 26

- Apocheima hispidaria* SCHIFF.
 5, 12, 13, 17x
Lycia hirtaria CL.
 1, 7x, 17
Biston betularius L.
Biston betularius, f. *insularia*
 TH.-MIEG. 14, 18x
Biston betularius, f. *doubleda-*
varia MILL. 11x, 18x, 26
Biston stratarius HUFN.
Biston stratarius, f. *terraria*
 WEYM.
Agriopsis leucophaearia SCHIFF.
Agriopsis bajaria SCHIFF.
Agriopsis aurantiaria ESP.
Agriopsis marginaria BKH.
Agriopsis marginaria, f. *diver-*
saria F.
Erannis defoliaria CL.
 18x
Erannis defoliaria, f. *obscura*
 HELFER 18x
Erannis defoliaria, f. *holm-*
greni LAMPA 18x
Erannis defoliaria, f. *obs-*
curata STGR. 18x
Sinopsia sociaria HB.
 17x
Peribatodes rhomboidaria
 SCHIFF.
Selidosema brunnearia VILL.
 18x
Cleora cinctaria SCHIFF.
Alcis repandata L.
 14, 17x, 18x
Boarmia roboraria SCHIFF.
Boarmia danieli WHRL.
 25x
Boarmia arenaria HUFN.
 14, 18, 18x
Boarmia punctinalis SC.
Ascotis selenaria SCHIFF.
Ectropis bistortata GZE.
- Ectropis extersaria* HB.
 11x, 14, 17x, 18.
Aethlura punctulata SCHIFF.
 9, 11x, 32
Ematurga atomaria L.
Cabera pusaria L.
Cabera exanthemata SC.
Bapta bimaculata F.
Bapta temerata SCHIFF.
Theria rupicaprararia SCHIFF.
Campaea margaritata L.
Campaea honoraria SCHIFF.
 14, 17x
Hylaea fasciaria L.
 14
Hylaea prasinaria SCHIFF.
 14, 18x
Anagoga pulveraria L.
 18x, 15, 17x
Gnophos furvata F.
Gnophos obscurata SCHIFF.
Siona lineata SC.
Aspilates gilvaria SCHIFF.
 17x, 25x
Dyscia conspersaria SCHIFF.
 28
Pseudoterpna pruinata HUFN.
Geometra papilionaria L.
 18x
Comibaena pustulata HUFN.
Thetidis smaragdaria F.
Hemithea aestivaria HB.
 25x
Chlorissa viridata L.
Chlorissa cloraria HB.
Chlorissa pulmentaria GUEN.
 9, 11x, 17x, 25x
Thalera fimbrialis SC.
Hemistola immaculata THNBG.
Iodis lactearia L.
 14, 17x

- Euxoa temera* HB.
 18x, 25x
Euxoa obelisca SCHIFF.
 7x, 18x
Euxoa aquilina SCHIFF.
 14, 18x
Scotis cinerea SCHIFF.
Scotis segetum SCHIFF.
Scotis ipsilon HUFN.
Scotis exclamationis L.
Ogygia forcipula SCHIFF.
 28
Ochropleura praecox L.
 18x
Ochropleura plecta L.
Parexarnis fugax TR.
 18x
Chersotis rectangula SCHIFF.
 18x
Triphaena pronuba L.
Triphaena orbona HUFN.
 4, 8, 9, 14, 25x
Triphaena interposita HB.
 18x
Triphaena comes HB.
 18x
Triphaena fimbriata SCHREB.
 4, 18x
Triphaena janthina SCHIFF.
 18x
Epilecta linogrisea SCHIFF.
 14, 18x
Spaleotis ravida SCHIFF.
 4, 14, 24, 25x
Opigena polygona SCHIFF.
 18x
Diarsia mendica F. (festiva
 SCHIFF.) 11x, 18x
Diarsia rubi VIEW.
 9
Amathes c-nigrum L.
Amathes triangulum HUFN.
Amathes baja SCHIFF.
- Amathes rhomboidea* ESP.
Amathes xanthographa SCHIFF.
Amathes xanthographa, f. *budensis* FRR.
Cerastis rubrucosa SCHIFF.
Cerastis leucographa SCHIFF.
 6
Mesogona acetosellae SCHIFF.
Mesogona oxalina HB.
 14
Discestra dianthi TAUSCH
 33
Discestra trifolii HUFN.
Heliophobus calcatripae VIEW.
 (reticulata SCHIFF.) 17x, 28
Heliophobus bombycina HUFN.
 (advena SCHIFF.) 17x
Heliophobus nebulosa HUFN.
 17x
Pachetra sagittigera HUFN. (fulminea F.)
Mamestra brassicae L.
Mamestra persicariae L.
 11x
Mamestra contigua SCHIFF.
 17x, 18x
Mamestra w-latinum HUFN. (genistae BKE.)
Mamestra thalassina HUFN.
 17, 28, 32
Mamestra dissimilis KNOCH
Mamestra dissimilis, f. *suasa*
 SCHIFF.
Mamestra oleracea L.
Mamestra pisi L.
 17x, 22, 27
Mamestra nana HUFN. (glaucula HB.)
Mamestra bicolorata HUFN. (serena SCHIFF.) 17x, 25x
Mamestra dysodea SCHIFF. (spinaciae VIEW.) 18x, 30
Hadena lepida ESP.
 7x, 17x

Hadena luteago SCHIFF.	Cucullia umbratica L.
Hadena filigrama ESP. ssp. xan- thocyanea HB. 14, 17x	Cucullia tanacetii SCHIFF. 25x, 27
Hadena confusa HUFN. (nana ROTT.) 11x, 14, 17x, 27	Cucullia lychnitis RBR. 14, 17x
Hadena bicruris HUFN. 4, 11x, 14	Cucullia scrophulariae SCHIFF. 18x
Hadena magnolii BSD. 14	Cucullia verbasci L. 17x
Eriopygodes imbecilla F. 7x, 17x, 18x, 25x	Cucullia prenanthis BSD. 11x, 14, 17x, 18x
Tholera cespitis SCHIFF.	Omphalophana antirrhinii HB.
Tholera decimalis PODA	Calophasia lunula HUFN.
Panolis flammea SCHIFF. 7x, 9, 14, 17x	Callierges ramosa ESP. 18x
Xylomiges conspicillaris L.	Brachionycha sphinx HUFN.
Xylomiges conspicillaris, f. me- laleuca VIEW.	Brachionycha nubeculosa ESP. 1
Xylomiges conspicillaris, f. in- termedia TUTT	Derthisa glaucina ESP. 17x, 18x
Orthosia cruda SCHIFF.	Lithophane ornitopus HUFN.
Orthosia gracilis SCHIFF. 27	Xylena vetusta HB. 6, 9, 18x
Orthosia stabilis SCHIFF.	Xylena exoleta L. 9, 17x, 27
Orthosia incerta HUFN.	Allophyes oxyacanthae L.
Orthosia munda SCHIFF.	Synvaleria cleagina SCHIFF. 6, 9, 17x, 27
Orthosia gothica L.	Griposia aprilina L. 14, 17, 18x, 29
Perigrapha i-cinctum SCHIFF. 5	Griposia convergens SCHIFF. 14, 17x, 18x
Mythimna turca L. 14, 17x, 18x	Dryobotodes protea BKH.
Mythimna conigera SCHIFF. 6, 11x, 18x, 27	Dryobotodes protea, f. variega- ta TUTT
Mythimna ferrago F.	Dryobotodes monochroma ESP. 18x
Mythimna albipuncta SCHIFF.	Blepharita satura SCHIFF. 17x, 18x, 24
Mythimna vitellina HB. 14	Lamprosticta culta SCHIFF. (vi- ridana WALCH.) 28
Mythimna pallens L.	Antitype polymita L. 18x
Mythimna l-album L.	
Cucullia absinthii L. 8	
Cucullia lactucae SCHIFF. 17x	

- Antitype chi* L.
 14, 17x
- Ammoconia caecimacula* SCHIFF.
 6, 17x, 18x
- Eupsilia transversa* HUFN.
- Eupsilia transversa*, f. *brunnea*
 LAMPA
- Eupsilia transversa*, f. *albipuncta* STRAND
- Xanthia croceago* SCHIFF.
 5, 17x
- Conistra fragariae* ESP.
 6
- Conistra erythrocephala* SCHIFF.
- Conistra erythrocephala*, f. *impunctata* SP.
- Conistra erythrocephala*, f. *glabra* HB.
- Conistra rubiginosa* SC.
- Conistra rubiginosa*, f. *immaculata* STGR. 5, 27
- Conistra veronicae* HB.
 5, 17x, 27
- Conistra vaccinii* L.
- Conistra rubiginea* SCHIFF.
- Conistra rubiginea*, f. *unicolor* TUTT
- Agrochola circellaris* HUFN.
- Agrochola macilentata* HB.
- Agrochola nitida* SCHIFF.
 4, 8, 18x
- Agrochola helvola* L.
- Agrochola humilis* SCHIFF.
 6
- Agrochola litura* L.
- Agrochola lichnidis* SCHIFF.
 6, 17x
- Agrochola laevis* HB.
- Atethmia xerampelina* ESP.
 18x
- Cirrhia aurago* SCHIFF.
 18x
- Cirrhia aurago*, f. *rutilago* F.
 18x
- Cirrhia aurago*, f. *fucata* ESP.
 18x
- Cirrhia fulvago* CL. (*sulphurago*
 SCHIFF.) 18x
- Cirrhia icteritia* HUFN.
- Cirrhia icteritia*, f. *flavescens* ESP. 18x
- Cirrhia ocellaris* BKH.
 33
- Craniophora ligustri* SCHIFF.
 14, 17, 17x
- Craniophora ligustri*, f. *nigra*
 TUTT 17x
- Apatele rumicis* L.
- Apatele psi* L.
- Apatele tridens* SCHIFF.
- Apatele aceris* L.
- Apatele aceris*, f. *infuscata*
 HW. 27
- Apatele auricoma* SCHIFF.
- Apatele megacephala* SCHIFF.
 17
- Apatele euphorbiae* SCHIFF.
 27
- Apatele leporina* L.
 11, 18x
- Moma alpium* OSB.
 17x
- Simyra albovenosa* GZE.
 4
- Cryphia receptricula* HB.
 18x
- Cryphia algae* F.
 25x
- Cryphia algae*, f. *mendacula* HB.
 18x
- Amphipyra pyramidea* L.
- Amphipyra berbera* FLETCH.
- Amphipyra livida* SCHIFF.
 24
- Amphipyra tragopoginis* L.

- Thalpophila matura* HUFN.
 18x, 25x
- Rusina tenebrosa* HB.
- Dipterygia scabriuscula* L.
- Euplexia lucipara* L.
 17x, 18x
- Apamea monoglypha* HUFN.
- Apamea monoglypha*, f. *intacta*
 PETERS.
- Apamea lithoxylea* SCHIFF.
 4, 17x
- Apamea crenata* HUFN.
 18x
- Apamea caracterea* HB. (hepatica HB.) 11x
- Apamea illyria* FRR.
 17x
- Apamea anceps* SCHIFF. (sordida BKH.) 17x
- Apamea sordens* HUFN. (basilinea F.)
- Apamea secalis* L.
 4, 14, 18x
- Apamea secalis*, f. *oculea* GUEN.
 18x
- Apamea secalis*, f. *rava* HW.
 18x
- Apamea secalis*, f. *reticulata*
 TUTT 17x
- Apamea secalis*, f. *nictitans*
 ESP. 17x, 18x, 32
- Apamea secalis*, f. *leucostigma*
 ESP. 14, 18x
- Procus strigilis* L.
- Procus versicolor* BKH.
 9, 18x
- Procus latruncula* SCHIFF.
- Procus latruncula*, f. *aethiops*
 HW. 18x
- Miana furuncula* SCHIFF. (bicoloria VILL.) 17x
- Miana furuncula*, f. *rufuncula*
 HW. 17x
- Oligia fasciuncula* HW. f. *brunneo-reticulata* TUTT 17x
- Photedas minima* HW. (Petilampa arcuosa HW.) 14, 18x
- Photedas fluxa* HB.
 17x, 18x
- Sidemia ypsilon* SCHIFF. (fissipuncta HW.) f. *corticea* ESP. 17x
- Sidemia ypsilon*, f. *nigrescens*
 TUTT 17x
- Luperina testacea* SCHIFF.
- Gortyna flavago* SCHIFF.
 1, 18x, 24
- Hydroecia oculea* L.
 14, 17x
- Trachea atriplicis* L.
- Phlogophora meticulosa* L.
- Actinotia polyodon* CL.
- Actinotia hyperici* SCHIFF.
- Caradrina morpheus* HUFN.
- Caradrina kadenii* FRR.
 4
- Caradrina clavipalpis* SC.
- Acosmetia caliginosa* HB.
 17x, 18x
- Athetis furvula* HB.
 17x, 28
- Athetis gluteosa* TR.
- Athetis lepigone* MOESCHL.
 7x
- Hoplodrina alsines* BRAHM
- Hoplodrina blanda* SCHIFF.
- Hoplodrina ambigua* SCHIFF.
- Hoplodrina superstes* TR.
 28
- Hoplodrina respersa* SCHIFF.
 14, 17x, 18x
- Atypha pulmonaris* ESP.
 11x, 14, 18x
- Zenobia retusa* L.
 7x, 11x, 17x
- Meristis trigrammica* HUFN.

Cosmia trapezina L.
Cosmia trapezina, f. *fasciata* ERSCH. 18x
Dicycla oo L. 18x
Archanara sparganii ESP. 7x
Archanara cannae O. 18x
Calamia tridens HUFN. 9, 14, 17x, 33
Hapalotis venustula HB. 15
Panemeria tenebrata SC. 32
Heliothis maritima GRASL.
Heliothis viroplaca HUFN. (dip-sacea L.)
Pyrria umbra HUFN. 15, 25x, 32
Axylia putris L.
Leptosia dardouini BSD. 17x
Calyrna communimacula SCHIFF. 28
Porphyrinia purpurina HB. 4
*Jaspidia deceptor*a SC.
Jaspidia pygarga HUFN.
Unca uncula CL. 27
Unca candidula SCHIFF.
Emmelia trabealis SC.
Earias chlorona L. 11x, 17x
Bena prasinana L.
Bena hongarica sp. n. 11x, 17x, 18x, 25x
Pseudoips bicolorana FSSL. 17x, 18x
Colocasia coryli L.
Episema coeruleocephala L.

Chrysaspidia festucae L. 33
Chrysaspidia bractea SCHIFF. 18x
Chrysaspidia chryson ESP. 18x
Autographa iota L. 18x
Autographa confusa STPH.
Autographa gamma L.
Plusia chrysitis L.
Plusia chrysitis, f. *juncta* TUTT
Plusia chrysitis, f. *aurea* HUENE
Plusia chrysitis, f. *disjuncta* SCHULZ
Plusia chrysitis, f. *scintillans* SCHULZ 7x
Abrostola asclepiadis SCHIFF.
Abrostola triplasia L. (tripunctata HUFN.) 9, 17x, 33
Abrostola trigemina WERN. (triplasia L.)
Mormonia sponsa L. 17x
Catocala fraxini L. 32
Catocala nupta L.
Catocala elocata ESP.
Catocala electa BKH. 9
Catocala promissa ESP.
Catocala nymphagoga ESP. 4, 14, 17x, 18x, 30
Catocala conversa ESP. ssp. *agamos* HB. 14
Ephesia fulminea SC. 17x
Ephesia diversa HB. 14
Minucia lunaris SCHIFF.
Euclidimera mi CL.
Ectypa glyphica L.

- Scoliopteryx libatrix* L.
Lygephila lusoria L.
 17x, 18x
Lygephila cracca SCHIFF.
Lygephila viciae HB.
 14, 17x
Acontia luctuosa SCHIFF.
Catephia alchimista SCHIFF.
 27
Aedia funesta ESP.
Colobochyla salicalis SCHIFF.
 4, 23, 25x
Parascotia fuliginaria L.
 4
Epizeuxis calvaria F.
 17x
Phytometra viridaria CL.
Rivula sericealis SC.
Simplicia rectalis EV.
 17x
Herminia barbalis CL.
 17x, 18x
Macrochilo tentacularia L.
Zanclognatha tarsipennalis TR.
 11x, 17x, 18x, 25x
Zanclognatha lunalis SC. (tar-
 siplumalis HB.)
Zanclognatha tarsicrinalis
 KNOCH.-G.
Zanclognatha tarsicristalis
 HS. 28
Zanclognatha grisealis SCHIFF.
 (nemoralis F.)
Trisateles emortualis SCHIFF.
 18x
Paracolax glaucinalis SCHIFF.
 (Herminia derivalis HB.)
Schrankia taenialis HB.
 14, 17x
Schrankia costaestrigalis
 STPH. 17x, 18x, 31
Hypena rostralis L.
Hypena rostralis, f. unicolor
 TUTT
- Hypena rostralis, f. palpalis* F.
 9
Hypena proboscidalis L.
Nola cuculatella L.
 9
Roeselia albula SCHIFF.
 7x, 11x
Roeselia kolbi DAN.
 6, 14, 17x, 18x, 28
Roeselia strigula SCHIFF.
 14
Celama cicatricalis TR.
Amata phegea L.
Amata phegea, f. pflumeri WACQ.
Dysauxes ancilla L.
Miltochrista miniata FORST.
Cybosia mesomella L.
Lithosia quadra L.
 11x, 17x, 18x
Eilema lutarella L.
Eilema unita HB.
 17x, 18x
Eilema complana L.
Eilema lurideola ZINCK.
Eilema sororcula HUFN.
 7x, 11x
Pelosia muscerda HUFN.
 11x
Phragmatobia fuliginosa L.
Eucharia casta ESP.
 17x
Spilarctia lubricipeda L.
Spilosoma menthastri ESP.
Spilosoma urticae ESP.
Hyphantria cunea DRURY
Arctinia caesarea GZE.
 6, 9, 17x, 23, 28
Diaphora mendica CL.
Rhyparia purpurata L.
 14, 17x, 18x
Diacrisia sannio L.

Arctia caja L.	Lemonia taraxaci ESP.
Arctia villica L.	7x, 17x, 25x
Callimorpha dominula L.	Lemonia dumi L.
3, 18x	16x
Callimorpha quadripunctaria	Saturnia pyri SCHIFF.
PODA	Saturnia pyri, hybrid
Dasychira pudibunda L.	15
Dasychira pudibunda, f. unicolor	Eudia pavonia L.
STGR. 4, 14, 17x, 25x	Aglia tau L.
Hypogygna morio L.	3
Orgyia gonostigam F.	Drepana falcataria L.
7x	11x, 18x, 25x, 32
Arctornis l-nigrum MÜLL.	Drepana harpagula ESP.
18x	11x, 17x, 25x, 32
Porthetria (Lymantria) dispar L.	Drepana binaria HUFN.
Porthetria monacha L.	Drepana cultraria F.
18x, 25x	Cilix glaucata SC.
Ocneria rubea F.	Habrosyne pyrrhoides HUFN.
17x, 18x	Thyatira batis L.
Euproctis chrysorrhoea L.	14, 17x, 18x, 32
Poecillocampa populi L.	Palimpsestis (Tethea) or F.
16, 17x, 18x	Palimpsestis ocularis L.
Trichiura crataegi L.	17x.
7x, 25x	Polyploca diluta F.
Eriogaster ramicola HB.	Polyploca ridens F.
14, 17x, 18x	Thaumetopoea processionea L.
Eriogaster catax L.	18x, 25x
27	Cerura (Harpygia) furcula CL.
Malocosoma castrensis L.	9, 17x, 33
3	Cerura bifida HB. (hermelina
Malocosoma neustria L.	GZE.) 17x
Lasiocampa quercus L.	Dicranura (Cerura) vinula L.
11x, 27	7x
Pachygastria trifolii ESP.	Stauropus fagi L.
17x	14, 17x, 18x, 18, 26
Macrothylacia rubi L.	Hybocampa terrifica SCHIFF.
Dendrolimus pini L.	(milhauseri F.) 17, 18x
18x	Drymonia querna F.
Odonestis pruni L.	Drymonia trimacula ESP.
18x	Drymonia chaonia HB. (ruficornis
Epicnaptera tremulifolia HB.	HUFN.)
17x	Pheosia tremula CL.
Gastropacha quercifolia L.	17x, 18x

Pheosia gnoma F. (*dictaeoides* ESP.) 18x
Notodonta dromedarius L. 9, 18x
Notodonta ziczac L. 7x, 17x, 18x
Notodonta phoebe SIEB. 18x
Peridea anceps GZE.
Spatialia argentina SCHIFF.
Ochrostigma melagona BKH. 18x
Lophopteryx camelina L.
Lophopteryx cuculla ESP. 14, 17x, 25x
Pterostoma palpinum L.
Ptilophora plumigera ESP.
Phalera bucephala L.
Pygaera curtula L. 15
Pygaera pigra HUFN. 11x, 17x, 18x
Clostera anastomosis L. 14
Acherontia atropos L. 18x
Herse convolvuli L.
Sphinx ligustri L.
Hylolicus pinastri L. 6, 18x, 25x
Marumba guercus SCHIFF. 14
Mimas tiliae L. 9, 17x, 18x
Smerinthus ocellata, L. 17x, 18x
Amorpha (*Laothoe*) *populi* L.
Celerio euphorbiae L.
Pergesa (*Deilephila*) *elpenor* L. 17x, 18x
Pergesa porcellus L.
Macroglossum stellatarum L.
Erynnis tages L.

Carcharodus floccifera Z. 14
Carcharodus alceae ESP. 14
Pyrgus malvae L.
Pyrgus frittilarius PODA, ssp. *valesiaca* MAB. 27
Thymelicus lineola O.
Thymelicus sylvestris PODA
Ochlodes venatum BREM. - GREY ssp. *faunus* TRTI.
Leptidia sinapis L. gen. vern. *lathyri* HB.
Leptidia sinapis L. gen. aest. *sinapis* L.
Leptidia morsei FENT. gen. vern. *croatica* GRUND
Leptidia morsei gen. aest. *major* GRUND
Gonopteryx rhamni L.
Colias australis VTY. ssp. *calida* VTY.
Colias hyale L. gen. vern. *vernalis* VTY.
Colias hyale gen. aest. *hyale* L.
Colias hyale gen. autumn. *haliceides* SELYS
Antocharis cardamines L.
Pontia gen. vern. *bellidice* O.
Pontia gen. aest. *daplidice* L.
Pieris brassicae L. gen. vern. *chariclea* STPH.
Pieris brassicae gen. aest. *lepidii* LOEB.
Pieris gen. vern. *metra* STPH.
Pieris gen. aest. *rapae* L.
Pieris gen. autumn. *rapae* L.
Pieris gen. vern. *napi* L.
Pieris gen. aest. *napi* L.
Pieris gen. autumn. *napi* L.
Pieris bryoniae O. ssp. *marani* MOUCHA 3, 13

Parnassius mnemosyne L. ssp. bohemien BRYK
Zerynthia polyxena SCHIFF.
Iphiclides podalirius L. ssp. intermedia GRUND
Papilio machaon L. ssp. pannonicus HACHLER
Thecla quercus L.
Thecla betulae L.
Strymon pruni L.
Strymon spini SCHIFF.
Strymon ilicis ESP.
Callophrys rubi L.
Lowea tityrus PODA (dorilis HUEN.)
Heodes virgaureae L. ssp. pyromitens SZABO
Lycaena phlaeas L. ssp. aleus F.
Thersamonia dispar HW. ssp. hungarica SZABO
Everes gen. vern. *argiades* PALL.
Everes gen. aest. *tiresias* ROTT.
Everes decolorata STGR. ssp. austriaca BEURET 26
Cupido minimus FSSL. 3, 4, 32
Celastrina argiolus L.
Scolitantides orion PALL. ssp. battus SCHIFF.
Pseudophilotes vicrama MOORE ssp. schiffermuelleri HEMM.
Glauopsyche alexis PODA (cyl-larus ROTT.)
Maculinea alcon SCHIFF. ssp. curiosa SZABO 14
Maculinea arion L. ssp. punctifera GRUND 14, 15
Lycaeides argyrognomon BGSTR. ssp. argyropeza SZABO
Plebejus argus L. ssp. aegon SCHIFF.

Aricia agestis SCHIFF.
Cyaniris semiargus ROTT.
Polyommatus icarus ROTT.
Polyommatus icarus, f. *caerulea* FUCHS 14, 32
Lysandra thersites CHAPM. ssp. pergrata SZABO 15
Lysandra coridon PODA
Lysandra bellargus ROTT.
Lysandra bellargus, f. *ceronus* ESP. 15
Meleageria daphnis SCHIFF. (me-leager ESP.) 15
Hamearis (Nemeobius) lucina L.
Issoria lathonia L.
Clossiana selena SCHIFF.
Clossiana euphrosyne L. ssp. esperi HEYDEN
Clossiana dia L.
Brenthis hecate ESP.
Brenthis daphne SCHIFF. 15, 25
Argynnis paphia L.
Fabriciana berecynthia PODA (adippe) ssp. phryxo BGSTR.
Fabriciana berecynthia, f. *cleodoxa* O.
Fabriciana niobe L. ssp. laranda FRUHST.
Fabriciana niobe, f. *eris* MEIG.
Mesoacidalia aglaja L.
Melitaea didyma ESP. ssp. aust-ria BRYK
Melitaea trivia SCHIFF.
Melitaea cinxia L. ssp. *delia* SCHIFF.
Melitaea phoebe SCHIFF.
Mellicta athalia ROTT.
Mellicta britomartis ASSM. ssp. centroposita KOV.-ISSK.
Mellicta aurelia NICK. (parthe-nia HBST.) ssp. *vividicolore* VTY.

- Mellicta diamina* LANG(dycinna ESP.)ssp. *praxilla* FRUHST.
 13, 14, 28
Araschnia levana L.
Araschnia levana gen.aest.
prorsa L.
Araschnia levana, f.*porima* O.
Comma c-album L.
Nymphalis polychloros L.
Inachis io L.
Euvanessa antiopa L.
Aglais urticae L.
Vanessa atalanta L.
Cynthia cardui L.
Paraneptis rivularis SC. ssp.
lucilla SCHIFF.(*camilla* ESP.)
Neptis hylas L. ssp.*aceris* F.
 (lucilla SCHRK.) 14
Limenitis populi L. ssp. *bucovinensis* HORM. 17
Apatura ilia SCHIFF. f. *clythie* SCHIFF. 17
Coenonympha iphis SCHIFF. ssp.
carpathica HORM.
- Coenonympha pamphilus* L. ssp.
nephele HUFN.
Coenonympha arcania L. ssp.
cephalus GEOFFR.
Hyponephele lycaon ROTT.
 14, 15, 32
Maniola jurtina L. ssp. *monoculus* GZE.
Lasionmata megera L. ssp. *pannonica* LORKOVIC
Pararge aegeria L. ssp. *egerides* STGR.
Aphantopus hyperantus L. ssp.
polymeda SC.
Minois dryas SC.
Brintesia circe F. ssp. *illecebra* FRUHST.
Arethusana arethusa SCHIFF.
 ssp. *carsica* STDR.
Hipparchia fagi SC.
Neophipparchia semele L. ssp.
tenebrosa STDR.
Melanargia galathea L.
Melanargia galathea, f.*leucomalas* ESP. 9, 15, 28

JABLONKAY, J.: Lepidopteren-Fauna des Mátra-Gebirges

Der Verfasser macht die Erfolge seiner zwischen 1965 und 1970 in dem in Nord-Ungarn liegenden Mátra-Gebirge fortgeführten lepidopterologischen Untersuchungen bekannt. In der Einleitung seiner Abhandlung zählt er erst die Lepidopterologen auf, die auf diesem Gebiete früher sammelten, erwähnt ihre wichtigeren Resultate, dann gibt er die seltene Arten aus seiner eigenen Aufsammlungen an. Der zweite Teil seiner Abhandlung enthält das Faunenverzeichnis der im Mátra-Gebirge bisher gesammelten Schmetterlinge: 1243 Arten, Unterarten und Formen.

Die Fundorte bezeichnet der Verfasser mit Ziffern unter den Artsnamen (derer Schlüssel in der Abhandlung zu finden ist); neben den Arten die mit Lichtfalle gesammelt wurden steht ein x-Zeichen.

Irodalom - Literatur

BERGE-REBEL, (1910): Schmetterlingsbuch. Auflage, Stuttgart.

GERGELY, I. (1947): A magyarországi hernyók tápláló növényei. Manuscript, Budapest.

KOVÁCS, L. (1953): A magyarországi nagylepkek és elterjedésük. Fol. Ent. Hung., VI. p. 76-164.

GOZMÁNY, L. (1955-1968): Molylepkek I-IV., VI. In: SZÉKESSY: Magyarország állatvilága. Budapest.

GOZMÁNY, L. (1968): Nappali lepkek. In: SZÉKESSY: Magyarország állatvilága. Budapest.

SEITZ, A. (1909-1915): Die Grossschmetterlinge der Erde. 1-4. Stuttgart.

SZABÓ, R. (1956): Magyarország Lycaenidái. Fol. Ent. Hung. IX.

Adatok a Mátra-hegység csigafaunájához

VARGA András

Mátra Múzeum, Gyöngyös

ABSTRACT: A complementation of the mollusk fauna of the Mts. Mátra, North-Central Hungary: against the 56 species listed by GEBHARDT in 1960, the presence, based on the elaboration of recent collections, of 98 species is established. Figures of the anatomy and short characterizations of 23 species are also given.

A Mátra fiatal hegység a Zagyva és a Tarna völgye között. Az újharmadkor elején a hegység tönkösödött, eredeti formái lepusztultak. A tönkösödés után a pliocén végén és a pleisztocénban kiemelkedett, s a törések mentén rögzösen feldarabolódott.

Mivel a hegység zömében miocén korú andezitből, valamint agglomerátumból, andezit és riolittufából áll, ez savanyú jellegénél és kevés mésztartalmánál fogva egyben meghatározója a fauna minőségi és mennyiségi összetételének.

"... az erősen mészigényes csigák a lehetőség szerint kerülnek a közvetlen érintkezést az andezitszikkal. Vagyis a szikk csigafaunája szegényes, legfeljebb a környezet iránt csaknem közömbös vagy legalábbis igénytelen fajok telepsznek meg. Emellett azonban jellemző, hogy a fajok száma az egyedszámhoz viszonyítva szokatlanul magas." (Pintér L., 1968a, p. 105.).

"... A hegység magasabb részein, ahol a magasság hatására amúgy is alacsonyabb a közepes hőmérséklet, csökken a párolgás és így nedvesebb marad a terület. Ezen a réven egyrészt növekedik a területről lefolyó víz mennyisége is, gyakoribbak a források és a patakok, vagy kőzetréseken egyszerűen csak itt is, ott is előszivárgó részvíz. A talajvíznek ilyen módon való nagyobb arányú felszínre törése és megjelenése ismét a helyi éghajlati viszonyokra hat vissza: a források, patakok, vizenyős részek vízfelületével érintkező levegő nedvesebb, másrészt a nedves terü-

letek lassabban melegszenek fel pl. a környező szárazabb lejtőszakaszokhoz képest és így ismét különleges mikroklímájú sávok alakulnak ki: nedves, nyáron mindig hűvös völgyfenékszíntek, ahol a bő nedvesség miatt még dús fű vagy aljnövényzet, nedveségkedvelő cserjések sora is megtelepszik és ez a növénytakaró újra megnehezíti a terület felmelegedését a szomszédos, száraz lejtőkhöz képest." (Láng S. 1955, p. 58.)

A fenti tényezők magyarázatát adják a sajátos és szinte lépéssenként változó mátrai fauna felépítésének.

A magasabb részek és főleg az északi, nedves, hűvös meredek hegylejtők a bükkös klíma-övébe tartoznak (Kékes, Sombokor, Piskéstető, Galyatető stb.). A bükkösök kisebb hőt, de több légnedvességet és csapadékot követelnek. A montán bükkösök (900 m-nél magasabb tetők) csigafaunája gazdag, a szubmontán és savanyú bükkösökben arányos csökkenés figyelhető meg.

A Mátra alacsonyabb részeit tölgyesek borítják (a K-Ny-i irányú főgerincéig hatolnak, 7-800 m-ig). Talaja a fakó (erősen kilúgozott, igen savanyú jellegű) és a barna (gyengébben kilúgozott és nem annyira savanyú) erdőtalaj. Mindkettőnél a felső szint lemosódhat, ekkor a vörösbarna színű "B" szint kerül felülre. Igen száraz talajok, csigafaunájuk rendkívül szegényes.

A Mátrában a felső-eocén, alsó-oligocén mészkő előfordulása ritka, kisebb foltokban Recsk és Mátraderecske környékén található.

A várromok területén a vidék szórványosan előforduló csigafajtait nagy egyed és fajszámokban találjuk meg, hiszen az építkezéshez felhasznált mészkő jelentős mennyisége került a talajba, ami a megfelelő nedvességtartalommal párosulva a csigáknak kedvező életfeltételeket nyújt.

Malakológiaiilag a Mátra a kevésbé kutatott területekhez tartozik. Az első faunisztikai adatok (WÁGNER J.: 1930, 1933, 1935.)

eredménye: a Mátra fajainak (47) és alfajainak (5) száma összesen 52-re emelkedik.

1950-ben, 1957-ben és 1958-ban GEBHARDT A. végez szórványos gyűjtéseket hegységünk területén; 1960-ban megjelent dolgozatában a következő 59 fajt mutatja ki a Mátrából:

<i>Bythinella austriaca</i> FRIV.	<i>Aegopinella minor</i> STAB.
<i>Carychium minimum</i> MÜLL.	<i>Aegopinella nitidula</i> DRAP.
<i>Radix peregra</i> MÜLL.	<i>Aegopinella pura</i> ALD.
<i>Galba truncatula</i> MÜLL.	<i>Oxychilus draparnaldi</i> BECK.
<i>Planorbis (Anisus) spirorbis</i> L.	<i>Oxychilus glaber</i> STUD.
<i>Segmentina nitida</i> MÜLL.	<i>Cellariopsis orientalis</i> CLESS.
<i>Ancylus fluviatilis</i> MÜLL.	<i>Zonitoides nitidus</i> MÜLL.
<i>Acroloxus lacustris</i> L.	<i>Euconulus trichiformis</i> MONT.
<i>Succinea pfeifferi</i> ROSSM.	<i>Daudebardia rufa</i> pannonica SOÓS
<i>Cochlicopa lubrica</i> MÜLL.	<i>Daudebardia brevipes</i> DRAP.
<i>Pyramidula rupestris</i> DRAP.	<i>Vitrina pellucida</i> MÜLL.
<i>Columella edentula</i> DRAP.	<i>Limax cinereo-niger</i> WOLFF
<i>Acanthynula aculeata</i> MÜLL.	<i>Lehmannia marginata</i> MÜLL. ⁺
<i>Ena montana</i> DRAP.	<i>Agriolimax agrestis</i> L.
<i>Ena obscura</i> MÜLL.	<i>Agriolimax agrestis reticulatum</i>
MÜLL.
<i>Cochlodina orthostoma</i> MKE. ⁺	<i>Agriolimax laevis</i> MÜLL.
<i>Cochlodina Parreyssi</i> ROSSM.	<i>Milax budapestensis</i> HAZAY
<i>Cochlodina laminata</i> MONT.	<i>Arion subfuscus</i> DRAP.
<i>Clausilia dubia</i> DRAP.	<i>Arion circumscriptus</i> JOHNS.
<i>Clausilia cruciata</i> STUD.	<i>Arion hortensis</i> FÉR.
<i>Iphigena ventricosa</i> DRAP.	<i>Monachoides transsylvanica</i> WEST.
<i>Laciniaria biplicata</i> MONT.	<i>Monachoides incarnata</i> MÜLL.
<i>Ruthenica filograna</i> ROSSM. ⁺	<i>Monachoides vicina</i> ROSSM.
<i>Gonoidiscus ruderatus</i> STUD.	<i>Etiomphalia strigella</i> DRAP.
<i>Gonoidiscus rotundatus</i> MÜLL.	<i>Helicodonta obvoluta</i> MÜLL. ⁺
<i>Vitrea diaphana</i> STUD.	<i>Helicigona faustina</i> ROSSM. ⁺
<i>Vitrea subrimata</i> REINH. ⁺	<i>Isognomostoma personatum</i> LAM.
<i>Vitrea cristallina</i> MÜLL.	<i>Cepaea vindobonensis</i> PFEIFF.
<i>Aegopinella nitens</i> MICH.	<i>Helix pomatia</i> L.

⁺leg.: WÄGNER

A faunisztikai munkákban szereplő adatok egy része téves határozáson alapul; a faj megléte a Mátrában vitatott, vagy az újabb kutatások szerint másképp értékelendő. A Succinea elegans (RISSO, 1826) = pfeifferi (ROSSMASSLER, 1835), a Cochlodina cetrata (ROSSMASLER, 1836) = parreyssi (ROSSMASSLER, 1835) és a Clausilia cruciata (STUDER, 1820) boreo-alpin-kontinentális elemek. A bizonyító-példányok faji hovátartozása kétes. Előfordulásaik várható a Kékes, Saskő területén. A Vitrea subrimata faj WÄGNER által gyűjtött tétele tévesen határozott Vitrea diaphana STUD. (PINTÉR L. 1968b.: 179). Az Aegopinella nitens MICH. és az A. nitidula DRAP. hazánk területén nem fordul elő. A Daudebardia rufa pannonica SOÓS helyesen D. rufa (DRAP.).

Ahol a jegyzékben a lelőhelyek után a gyűjtő nevét nem említem, az saját gyűjtésű anyag. A fajok elterjedését a tanulmányom végéhez csatolt térképeken adom meg.

Fauna-jegyzék - Das Faunenverzeichnis

Fam.: Hydrobiidae

1. Bythinella austriaca (FRILD.) - I. térkép.

Csatornapatak-vgy. Mátrafüred: Várberc.

(1970.III.27.)	5
Reketyés-tó környéke, Kékes É. 800 m. (1966.VIII.)	3
Gedeon-patak (1961.VIII.17.) AGÓCSY P.	1
Nagyvölgy-patak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	4
Pisztrángos-tóba ömlő patak kövel (1969.VI.) PODANI J.	
Csepegőkút - Rónyabérc ÉK. - (1967.VII.4.)	18
Pisztrángos-tó (1969.IX.16.) PODANI J.	20
Szomor-patak - Mátrafüred - (1958.VI.29.) AGÓCSY P.	1
Szt.László forrás - Mátraháza - (1959.VI.) AGÓCSY P.	7
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.)	4
Vándorforrás - Ágasvár (1966.VIII.)	16
Závoz-patak-vgy. (1960.VII.16.) PINTÉR L.	<u>1</u>

Fam.: Ellobiidae

2. Carychium minimum MÜLL. - I. térkép.

Csatornapatak-vgy. - Mátrafüred: Várbérc - (1970.III.27.)	1 1
Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	45
Ilonapatak-vgy. - Mátrakeresztes - (1958.VI.15.) GEBHÁRDY A. (rev.: PINTÉR L. 1966.)	2
Kövecsespatak hordaléka - Zsilló - (1970.III.31.)	4
Nagypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	1
	<hr/> 59 db

3. Carychium tridentatum (RISSO) - I. térkép

Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	49
Csörgőpatak-vgy., Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	3
Kékes É., a sípálya mellett (1967.IX.7.)	1
Nagypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	1
Városerdő É. 150 m. - Pásztói Mátra - (1969.IV.5.)	8
Zagyva hordaléka - Pásztó - (1967.II.)	2
Závozpatak-vgy. (1960.VII.16.) PINTÉR L.	1
	<hr/> 65 db

Fam.: Lymnaeidae

4. Galba truncatula (MÜLL.) - I. térkép.

Ágasvár D-i oldal, kis forrás (1961.VII.12.) AGÓCSY P.	2
Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	10
Mátraszentlászló: Csörgőpatak (1958.IX.26.) (STILLER-MOGER)	4
Nagy-Hidas vgy. 500 m. (1970.VII.21.)	1
Nagysástó (1958.VI.7.) GEBHÁRDY A.	1
Szalajkaház, patak völgy (1970.V.)	1
	<hr/> 19 db

5. Radix peregra ovata - auricularia - I. térkép

Az ovata és az auricularia biztos elkülönítése plaszticitásuk miatt anatómiai alapon történhet, ezért szerepelnek a vizsgált héjak a főnti névvel.

Apc és Petőfibánya közti 2 bányató közül a K.-1 (1967.)	6
Apc: Széleskő (bányató) (1967.VIII.)	<u>1</u>
	7 db

6. Radix peregra peregra (MÜLL.) - I. térkép.

Csevice-patak völgye - hordalék - (1970.IV.19.)	3
Rekettyés-tó (1966.X.)	10
Gyöngyössolymos: patakhordalék (1970.III.1.)	1
Kövecses vgy: Hasznos (1970.)	8
Kövecses vgy.: Zsilló (1970.III.31.)	1
Nagy-Hidas vgy. 500 m. (1970.VII.21.)	7
Nagyvölgy patak környéke, Cserkő-Kishegy közötti tócsák - Gyöngyössolymos - (1970.IV.23.)	50
Nagyvölgy patak holtága - Cserkő (1970.IV.23.)	66
Pisztrángos tó (1969.VI.) PODANI J.	1
Selyp: a strand tavai (1967.)	2
Zagyva part - Pásztó - (1966.)	<u>1</u>
	161 db

7. Lymnaea stagnalis (L.)

Hort-Csány mocsaras vizenyős területein gyakori.

Fam.: Planorbidae

8. Anisus spirorbis (L.) - I. térkép

Rekettyés-tó, Kékes É. (600 m.) (1966.X.)	7
Nagysástó (1958.VI.7.) GEBHARDT A.	68
Pisztrángos tó (1969.VI.) PODANI J.	
Pisztrángos tó (1957.VI.17.) GEBHARDT A.	45

Szent Anna tó (1970.IV.10.)	100
Zagyva hordalék - Pásztó - (1966)	<u>2</u>
	222 db

9. Gyraulus albus (MÜLL.) - I. térkép

A vízben lebegő zöld növényi részeken (pl.: Vallisneria) moszatokon nagy tömegben él.

Nagysástó (1970.VII.10.)	729 db
--------------------------	--------

10. Hippeutis complanatus (L.) - II. térkép

Nagysástó (1970.VII.10.)	1 db
--------------------------	------

11. Segmentina nitida (MÜLL.) - II. térkép

Nagysástó-rét (1958.VI.7.) GEBHARDT A.	14
Pisztrángostó (1957.VI.4.) GEBHARDT A.	17
Szent Anna tó (1970.IV.10.)	<u>25</u>
	56 db

12. Planorbarius corneus (L.) - II. térkép

Zagyva hordaléka - Pásztó - (1967.II.)	1 db
--	------

Fam.: Ancyliidae

13. Ancylus fluviatilis L. - II. térkép

Csevice-patak - Tar - alsó szakasza (1967.I.4.)	5
Mátraháza (1970.)	12
Nagypatak (1960.VII.12.) PINTÉR L.	24
Nagyvölgypatak: Cserkő - Gyöngyössolymos (1970.IV.23.)	2
Nagyvölgypatak: Kishegy - Gyöngyössolymos (1970.IV.23.)	1
Nagy-Hidas vgy. 500 m. (1970.VII.21.)	12

Szomor-patak (1969.VI.) PODANI J.
12 ember rétje - patakgy. - (1970.VIII.)

12
70 db

Fam.: Acroloxidae

14. Acroloxus lacustris (L.) - II. térkép

15. Gundlachia sp. - II. térkép

A genus előfordulását PINTÉR I. (1968) mutatta ki hazánkból. A nagysástói példányok a Békés-megyeiekhez állnak legközelebb. Legmagasabb hazai előfordulás:

Nagysástó (520 m) (1970)

7 db

Jelentős mennyiségét a Zagyva-völgy cserhádi területén (Selyp: strand; Tar: sámsónházai útelágazás kicsiny tavacskája) gyűjtöttem.

A genus előfordulásának a Cserhát, Karancs-Medves és a Mátra nem jelenthet természetes határt, így Csehszlovákia területéről előfordulása várható.

ORDO: STYLOMMATOPHORA

Fam.: Cochlicopidae

16. Cochlicopa lubrica (O. F. MÜLL.) - II. térkép

Anatómia: (1. ábra) penis epiphallus karcsú, az appendix hossza kb. megegyezik a penis epiphallus, illetve a vas deferens hosszával. Visszahúzóizom rövid vékony, az appendix mögött tapad. Párzótáska nyele rövid függelékkal.

Csevicepatak-vgy. (1970.IV.19.)	10
Csörgőpatak-vgy: Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	13
Galyatető (1969.VI.) PODANI J.	
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	1
Pásztó: kert. (1968.VIII.18., 1969.IX.12.)	1
Saskó (1970.V.7.)	1
Zsilló: Kövicses-patak hordaléka (1970.III.31.)	<u>12</u>
	39 db

17. Cochlicopa lubricella (PORRO) - II. térkép

Ágasvár (csúcs) É. (1968.IV.8.)	1
Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1
Galyatető (1970.VII.15.)	3
Gyöngyössolymos patakhordalék (1970.III.1.)	2
Hasznos vár D. (1968.X.11.; 1969.V.)	8
Kékes (1970.V.7.)	1
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	2
Pásztó: strand (1967.VII.)	2
Zsilló: Kövicsespatak hordaléka (1970.III.31.)	<u>2</u>
	22 db

Fam.: Pyramidulidae

18. Pyramidula rupestris (DRAP.) - II. térkép

Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1 db
GEBHARDT A. a Kékesről említi.	

Fam.: Vertiginidae

19. Columella edentula (DRAP.) - II. térkép

Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1
Galyatető (1970.V.15.)	2
Kékes (1970.V.7.)	5
Saskó (1970.V.7.)	<u>1</u>
	9 db

20. <u>Truncatellina cylindrica</u> (FÉR.) - III. térkép	
Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1
Hasznos-vár (1969.V.) és a D.-i oldal (1968.X.11.)	14
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	1
Saskő (1970.V.7.)	2
Városerdő (Pásztói Mátra)(1969.IV.5; IV.12.)	80
	<u>98 db</u>

21. <u>Truncatellina claustralis</u> (GR.) - III. térkép	
Kékes É.-i oldal a sípálya mellett (1967.IX.7.)	2 db

22. <u>Vertigo pusilla</u> MÜLL.	
Csörgőpatak-völgy: Mátrakeresztes, Böske forrás (1969.V.)	1 db

23. <u>Vertigo pygmaea</u> (DRAP.) - III. térkép	
Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	2
Gyöngyössolyos, patak hordalék (1970.III.1.)	1
Kövecspatak hordaléka - Zsilló - (1970.III.31.)	1
Zagyva hordaléka - Pásztó - (1967.)	2
	<u>6 db</u>

Fam.: Orculidae

24. <u>Orcula doliolum</u> (BRUGIERE) - III. térkép	
Ágasvár csúcs, É. (1968.IV.8.)	5
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	6
	<u>11 db</u>

Fam.: Chondrinidae

25. <u>Abida frumentum</u> (DRAP.) - III. térkép	
Zagyva hordaléka - Pásztó - (1965.VII.)	1 db

Fam.: Pupillidae

26. Pupilla muscorum (L.) - III. térkép

Csevicipatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1
Hasznos-vár (1968.X.11.)	5
Pásztó: strand (1967.VII.)	<u>4</u>
	10 db

Fam.: Valloniidae

27. Vallonia pulchella pulchella (MÜLL.) - III. térkép

Apc és Petőfibánya közötti bányatavak közül a Ny-i (1967.III.31.)	4
Csevicipatak hordaléka (1970.IV.19.)	79
Galyatető (1970.VII.15.)	1
Gyöngyössolymos, patakhordalék (1970.III.31.)	1
Gyöngyössolymos, rét (1970.III.31.)	3
Hasznos-vár (1968.X.11.; 1969.V.)	14
Kövecsespatak hordaléka - Zsilló - (1970.III.31.)	6
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	12
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	2
Pásztó: strand (1967.VII.)	13
Pásztó: kert (1969.IX.17.)	1
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.)	4
Városerdő (Pásztói Mátra) (1969.IV.2.)	5
Zagyva hordaléka - Pásztó - (1966.)	<u>18</u>
	154 db

28. Vallonia pulchella enniensis (GREDLER) - III. térkép

A példányok nem a tipikus enniensis-t jelenítik meg, de felületükön az enniensis-szerű struktúra szembetűnő. Északi-középhegységi előfordulását a faunarevizio mutatta ki, eddig az Alföldről és a Dunántúlról ismerték.

Zagyva hordaléka - Pásztó - (1966.IV.)	8 db
--	------

29. Vallonia costata (MÜLL.) - III. térkép

Csevcepaták hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	3
Hasznos-vár (1968.X.11.; 1969.V.)	58
Kékes, csúcs (1970.V.7.)	2
Zagyvahordalék - Pásztó - (1966.)	<u>1</u>
	64 db

30. Acanthinula aculeata (MÜLL.) - III. térkép

Kékes (1970.V.7.)	2
Nagyvölgypaták hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	4
Városerdő - Pásztói Máttra - 150 m. (1969.IV.5.)	8
Városerdő, 150 m., patakhordalék (1969.IV.5.)	<u>2</u>
	14 db

Fam.: Enidae

31. Chondrula tridens (MÜLL.) - III. térkép

Apc és Petőfibánya között, dombok (1967.III.31.)	10
Hasznos-vár D. (1968.X.11.)	56
Jobbágyi: Cseri, löszfal (1969.IX.)	4
Nyikom, Ny. 250 m. a pásztói fenyves környéke (1969.V.)	8
Pásztói fenyves környéke (1968.XI.)	22
Városerdő - Pásztói Máttra - (1969.IV.2.)	<u>1</u>
	102 db

32. Ena obscura (MÜLL.) - IV. térkép

Csörgőpaták-vgy., Böske forrás környéke (1969.V.)	1
Hasznos-vár (1968.X.11.; 1969.V.)	2
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	<u>1</u>
	4 db

33. Ena montana (DRAP.)

GEBHARDT A. a Galyatetőről említi.

Fam.: Succineidae

34. Succinea putris (L.) - IV. térkép

Pásztó, Zagyva part (1964.V.9.; 1966.)	19
Zagyva hordaléka - Pásztó - (1965.XII.)	<u>2</u>
	21 db

35. Succinea oblonga DRAP. - IV. térkép

Csevicipatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	2
Pásztó, Zagyva-part (1966.)	<u>5</u>
	7 db

36. Succinea elegans RISSO. - IV. térkép

GEBHARDT A. a Pisztrángos-tó környékéről említi.

Fam.: Endodontidae

37. Punctum pygmaeum (DRAP.) - IV. térkép

Csevicipatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1
Csókakő, K. (1970.VII.11.)	1
Kékes (1970.V.7.)	25
Nagyölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.19.)	<u>1</u>
	28 db

28. Discus rudaratus (HARTM.) - IV. térkép

Kékes, csúcs (1970.V.7.)	74 db
--------------------------	-------

39. Discus rotundatus (MÜLL.)

GEBHARDT A. Mátraháza: Gyökeres- és Rákóczi-forrás környékéről említi.

40. Discus perspectivus (MÜHLF.) - IV. térkép

Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1
Csörgőpatak-vgy. - Ágasvár - (1966.VIII.)	1
Csörgőpatak-vgy. Böske-forrás környéke (1969.V.)	13
Patai-kút környéke - Ágasvár, Ny. - 500 m. (1968.)	<u>3</u>
	18 db

Fam.: Arionidae

41. Arion fasciatus (NILSSON) - IV. térkép

Csörgőpatak-vgy. - Mátrakeresztes - 400 m. (1969.V.)	2
Hasznos: Márványkő gödre, 230 m. (1964.IV.19.)	2
Kékes (1970.)	1
Városerdő, - Pásztói Mátra - 210 m. (1969.IV.16.)	<u>1</u>
	6 db

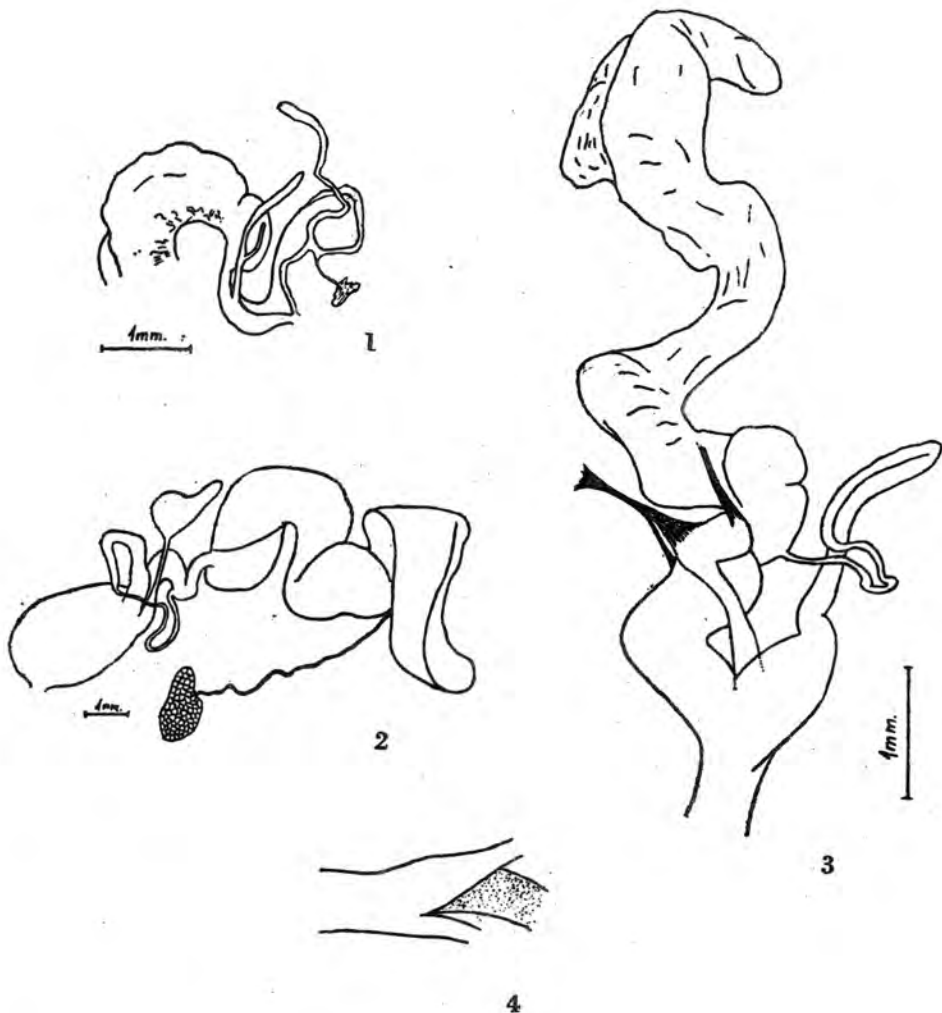
42. Arion circumscriptus JOHNSTON - IV. térkép

Anatómia (2. ábra): az atrium hatalmasra duzzadt, ide nyílik az epiphallus, s közvetlen alatta a párzótáska nyele, a tartály szabálytalan hólyagalakú.

Csörgőpatak-vgy. Böske-forrás környéke (1967.VIII.)	2
Csörgőpatak-vgy. - Mátrakeresztes - 400 m. (1969.V.)	1
Gyöngyös (1970.V.5.)	1
Kékes (1970.)	1
Mátrafüred, Vízmű-fölötti völgy (1970.)	4
Mátrafüred: Vizes Kesző (1970.III.27.)	5
Mátranovák felett, gombán (1970.VIII.)	2
Nagy Hidas vgy. 500 m. (1970.VII.21.)	1
Saskő (1970.)	<u>1</u>
	18 db

43. Arion fuscus (MÜLL.) - IV. térkép

Anatómia (3-4. ábra): az atrium jelentősebb duzzanat nélkül, ide

1. ábra: *Cochlicopa lubrica* (MÜLL.) - Pásztó, 1968.VIII.18.
 2. ábra: *Arion circumscriptus* JOHN - Csörgőpatak-völgy, Böskeforrás környéke, 1967. VIII.
 3+4. ábra: *Arion fuscus* (MÜLL.) - Bükk-hegység, Tarkó, 1968.III. 20.

torkollik a párzótáska nyele és az epiphallus (4. ábra). Az epiphallus egy rövid, felfúvódott és egy hirtelen elvékonyodó részre oszlik. Visszahúzó-izomrendszere hármas tagoltságú.

Csörgőpatak-vgy. 400 m. (1969.V.)	1
Farkaslyuk É. - Mátraverebély - 250-300 m. (1969.IX.12.)	1
Kallópatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Kékes (1970.)	2
Nagypatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	<u>1</u>
	6 db

44. Arion hortensis FÉR.

GEBHARDT A. a Gyökeres- és a Rákóczi-forrás környékéről említi.

Fam.: Vitrinidae

45. Vitrina pellucida (MÜLL.)

Anatómia (5. ábra): az ivarkészülék zömök; az atrium hosszú; a penis ujszerű, rövid, csúcson tapadó visszahúzó-izommal, epiphallus nincs, a vas deferens vékony, a penis tövéhez egy széles, vékony hártya erősíti; torkolata előtt megvastagodik. A párzótáska nyele rövid, tartálya hólyagalakú.

Cserkőtó környéke - Gyöngyössolymos - (1970.IV.23.)	1
Csevicepatak-vgy. hordalék - Tar - (1970.IV.19.)	2
Gyöngyössolymos, patakhordalék (1970.III.1.)	3
Hasznos-vár, D.-i oldal (1968.X.11.)	15
Kékes, csúcs (1970.V.7.)	6
Oroszlánvár (1960.VII.2.) PINTÉR L.	2
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy, É. (1970.)	1
Városerdő - Pásztói Mátra - (1969.IV.2.)	<u>15</u>
	45 db

Fam.: Zonitidae

46. Vitrea crystallina (MÜLL.) - IV. térkép

Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967. IX.)

Galyatető (1969.VI.) PODANI J.	53
Kékes, csúcs (1970.V.7.)	36
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	2
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	<u>3</u>
	92 db

47. Vitrea contracta (WEST.) - V. térkép

Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	1
Gyöngyössolymos, patakhordalék (1970.III.1.)	1
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	1
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy, É. (1970.)	<u>6</u>
	9 db

48. Vitrea diaphana (STUDER) - V. térkép

Csatornapatak völgye - Várbérc - (1970.III.27.)	2
Csevicepatak völgye (1970.IV.19.)	4
Csörgőpatak-völgy, Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	19
Galyatető (1969.VI.) PODANI J.	
Galyatető (1970.VII.15.)	7
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.)	1
Szalaijkaház, patak völgy (1970.V.)	1
Szalaijkástető - Mátrakeresztes - 550 m. Ny. (1967.)	1
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy, É. (1970.)	1
Városerdő - Pásztói Mátra - (1969. IV.5; IV.2.)	6
Vizes Kesző - Mátrafüred - (1969.VII.4.)	2
Zsillótól K-re (1970.VII.5.)	<u>2</u>
	42 db

49. Nesovitrea hammonis (STRÖM.) - V. térkép

Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	5
Kövecsepatak, hordalék - Zsilló - (1970.III.31.)	1
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	<u>1</u>
	7 db

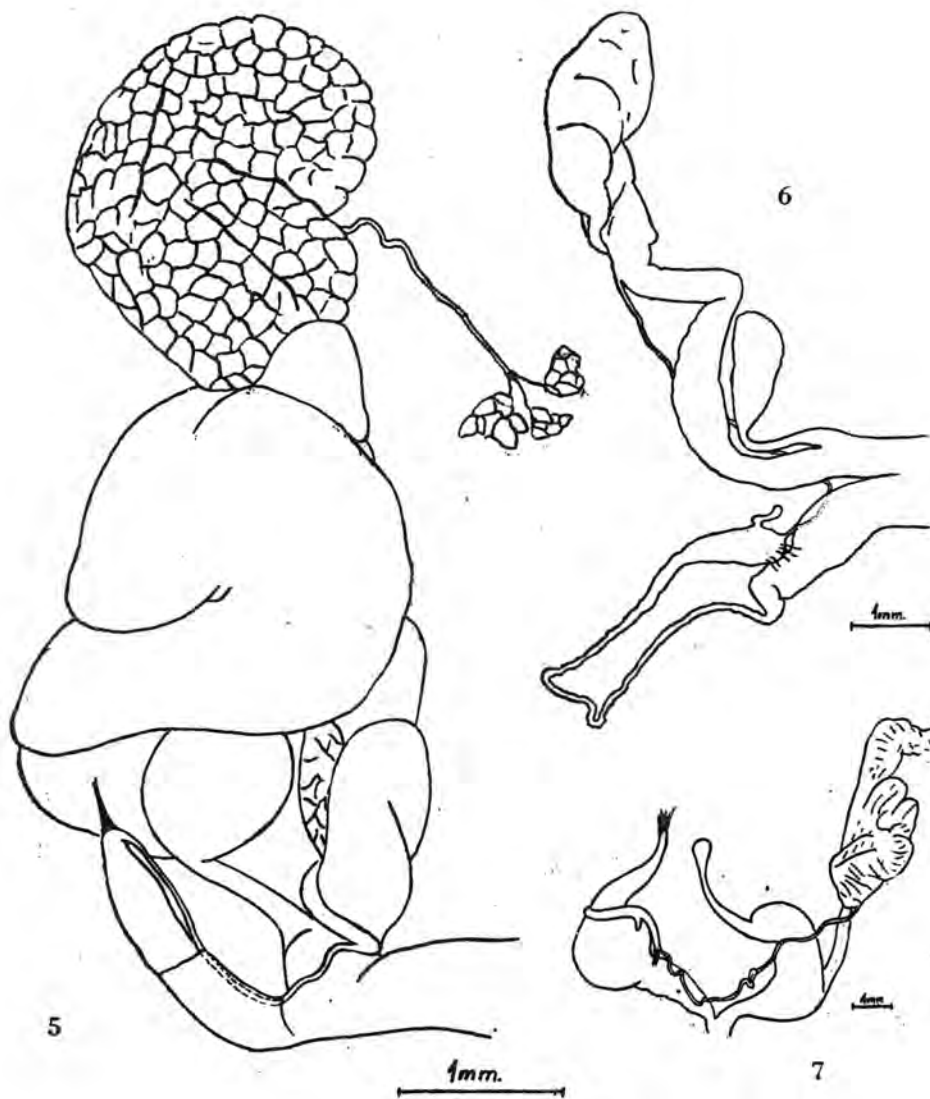
50. Aegopinella pura (ALDER) - V. térkép

Ágasvár, csúcs (1968.IV.8.)	2
Csevicepatak-vgy., hordalék - Tar - (1970.IV.19.)	1
Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	9
Galyatető (1966.IX.) PODANI J.	
Galyatető (1970.VII.15.)	32
Gyöngyössolymos, patak-hordalék (1970.III.1.)	1
Hidegkúthegy Ny. 650 m. Mátrakeresztes (1967.)	2
Kálló-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Kékes, É. (1967.XI.7.), csúcs (1970.V.5.)	29
Középső-vgy. (450 m.) (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Nagypatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	6
Szalajkástető - Mátrakeresztes - 550 m. Ny. (1967.)	3
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.)	1
Verespart, 250 m. - Mátraverebély - (1969.IX.12.)	<u>1</u>
	90 db

51. Aegopinella minor (STABILE) - V. térkép

Anatómia (6. ábra): a penis orsóalakú, hirtelen elvékonyodó, hosszú epiphallusa. végén bunkószerű duzzanattal, alul a penishez kötődik, felül rövid ujszerű függeléke van. A vas deferens vékony, hosszú. A párzótáska nyél: tartály = kb. 1:1.

Ágasvár, csúcs, É. (1968.IV.8.)	2
Csatornapatak-vgy. Mátrafüred: Várberc. (1970.III.27.)	1
Csörgőpatak-vgy., Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	2

5. ábra: *Vitrina pellucida* (MÜLL.) - Cserhát-hegység, Tepke domb-
vidéke (Pásztói Vig-hegy, 1969. III. 25.)
6. ábra: *Aegopinella minor* (STAB.) - Hasznos-vár, 1969. III. 23.
7. ábra: *Oxychilus orientalis* (CLESS.) - Kékes, 1970. V.

Galyatető (1970.VII.15.)	9
Kékes	5
Kékes-Saskó-nyereg	1
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	5
Patai-kút, Ágasvár Ny. (1968.)	2
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.)	1
Városerdő - Pásztói Mátra - (1960.IV.2.)	17
	<hr/> 45 db

52. Oxychilus glaber striarius (WEST.) - V. térkép

Ágasvár, csúcs É. (1968.IV.8.)	3
Csatornapatak-vgy. Mátrafüred: Várberc. (1970.III.27.)	11
Cserkő - Gyöngyössolymos - (1970.IV.23.)	1
Csókakő (1970.VII.5.)	1
Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	8
Disznókő	3
Reketyés-tó Kékes, É. 600 m. (1966. IX.)	8
Gombástető lába - Tar, Csevicepatak-vgy. - (1967.I.4.)	3
Gyöngyössolymos, patakhordalék (1970.III.1.)	2
Hasznos: Márványkő gödre (1969.V.17.)	1
Hasznos vár D. (1968.X.11.; 1969.V.)	3
Kallópatak-vgy. (1960.V.5.) PINTÉR L.	2
Kékes (1970.V.7.)	5
Kékes, Saskó-nyereg (1970.V.7.)	1
Markaz (1966.X.) LOVASSY L.	19
Mátraháza (1969.VI.) PODANI J.	
Mátraháza, iskola (1970.V.5.)	2
Nagypatak-vgy. (1970.VII.12.) PINTÉR L.	9
Nagyhidas-vgy., 500 m. (1970.VII.12.)	2
Nagyvölgyepatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	2
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	4
Szalaijkaház, patakvölgy (1970.V.)	2
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.)	1
12 ember rétje, patakvölgy (1970.VIII.)	13
Závozpatak-vgy. (1960.VII.16.) PINTÉR L.	4
Zsillótól K-re (1970.V.7.)	1

111 db

53. Oxychilus inopinatus (ULICNY) - V. térkép

Hasznos vár D. (1968.X.11.)	5
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.)	1
Városerdő - Pásztói Mátra - (1969.IV.2.)	<u>1</u>
	7 db

54. Oxychilus orientalis (CLESSEN) - V. térkép

Anatómia (7. ábra): a penis orsóalakú, közepén felfúvódott, a visszahúzó-izom a penis távolabbi végén tapad, az epiphallus függeléke kicsiny, vége a penishez kötődik.

GEBHARDT A. a Kékesről és a Galyatetőről említi.

Kékes (1970.V.)	1
Galyatető (1970.)	<u>1</u>
	2 db

55. Oxychilus draparnaudi (BECK.) - V. térkép

GEBHARDT A. a Galyatetőről, a Pisztrángos-tó környékéről és a Kékesről említi.

56. Daubebardia rufa (DRAP.) - V. térkép

Csatornapatak-vgy.: Várbérc - Mátrafüred - (1970.III.27.)	2
Galyatető (1970.VII.15.)	1
Hidegkíthegy Ny. 650 m. - Mátrakeresztes - (1967.)	1
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	1
Szalajkástető 550 m. Ny. - Mátrakeresztes - (1967.)	2
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.)	1
12 ember rétje, patakvölgy (1970.VIII.)	1
Verespart, 250 m. - Mátraverebély - (1969.IX.12.)	9
Vizes Kesző (1970.III.27.)	<u>3</u>
	20 db

57. Daubebardia brevipes (DRAP.) - VI. térkép

Anatómia (8-9. ábra): a penis egyenletesen kihegyesedik, csú-

cson tapadó visszahúzó-izommal, epiphallus egyenletesen elvékonyodik, páرزótáska zömök, hüvelymirigy nagysága változó.

Csatornapatak-vgy.: Várberc (1970.III.27.)	1
Gyöngyössolymos, patakhordalék (1970.III.1.)	1
Kékes É. (1967. II.7.)	1
Városerdő - Pásztói Máttra - 210 m. (1969. IV.2., IV.6.)	2
Verespart, 250 m. - Mátraverebély - (1969.IX.12.)	<u>1</u>
	6 db

58. Zonitoides nitidus (MÜLL.) - VI. térkép

Zagyva völgye - Pásztó - (1968.)	2
Zagyva hordaléka - Pásztó - (1966.)	<u>8</u>
	10 db

Fam.: Milacidae

59. Milax budapestensis (HAZAY) - VI. térkép

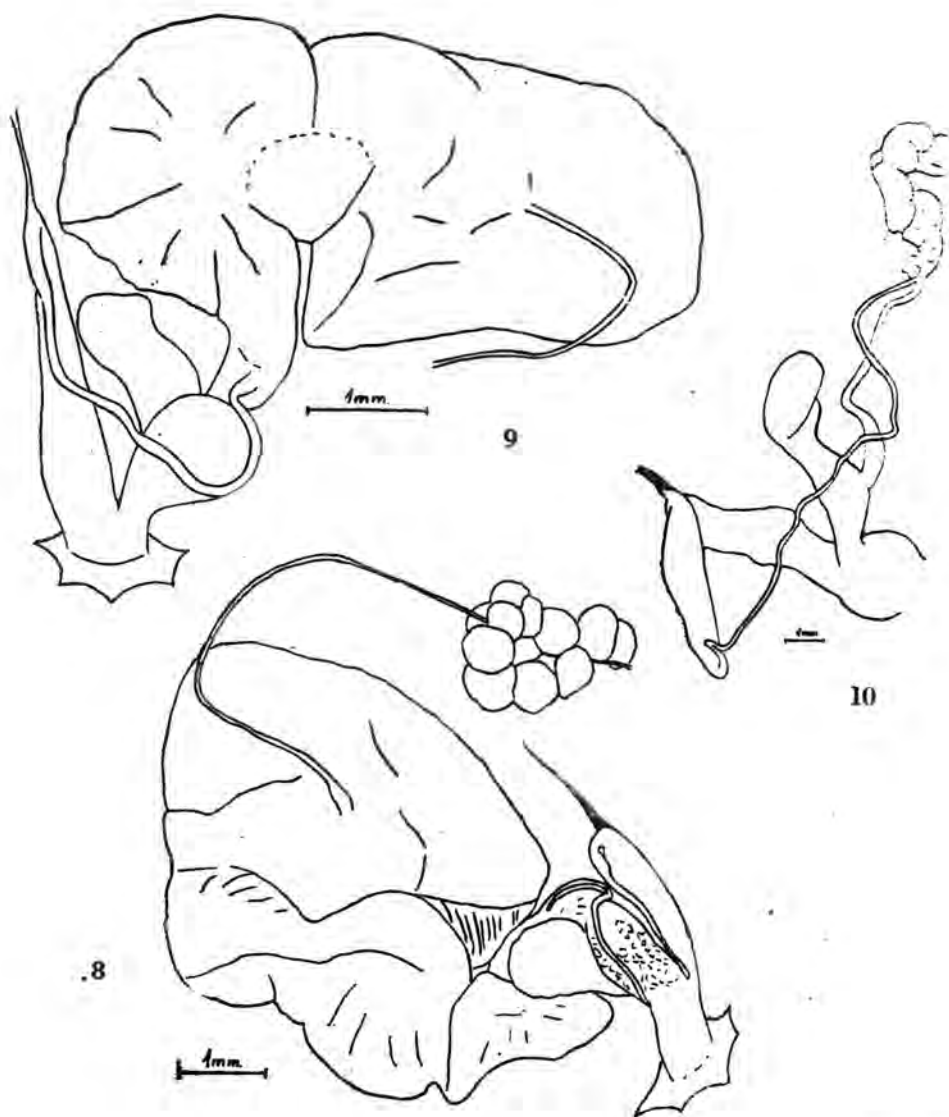
Anatómia (10. ábra): az atrium felfúvódott, a penis vastag, hosszabb mint az epiphallus, kb. a határán tapad a visszahúzó-izom. A páرزótáska nyele széles, a vaginába nyílik. Az oviductus kb. 4-szer hosszabb. mint a vagina.

Pásztó, kert - 100 m. - (1969.IX.12-14.)	3 db
--	------

Fam.: Limacidae

60. Limax maximus L. - VI. térkép

Farkaslyuk É. 300 m. - Mátraverebély - (1969.IX.12.)	1
Saskó (1970.VIII.)	<u>5</u>
	6 db

8-9. ábra: *Daudebardia brevipes* (DRAP.) - Pásztói-Máttra: Városerdő, 1969.IV.2; IV.6.

10. ábra: *Milax budapestensis* (HAZAY) - Pásztó, kert, 1969. IX.12-14.

61. Limax cinereoniger WOLF. - VI. térkép

Anatómia (11. ábra): fiatal állat; a vas deferens és a visszahúzó-izom a penis csúcsán található, a párzótáska nyele a vagina mellett nyílik az atriumba.

Csitárdomb, fiatal erdő, 450 m. - Hasznos - (1968.X.)	2
Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.VIII.)	2
Kékes (1970.V.5.)	1
Mátrafüred, vízmű völgye (1970.)	2
Nagypatak-völgy (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Nagynidas-vgy. 500 m. (1970.)	1
Parásdsvár: vízmű felett (1970.VIII.)	1
Saskó (1970.VIII.)	1
Szalajkahnáz (1970.)	1
	<u>1</u>
	12 db

62. Limax flavus L. - VI. térkép

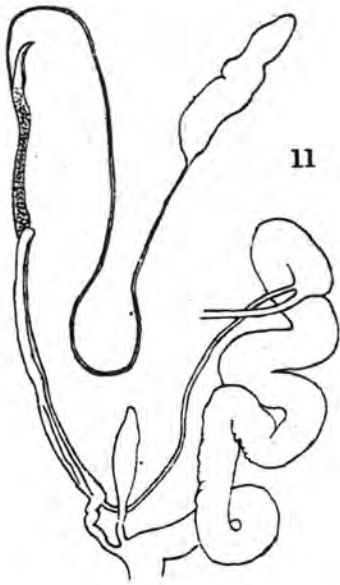
Anatómia (12. ábra): a penis csúcsa közelében ered a vas deferens és a masculus retractor; a párzótáska széles alappal a vaginába nyílik.

Gyöngyössolymos, pince (1970.VI.)	3
Hasznos (1969.)	<u>2</u>
	5 db

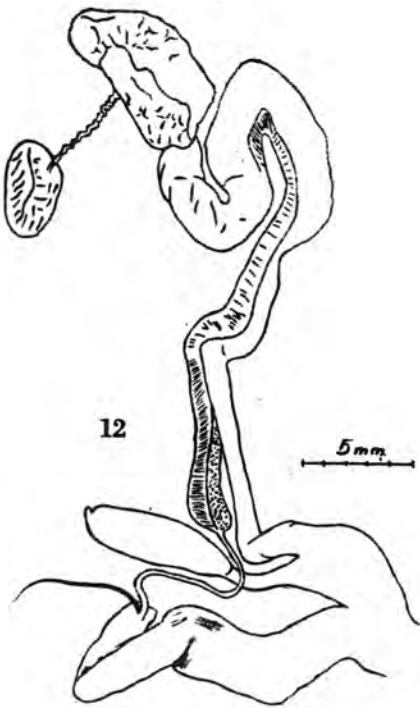
63. Limax nyctelius BOURG. - VI. térkép

Hazánkból 1968-ban PINTÉR LÁSZLÓ mutatta ki. A Mátrában több ponton gyűjtöttem. A. WIKTOR (1967): "... az európai példányok nem haladják meg az 50 mm-es testnagyságot..." Érdekesek és meglepőek a mátrai populációk, alkoholban konzerválva is nagyon sok egyed hatalmas termetével tűnik ki.

-
11. ábra: Limax cinereoniger WOLF (juv.) - Hasznos: Csitárdomb, 1968.X.
12. ábra: Limax flavus L. - Hasznos, pince, 1969.
- 13-15. ábra: Limax nyctelius BOURG. - Kékes. Kékes-Saskó-nyereg, Saskó. 1970.VIII.

11

12

5mm

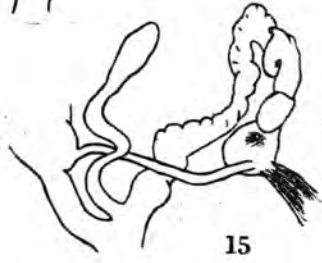
13

1mm

14

1mm

15

1mm

(Saskó; Kékes-Saskó nyereg: 36, 38, 43, 57 mm). A méretbeni szélsőségek ellenére anatómiailag megegyeznek a közölt adatokkal.)

Anatómia (13-15. ábra): a penis hasonló a Limax cinereoniger-éhez, de a vége megduzzadt, itt tapad a visszahúzó-izom, és itt torkollik a vas deferens. A penis belső disztális végébe nyílik a párzótáska.

Eső után a csupasz és mohos andezitsziklákat hatalmas mennyiségben lepik el. Legnagyobb számban a kopár gerinceken gyűjtöttem, míg az erdővel fedett részeken ritkább.

Kékes (1970.VIII.)	20
Kékes-Saskó nyereg (1970.VIII.)	41
Mátrafüred, Vízmű környéke (1970.IV.7.)	1
Saskó (1970.VIII.)	21
12 ember rétje közelében (1970.VIII.)	<u>1</u>
	84 db

64. Limax sp. (juv.) - VI. térkép

Kékes; Saskó (1970.) 3 db

65. Lehmannia marginata (MÜLL.)

WAGNER a Kékesről említi (900 m).

66. Deroceras laeve (MÜLL.)

GEBHARDT A. a Kövicsespatak völgyéből - Mátrakeresztes - említi.

67. Deroceras reticulatum (MÜLL.) - VI. térkép

Anatómia (16. ábra): a penis zömök, jól fejlett elágazó mirigye van a csúcs közelében, mellette tapad a visszahúzó-izom.

Farkaslyuk É. 250 m. - Mátraverébély - (1969.IX.12.) 1

Kékes (1970.)	1
Hasznos: Márványkő gödre, 230 m. (1969.IV.)	3
Pásztó, kert, 100 m. (1969.IX.12-14.)	8
	<hr/>
	13 db

68. Deroceras agreste (L.) - VI. térkép

Anatómia (17-18. ábra): a penis zömök, távolodva nyakszerűen elkeskenyedik, tojásalakú csúcsi résszel (18. ábra), alul balra ered a vas deferens, közvetlen felette, kissé oldalra letolódva tapad a visszahúzó-izom, csúcs jobb oldalán (18. ábra) visszahajló ujjszerű függelékkel. A páرزótáska nyele a penisbe torkollik. A penis felépítésében nem a tipikus agreste-t jeleníti meg!

Csörgőpatak-vgy. 400 m. - Mátrakeresztes - (1969.V.)	6
Pásztó, kert, 100 m. (1969.IX.12-14.)	24
Saskó (1969.VIII.)	6
	<hr/>
	36 db

Fam.: Euconulidae

69. Euconulus fulvus (MÜLL.) - VI. térkép

Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	1
Gyöngyössolymos, patakhordalék (1970.III.1.)	3
Kékes (1970.V.7.)	8
Nagyölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	2
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy (1970.)	4
	<hr/>
	18 db

Fam.: Ferussaciidae

70. Cecilioides acicula (MÜLL.) - VI. térkép

Csevicepatak-vgy., hordalék - Tar - (1970.IV.19.)	9
---	---

Gyöngyössolymos, patakhordalék (1970.III.1.)	1
Városerdő - Pásztói Máttra - (1969.IV.2.)	<u>12</u>
	22 db

Fam.: Clausiliidae

71. Cochlodina laminata (MONTAGU) - VII. térkép

Anatómia (19-20. ábra): a penisnek nincs függeléke; a visszahúzóizom-rendszer összefügg a párzótáska nyelével. A párzótáska függeléke rövid, a tartály alatt x alakú lekötődéssel (20. ábra).

Csókakő (1970.VII.5.)	7
Csörgőpatakvölgy: Ágasvár (1964.VIII.21.; 1966.VIII.1.)	9
Csörgőpatakvölgy: Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	7
Galyatető (1967.IX.)	1
Hasznos: Urak kertje (Kövicses p. vgy.) (1969.IV.17.)	9
Hasznos, vár (1969.IV.18.)	1
Hidegkúthegy - Mátrakeresztes - 650 m. (1967.)	1
Kékes (1969.VI.) PODANI J.	
Középső-völgy 450 m. (1960.VII.15.) PINTÉR L.	2
Mátraháza (1970.V.5.)	1
Mogyorós-orom (1970.VII.15.)	9
Nagyhidas vgy. 500 m (1970.VII.21.)	3
Nagyvölgypatak, hordalék - Cserkő - (1970.IV.23.)	1
Saskő (1966)	1
12 ember rétje, patakvölgy (1970.VIII.)	2
Zsillótól K-re (1970.VII.5.)	<u>2</u>
	56 db

72. Cochlodina cerata ROSSM. - VII. térkép

Ágasvár, csúcs É. (1968.IV.)	8
Disznókő (1970.III.)	3
Kékes, csúcs (1970.V.7.)	16

16

17

19

18

20

16. ábra: *Deroceras reticulatum* (MÜLL.) - Pásztó, kert, 1969. IX. 12-14.

17. ábra: *Deroceras agreste* (L.) - Pásztó, kert, 1969. IX. 12-14.

18. ábra: Az előbbi penis-csúcsa.

19-20. ábra: *Cochlodina laminata* (MONT.) - Hasznos: Urak-kert, 220 m. 1969. IV. 7.

Kékes, Saskő-nyereg (1970.VIII.)	1
Saskő (1970.V.7.)	1
Szalajkástető 550 m. - Mátrakeresztes - (1967.)	<u>1</u>
	30 db

73. Cochlodina orthostoma (MENKE) - VII. térkép

Kékes, csúcs (1970.V.7.) 13 db

74. Clausilia cruciata STUDER

GEBHARDT A. a Kékesről említi.

75. Clausilia dubia DRAPERNAUD - VII. térkép

Ágasvár, csúcs É. (1968.IV.8.)	13
Csókakő (1970.VII.5.)	1
Csörgőpatak-vgy.: Ágasvár (1966.VIII.1.)	4
Disznókő (1970.VIII.)	3
Kékes, É. sípálya mellett (1967.XI.7.)	1
Kékes csúcs (1970.V.7.)	96
Mogyorós-órom (1970.VII.15.)	1
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	1
Saskút - Galyatető - (1970.VII.26.)	<u>6</u>
	126 db

76. Clausilia pumila C. PFEIFFER - VII. térkép

Anatómia (21-22. ábra): a penis visszahajló; a musculus retractor csenevész, a vas deferens vaskos, a párzótáskának függeléke nincs.

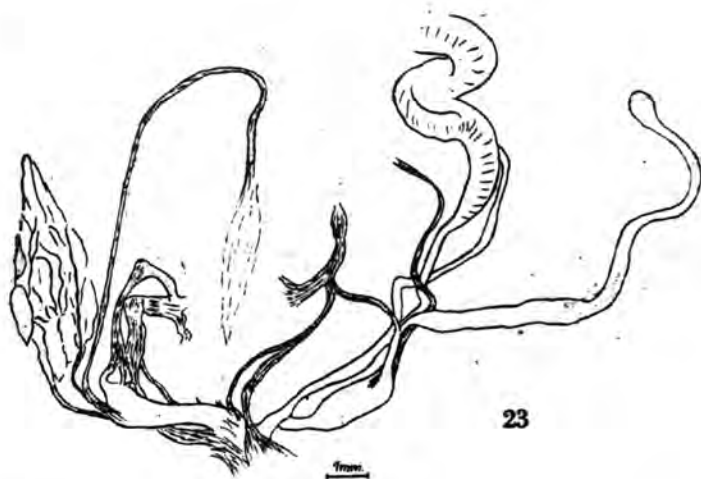
Disznókő (1970.VIII.)	1
Kékes, csúcs (1970.V.7.)	46
Kékes, Saskő-nyereg (1970.V.7.)	<u>11</u>
	58 db

21

22

23

21-22. ábra: *Clausilia pumila* PFR. - Bükk-hegység, Lök-völgy:
Sike lápa. 1967.VI.16.

23. ábra: *Laciniaria plicata* (DRAP.) - Hasznos-vár, 1969.IV.18.

77. Iphigena ventricosa (DRAP.) - VII. térkép

Csatornapatak-vgy. Várberc (1970.III.27.)	1
Csevicepatak-vgy. - Tar - (1970.IV.19.)	1
Csörgőpatak-vgy: Ágasvár (1966.VIII.7.)	3
Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	1
Kékes (1969.VI.) PODANI J.	
Nagyhidas-vgy. 500 m. (1970.VII.1.)	5
Patai-kút, 500 m. - Ágasvár Ny. - (1968.)	2
Saskő (1966)	1
Vizes Kesző - Mátrafüred - (1970.III.27.)	1
Závozpatak-vgy. (1960.VII.16.) PINTÉR L.	10
	<u>26 db</u>

78. Iphigena latestriata SCHM. - VIII. térkép

Saskő (1966.X.)	1 db
-----------------	------

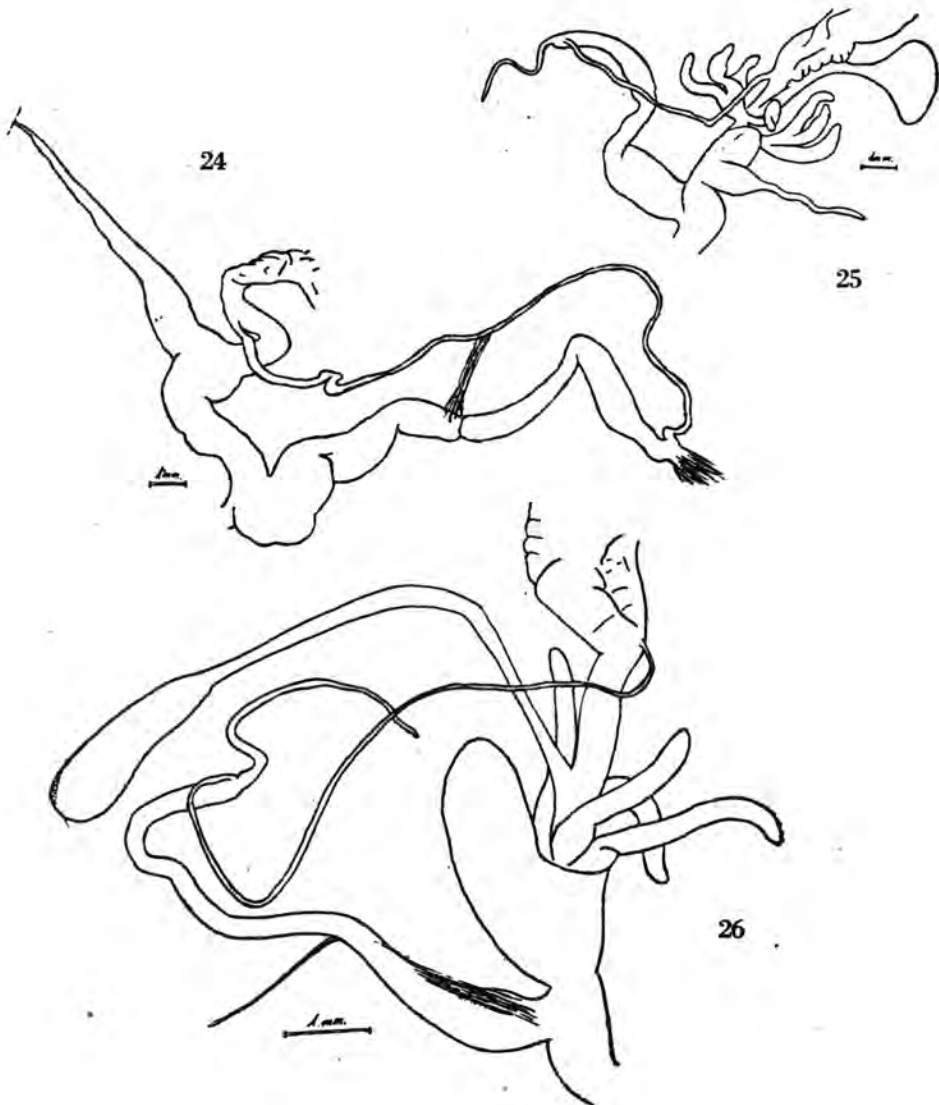
79. Laciniaria plicata (DRAPARNAUD) - VIII. térkép

Anatómia: ld. a 23. ábrát.

Ágasvár, csúcs É. (1968.IV.8.)	1
Csevicepatak-vgy. (1970.IV.19., 1967.I.4.)	22
Csörgőpatak-vgy. Ágasvár (1966.VIII.)	5
Hasznos (1969.IV.18., V.10.)	53
Kékes É. (1967.XI.4.)	4
Kövicsespatak hordaléka - Zsilló - (1970.III.31.)	1
Nagyvölgypatak hordaléka - Cserkő - (1970.IV.23.)	1
Saskő (1966.IX.)	2
Zagyvá hordaléka - Pásztó - (1967.II.)	4
	<u>93 db</u>

80. Laciniaria biplicata MONT. - VIII. térkép

Ágasvár, csúcs É. (1968.IV.8.)	15
Cserkő-tó (1970.IV.23.)	1
Csókakó (1970.VII.5.)	19

24. ábra: *Bradybaena fruticum* (MÜLL.) juv. - Galyatető, 1970. VII.15.

25. ábra: *Monacha carthusiana* (MÜLL.) - Rábcavölgy, 1970. VII.10.

26. ábra: *Perforatella rubiginosa* (SCHM.) - Pásztó-Mátraszöllös között, 1969. V.7.

Csörgőpatak-vgy., Ágasvár (1966.VIII.1.)	5
Galyatető (1970.VII.15.)	8
Kékes (1970.V.7.)	82
Nagypatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	4
Nagyhidás-vgy. 500 m. (1970.VII.21.)	4
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	2
Patai-kút - Ágasvár - 500 m. (1968.)	4
Saskő (1966.X.)	1
Saskút - Galyatető - (1970.VII.26.)	14
Szalajkaház (1970.V.)	1
Szalajkástető 550 m. Ny. - Mátrakeresztes - (1967.)	1
Vizes Kesző, 450-500 m. (1969.VII.4.)	3
Zagyva, hordalék - Pásztó - (1967.II.)	1
Zsillótól K-re (1970.VII.5.)	1
	<hr/>
	166 db

81. Ruthenica filograna (ROSSM.) - VIII. térkép

Kékes, É. a sípálya mellett (1967.XI.7.)	4
Kékes, csúcs (1970.V.7.)	10
	<hr/>
	14 db

Fam.: Bradybaenidae

82. Bradybaena fruticum (MÜLL.) - VIII. térkép

Anatómia: ld. a 24. ábrát.

Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1969.V.)	6
Galyatető (1970.)	5
Kövecsespatak-vgy. - Pásztó - (1969.V.)	1
	<hr/>
	12 db

Fam.: Helicidae

83. Helicella obvia (HARTMANN) - VIII. térkép

Hasznos vár (1969.V.)	1
-----------------------	---

27. ábra: *Perforatella incarnata* (MÜLL.) - Csörgőpatak-völgy, 1969.V.3.

Hasznos: Kövicsespatak-vgy.: Urak Kertje (1969.IV.1.)	3
Pásztói fenyves (Nyikom: 250 m.)(1968.IX.; 1969.V.)	<u>3</u>
	7 db

84. Monacha cartusiana (MÜLL.) - VIII. térkép

Anatómia: ld. a 25. ábrát.

Gyöngyöstarján: "Paksom" (1960.VII.13.) PINTÉR L.	1
Mátravidéki erőmi, tavak (1969.X.)	3
Pásztó (1969.IX.5.)	1
Zagyvapat - Pásztó - (1968.IV.)	1
Szurdokpüspöki: vasútállomás (1970.)	<u>7</u>
	13 db

85. Perforatella rubiginosa (SCHM.) - VIII. térkép

Anatómia: ld. a 26. ábrát.

Pásztó: Zagyva hordaléka (1966.VII.)	3 db
--------------------------------------	------

86. Perforatella incarnata (MÜLL.) - VIII. térkép

Anatómia: ld. a 27. ábrát.

Ágasvár, csúcs (1968.IV.8.)	1
Csörgőpatak-vgy.: Ágasvár (1969.V.3.; 1970.IV.19.)	2
Csörgőpatak-vgy. 400 m. Mátrakeresztes (1969.V.)	1
Csörgőpatak-vgy.: Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.; 1969.V.)	6
Csevicepatak-vgy. - Tar - (1967.I.4.; 1970.IV.19.)	6
Disznókő (1970.)	2
Farkaslyuk É. 300 m. - Mátraverebély - (1969.IX.12.)	1
Galyatető (1970.VII.15.)	11
Kallópatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Kékes, É. (1967.IX.7.)	3
Nagy Hidas vgy., 500 m. (1970.VII.21.)	2
Patai-kút - Ágasvár - Ny. 500 m.	5
Saskó (1966.)	2

Szalajkaház (1970.V.)
Szent Anna tó (1970.IV.10.)

1
1
45 db

87. Perforatella vicina ROSSM.

GEBHARDT A. a Galyatetőről említi.

88. Hygromia transsylvanica (WEST.) - VIII. térkép

Anatómia (28-29. ábra): a penis: rövid, zömök; az epiphallus hosszú (kb. 1:4-4,5), határán kötőszöveti áthidalással; a visszahúzó-izom kb. az epiphallus közepén tapad; a flagellum hosszú, egyenletesen kihegyesedik. Epiphallus: flagellum = 1:1. A vas deferens hosszú, vékony. A vagina jelentős, hosszabb, mint az oviductus. A nyílzacskó hatalmas, belső oldalán alig észlelhető barázdával; a kötőszöveti réteg lefejtésével csökevényes, üres, aprócska mellékcacskó lapul a nyílzacskóhoz, 1 pár tövig villás nyálkamirigy szorosan, örvösen helyezkedik el. A párzótaska tartálya megnyúlt. A nyíl: 2.25 mm; enyhén hajlott, végig üreges.

Ágasvár, csúcs É. (1968.IV.8.)	6
Csevicepatak-vgy. - Tar - (1970.)	2
Csevicepatak hordaléka - Tar - (1970.IV.19.)	2
Csörgőpatak-vgy., Ágasvár (1969.V.3.)	1
Csörgőpatak-vgy., Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1967.IX.)	2
Csörgőpatak-völgy 400 m. - Mátrakeresztes - (1969.V. 3.)	1
Galyatető (1969.VI.) PODANI J.	
Galyatető (1970.VII.15.)	16
Gyöngyössolymos, patak-hordalék (1970.III.1.)	1
Hidegkúthegy Ny. 650 m. Mátrakeresztes (1967.)	2
Farkaslyuk É. 300 m. (1969.IX.12.)	1

Kis Szilas-rét, erdőszél (Hasznos)(1969.VI.24.)	3
Kékes, csúcs (1970.V.7.)	14
Mogyorós-orom (1970.VII.15.)	1
Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L.	4
Szalajkaház (1970.VII.5.)	2
Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy (1970.)	2
Városerdő - Pásztói Mátra - (1969.IV.5.)	1
Verespart, 250 m. - Mátraverebély - (1969.IX.12.)	8
	<hr/>
	68 db

89. Trichia hispida (L.) - IX. térkép

Pásztó: Zagyva hordaleka (1966.) 3 db

90. Trichia unidentata (DRAP.) - IX. térkép

Pásztó: Zagyva hordaléka (1966.VII.) 1 db

91. Euomphalia strigella (DRAP.) - IX. térkép

Ágasvár, csúcs É. (1968.IV.8.) 1

Csörgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1969.V.) 5

Hasznos-vár D. (1968.X.11.) 2

Hasznos (Kövicses-p. vgy.) Urak Kertje (1969.IV.17.) 3

Kis Szilas rét, - Hasznos - (1969.VI.24.) 1

Nagypatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L. 1

Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L. 1

Sárhegy (1970.) 3

Szurdokpüspöki: Szurdokvölgy É. (1970.) 1

18 db

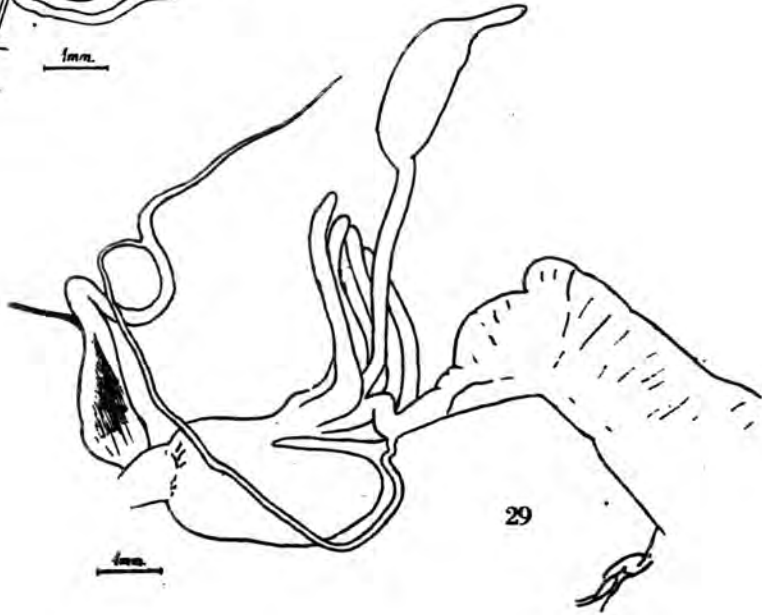
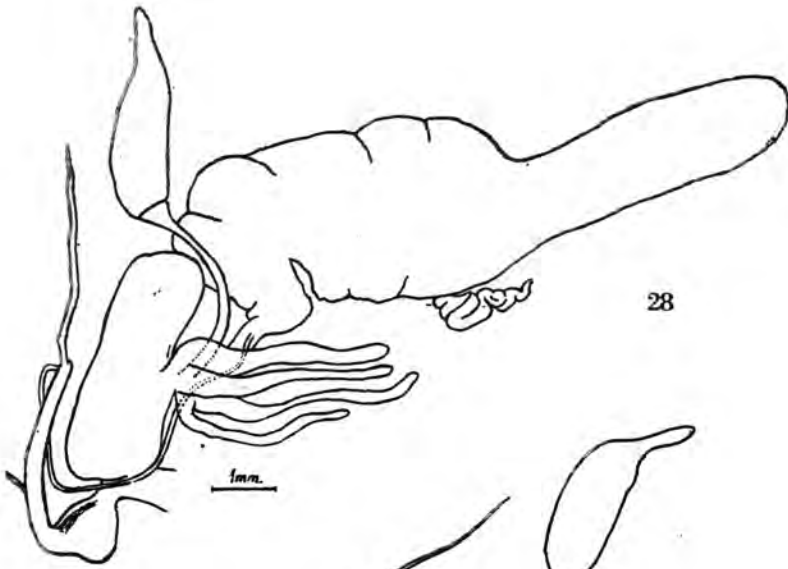
92. Helicodonta obvoluta (MÜLL.) - IX. térkép

Kékes D. 850 m. (1970.V.) 1

Mátraháza: a síugrónál (1969.VI.) PODANI J.

Oroszlánvár (1960.VII.16.) PINTÉR L. 2

3 db

28-29. ábra: *Hygromia transsylvanica* (WEST.) - Pásztói-Mátra:
 Városerdő, 150 m, 1969. IV. 5. - Mátrakeresztes,
 Csörgőpatak-völgy, 1969. V. 3.

93. Helicigona faustina (RM.) - IX. térkép

Anatómia: ld. a 31. ábrát.

Kallópatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Kékes, É. sípálya (1967.I.17.)	1
Kékes, csúcs (1960.VII.4.) PINTÉR L.	2
Kékes - Saskő nyereg (1970.V.7.)	2
Kékes, D. a vízmű felé vezető völgy (1970.V.7.)	50
Saskő (1970.)	<u>3</u>
	59 db

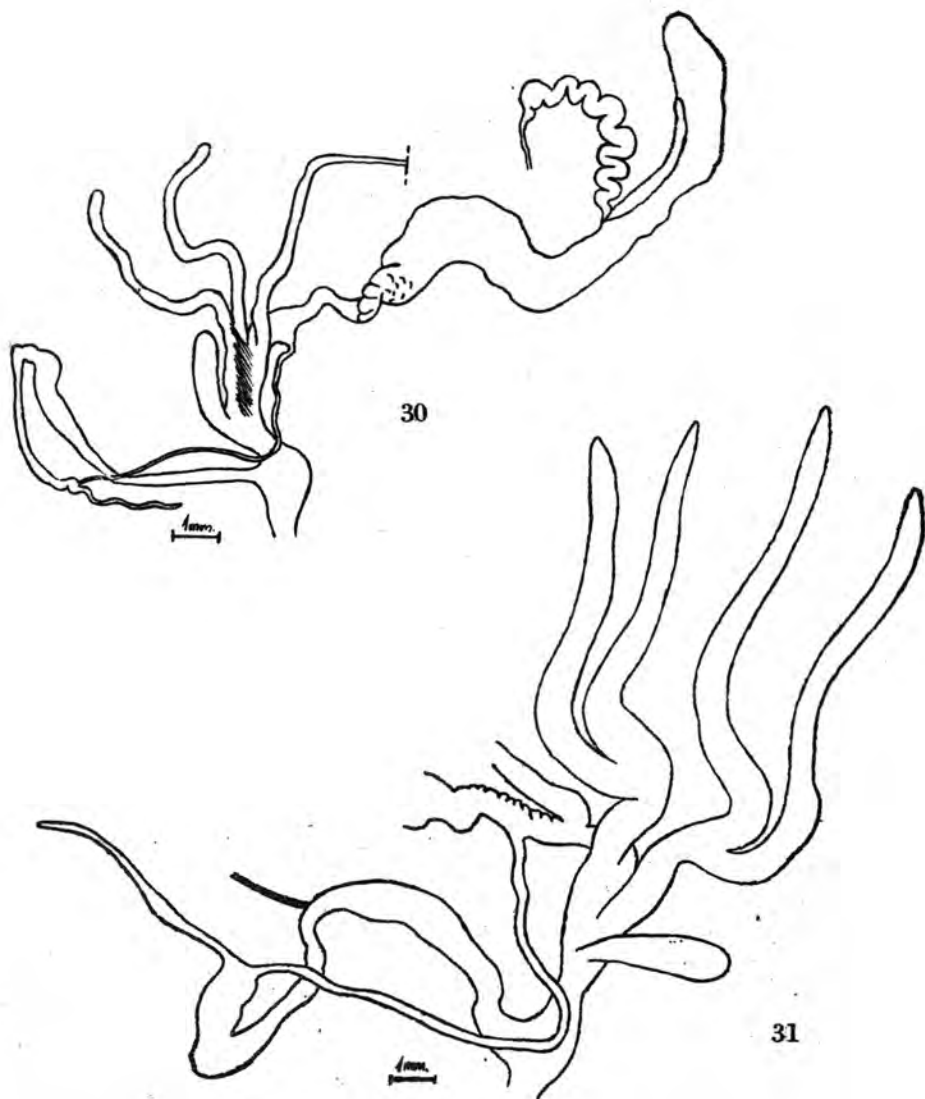
94. Isognomostoma isognomostoma (SCHRÖTER) - IX. térkép

Anatómia: ld. a 30. ábrát.

Csőrgőpatak-vgy. Mátrakeresztes és a Böske-forrás között (1969.V.)	9
Galyatető (1970.VII.15.)	6
Kallópatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Kékes (1967.XI.7.; 1970.V.7.)	10
Nagypatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Szalajkaház (1970.)	<u>5</u>
	32 db

95. Cepaea vindobonensis (FÉR.) - IX. térkép

Apc: Laposkő (1968.)	1
Csevicepatak-vgy. - Tar - (1970.IV.)	1
Hasznos vár (1968.X.11.)	89
Oroszlánvár (602 m.) (1960.VII.16.) PINTÉR L.	1
Pásztó (1967.VIII.26.; 1969.V.11.)	2
Pásztó (1970.) EGYED É.	1
Sárhegy (1970.)	4
Szent Anna tó (1970.IV.10.)	<u>1</u>
	100 db

30. ábra: *Isognomostoma isognomostoma* (SCHR.) - Kékes, 1970.
31. ábra: *Helicigona faustina* (ROSSM.) - Kékes, 1970.

96. Helix pomatia L. - IX. térkép

Csókakő (1970.VIII.15.)	1
Galyatető (1970.VII.15.)	1
Mátraalmás (1970.VIII.)	1
Nagypatak-vgy. (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Oroszlánvár (1960.VII.12.) PINTÉR L.	1
Pásztó (1970.) WILLNER Á.	2
Sárhegy (1970.)	5
Saskő (1970.VII.5.)	1
Szent Anna tó (1970.IV.10.)	1
Városerdő - Pásztói Mátra - (1969.IV.2.)	3
	<u>17 db</u>

Classis: BIVALVIA

Ordo: EULAMELLIBRANCHIATA

Fam.: Sphaeridae

97. Pisidium casertanum (POLI)

Rekettyés-tó, Kékes É. 600 m. 1 db

98. Sphaerium lacustre (MÜLL.)

Rekettyés-tó, Kékes É. 600 m. 89 db

+ + +

További vizsgálatokkal a fenti fajszám gyarapítható, hiszen a Mátra déli dombvidéke, a Hort-Csány-környéki mocsaras területek, a Tarna völgye, vagy a Mátra északi oldala, rejtett tavai, víztárolói szinte ismeretlenek.

A Zebrina detrita-t a Cserhát-hegységben Szentkúton és Sámsonházán (Fehérkő, Sámson vára) gyűjtöttem; előfordulása a hegység

nyugati részén várható. "A magyar birodalom állatvilága" című faunamű (1918) e fajt Zebrinus detritus MÜLL. névvel Zagyaró-náról említi.

Köszönetet mondok azoknak, akik munkámat segítették: SAJÓ ISTVÁNNak, a mátrai Clausilida-fajok, PINTÉR LÁSZLÓnak a Zonitiida-, az Arioniida- és a Limacida-fajok ellenőrzéséért, meghatározásáért, továbbá Dr. AGÓCSY PÁL, Dr. KOVÁCS GYULA, PINTÉR LÁSZLÓ és PODANI JÁNOS gyűjtőknek publikálatlan mátrai adataik átengedéséért.

VARGA, A.: Angaben über die Schnecken-Fauna des Mátra-Gebirges

Der Verfasser ergänzt gemäss seinen neueren Untersuchungen unsere Kenntnisse über die Schnecken-Fauna unseres im Nord-Ungarn liegenden Mátra-Gebirges. Er zug in seine taxonomische und faunistische Untersuchungen nebst eigene Sammlungen auch das Material des Ungarischen Naturwissenschaftlichen Museums ein. Einleitend gibt er eine kurze Übersicht über die geologischen Verhältnisse und Pflanzendecke des Mátra-Gebirges, dann eine Revision der bisher publizierten Arten an. In dem folgenden Faunen-Verzeichnis stellt er die Anwesenheit von 98 Arten fest, gegenüber der von GEBHARDT im Jahre 1960 angegebenen 56 Arten. Die Verbreitung dieser Arten wird nach Aufzählung der Fundorte auch an Landkarten dargestellt. Die Abhandlung enthält auch anatomische Abbildungen und kurze Beschreibung von 23 Arten.

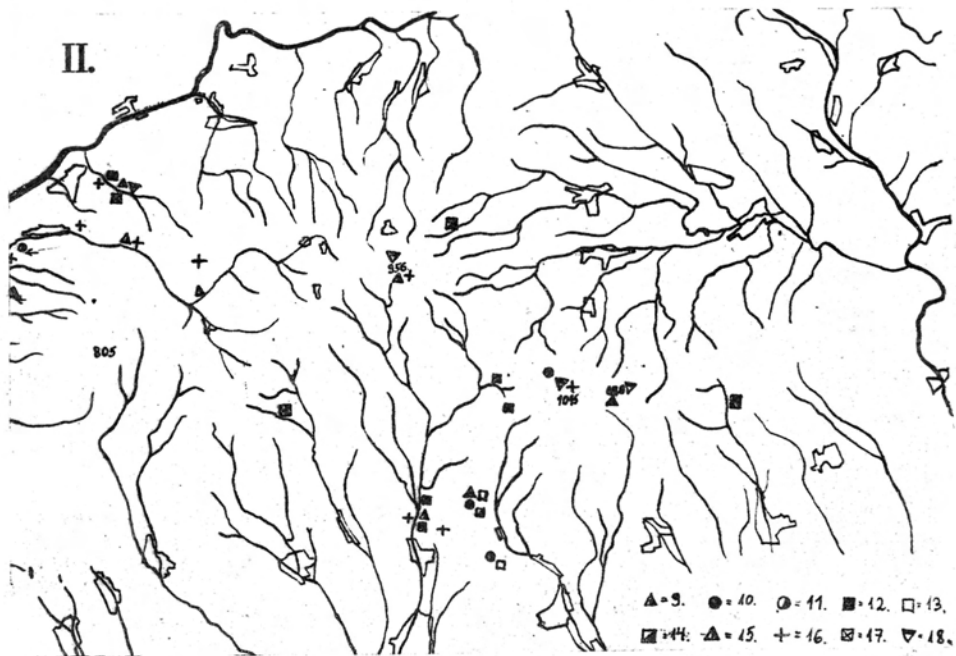
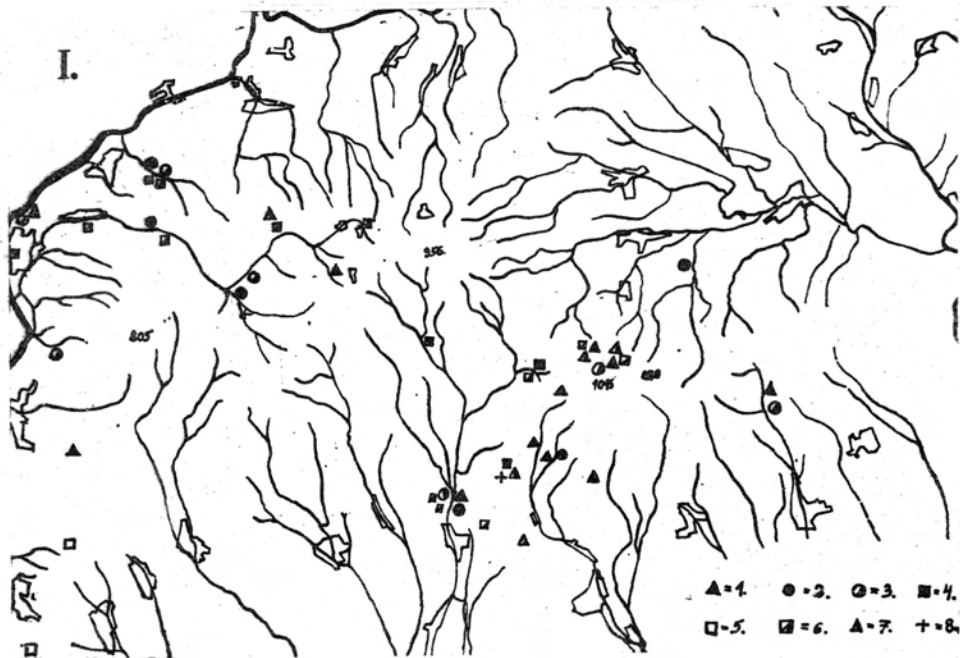
Irodalomjegyzék

- GEBHARDT, A. (1960): Malakologische Untersuchungen im Mátra-Gebirge. Acta Zool. Acad. Sci. Hung. VII. (1-2), p. 77-95.
- HUDEC, V. (1970): Bemerkungen zur Anatomie einiger Schneckenarten aus Ungarn. - Časopis Nar. Muz. (odd. prirod) 137. (3-4): 33-34.
- LÁNG, S. (1955): A Mátra és a Börzsöny természeti földrajza. Budapest, pp. 512.

- PINTÉR, I. (1968): A magyarországi sapkacsigák (Ancylidae) újabb alakjai. - Állatt. Közl. Budapest, LV. (1-4), p. 97-104.
- PINTÉR, L. (1968a): A Nyugati Pilis puhatestű faunája (Mollusca), Állatt. Közl. Budapest, LV. (1-4), p. 105-113.
- PINTÉR, L. (1968b): Revision der ungarischen Arten der Gattung *Vitrea* FITZINGER, 1833. (Gastropoda: Pulmonata). Acta Zool. Acad. Sci. Hung., Budapest, XIV. 1-2, p. 175-184.
- PINTÉR, L. (1968c): Tiergeographisch bedeutsame Molluskenfunde in Ungarn. - Malak. Abh. Mus. Tierk., Dresden, 2, (9), p. 117-183.
- SOÓS, L. (1943): A Kárpát-medence Mollusca-faunája. Budapest, pp. 478.
- SOÓS, L. (1955-59): Mollusca - Puhatestűek. In: Székessy: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) Budapest. 19. pp. 32, 80, 158.
- URBANSKI, J. - WIKTOR, A. (1967): Beiträge zur Kenntnis bulgarischer Nacktschnecken (Moll., Pulm.) Systematische, zoogeographische Studien über die Mollusken der Balkan-Halbinsel. VIII. Bull. Soc. Sc. Poznan, p. 47-95.
- WAGNER, H. (1930): Über die Schnecken des Mátragebirges (Oberungarn). Zool. Anzeiger, 92.
- WAGNER, H. (1933): Beiträge zur Molluskenfauna des Kékes-Berges in Oberungarn. Folia. Zoolog. et Hydrobiol. 5.
- WAGNER, H. (1935): Újabb malakológiai adatok a Mátrából. - Állatt. Közl. XXXII. (3-4), p. 168-172.
- WIKTOR, A. (1967): Die für Polen neuen Nacktschnecken von den Familien Limacidae und Milacidae (Gastropoda), Fragm. Faun. Warszawa, VIII. (19), p. 323-335.

I. térkép: 1. *Bythinella austriaca*. 2. *Carychium minimum*. 3. *Carychium tridentatum*. 4. *Galba truncatula*. 5. *Radix peregra ovata - auricularia*. 6. *Radix peregra peregra*. 7. *Anisus spirorbis*. 8. *Gyraulus albus*.

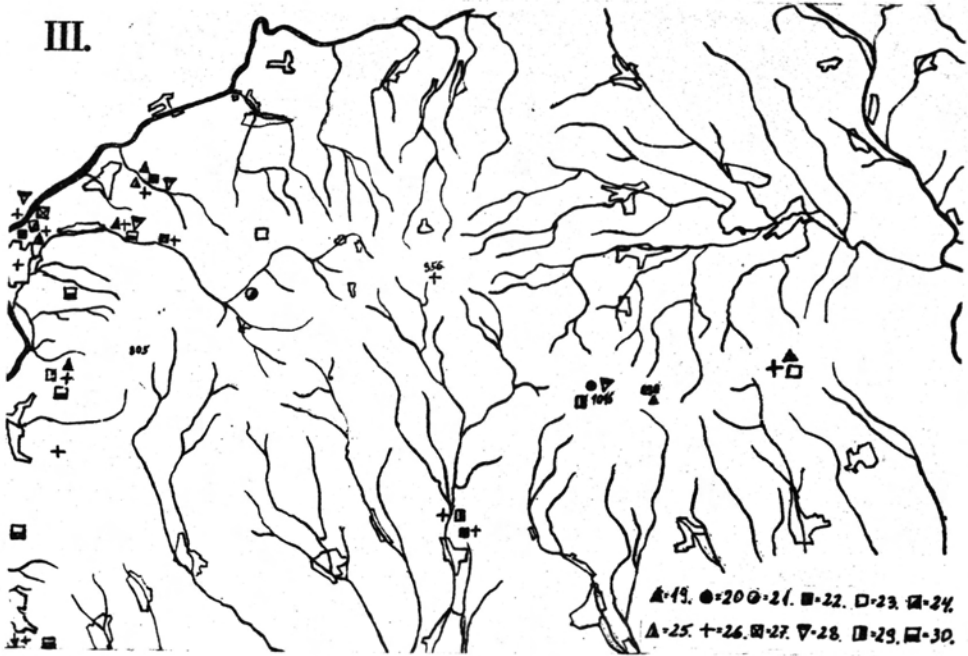
II. térkép: 9. *Hippeutis complanatus*. 10. *Segmentina nitida*. 11. *Planorbarius corneus*. 12. *Ancylus fluviatilis*. 13. *Acroloxus lacustris*. 14. *Gundlachia* sp. 15. *Cochlicopa lubrica*. 16. *Cochlicopa lubricella*. 17. *Pyramidula rupestris*. 18. *Columella edentula*.

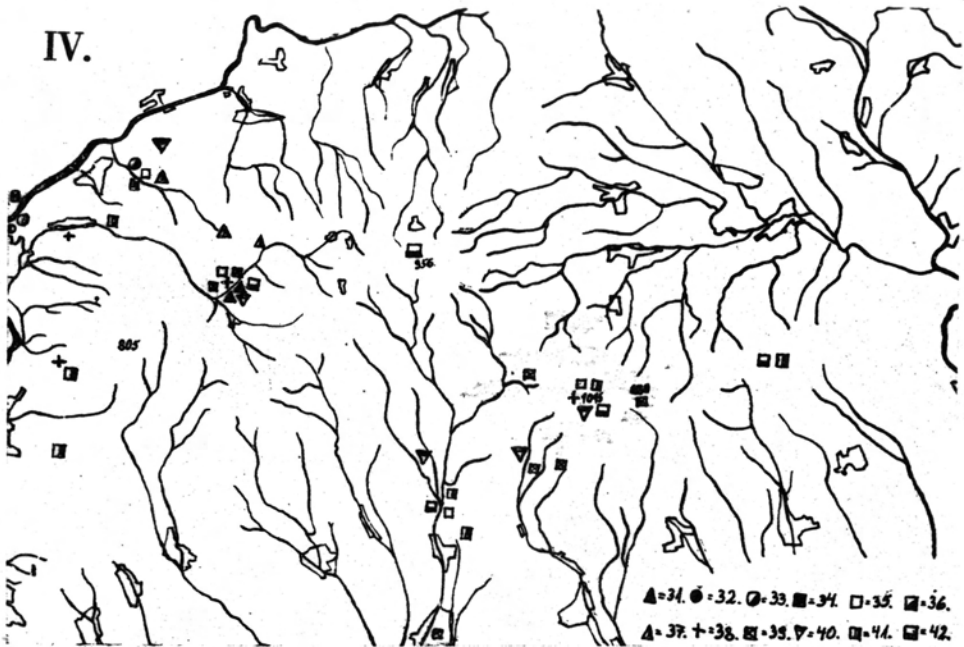
III. térkép: 19. *Truncatellina cylindrica*. 20. *Truncatellina caustralis*. 21. *Verigo pusilla*. 22. *Verigo pygmaea*. 23. *Oracula doliolum*. 24. *Abida frumentum*. 25. *Pupilla muscorum*. 26. *Vallonia pulchella pulchella*. 27. *Vallonia pulchella enpiensis*. 28. *Vallonia costata*. 29. *Acanthinula aculeata*.

IV. térkép: 31. *Ena obscura*. 32. *Succinea putris*. 33. *Succinea oblonga*. 34. *Succinea elegans*. 35. *Punctum pygmaeum*. 36. *Discus ruderatus*. 37. *Discus perspectivus*. 38. *Arion fasciatus*. 39. *Arion circumscriptus*. 40. *Arion fuscus*. 41. *Vitrina pellucida*. 42. *Vitreola cristallina*.

III.

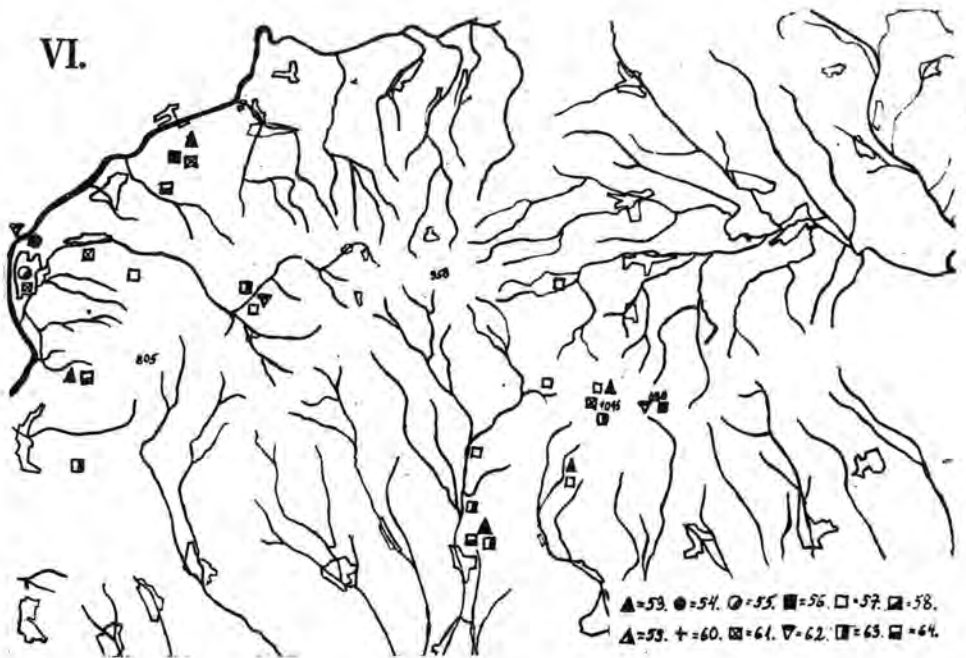
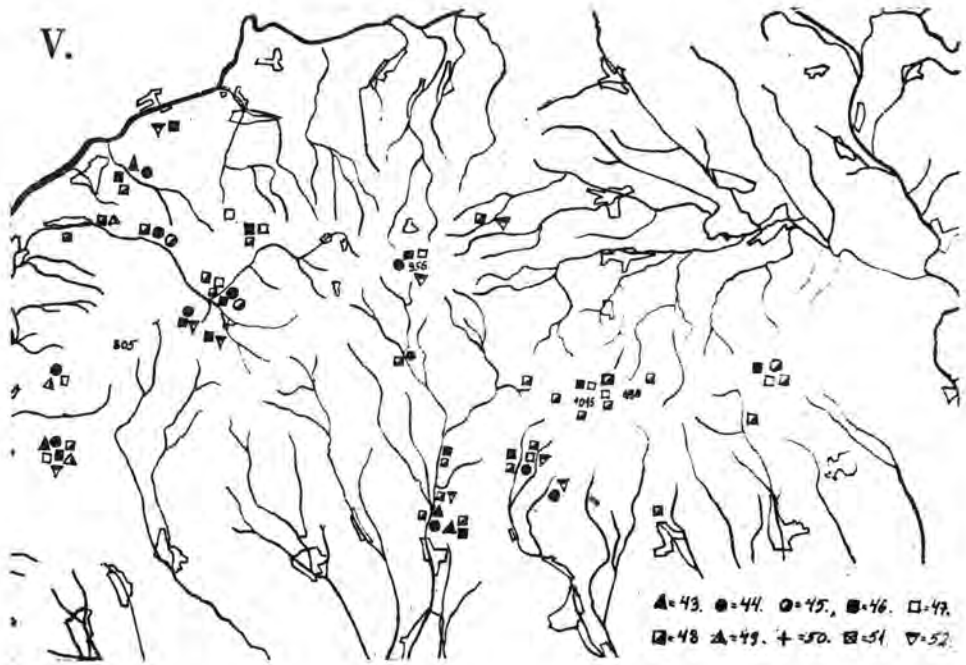

IV.

V. térkép: 43. *Vitreá contracta*. 44. *Vitreá diaphana*. 45. *Nesovitrea hammonis*. 46. *Aegopinella pura*. 47. *Aegopinella minor*. 48. *Oxychilus glaber striarius*. 49. *Oxychilus inqpinatus*. 50. *Oxychilus orientalis*. 51. *Oxychilus draparnaudi*. 52. *Daubardia rufa*.

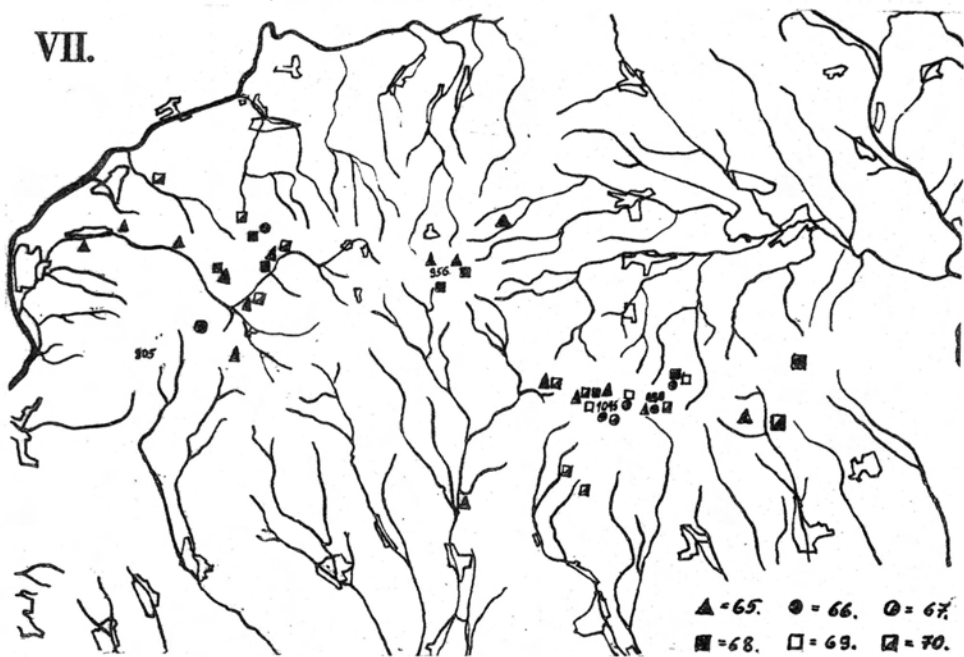
VI. térkép: 53. *Daubardia brevipes*. 54. *Zonitoides nitidus*. 55. *Milax budapestensis*. 56. *Limax maximus*. 57. *Limax cinereoniger*. 58. *Limax flavus*. 59. *Limax nyctelius*. 60. *Limax sp.* 61. *Deroceras reticulatum*. 62. *Deroceras agreste*. 63. *Euconulus fulvus*. 64. *Cecilioides acicula*.

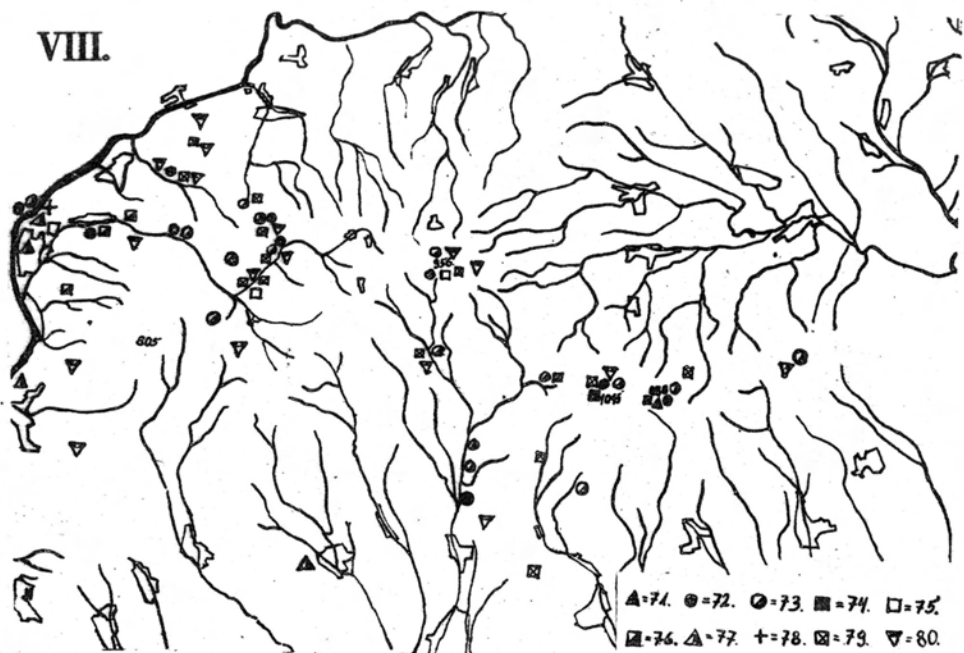
VII. térkép: 65. Cochlodina laminata. 66. Cochlodina cerata.
67. Cochlodina orthostoma. 68. Clausilia dubia. 69. Clausilia
pumila. 70. Iphigena ventricosa.

VIII. térkép: 71. Iphigena latestriata. 72. Laciniaria plica-
ta. 73. Laciniaria biplicata. 74. Ruthenica filograna. 75.
Bradybaena fruticum. 76. Helicella obvia. 77. Monacha carthu-
siana. 78. Perforatella rubiginosa. 79. Perforatella incarna-
ta. 80. Hygromia transsylvanica.

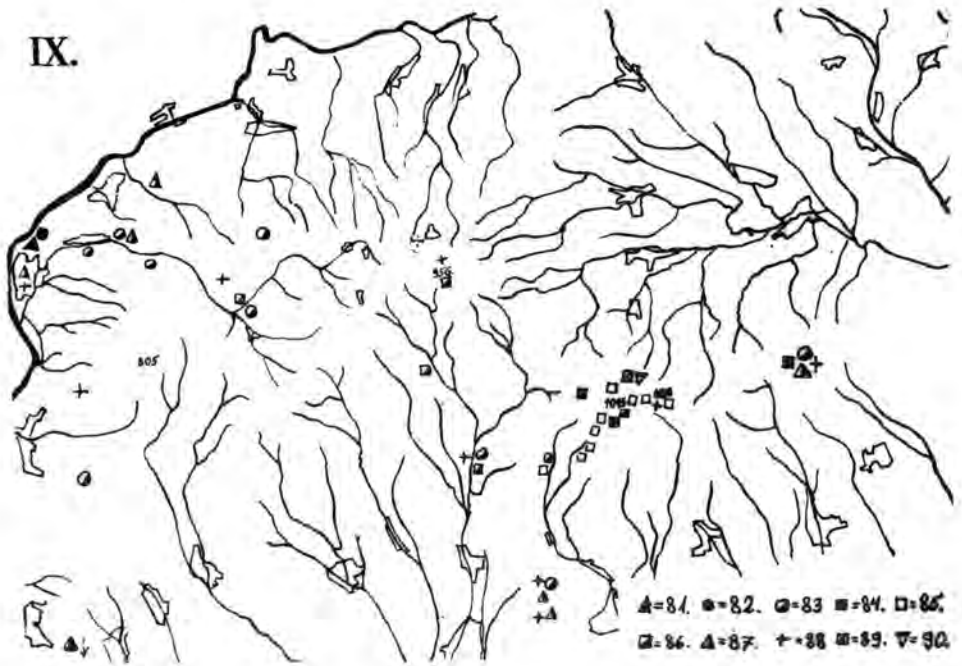
VII.

VIII.

IX.

IX. térkép: 81. *Trichia hispida*. 82. *Trichia unidentata*. 83. *Euomphalia strigella*. 84. *Helicodonta obvoluta*. 85. *Helicigona faustina*. 86. *Isognomostoma isognomostoma*. 87. *Cepaea vindobonensis*. 88. *Helix pomatia*. 89. *Pisidium casertanum*. 90. *Sphaerium lacustre*.

Adatok a Bükk-hegység molylepke-faunájához

JABLONKAY József
Mátra Múzeum, Gyöngyös

ABSTRACT: A complementation of the Lepidopterous fauna of the Mts. Mátra, North-Central Hungary. The autor conducted lepidopterological investigations in this area since 1938; the results of collections were discussed in two previous papers (1964, 1965). The present faunistic list enumerates 451 species, subspecies and forms.

Eger környékén és a Bükk hegységben 1938 óta gyűjtök lepkéket. Anyagomat a feldolgozás menetében publikáltam; e tárgyban első dolgozatom az egeri Dobó István Vármúzeum 1964. esztendői évkönyvében, a következő a Rovartani Közlemények (Folia Entomologica Hungarica) 1965. évi XVIII. kötetében jelent meg. Utóbbi dolgozatomban jeleztem, hogy a Microlepidopterák meghatározásán tovább dolgozom s későbbi időpontban folytatom a faunajegyzék közlését. Mostani jegyzékem összeállítását 1970-ben fejeztem be.

Hazánk e szép és lepkékben gazdag középhegységi tájáról már elöttek is sokan közöltek adatokat - köztük újonnan felfedezett fajokat is -, úgy hogy a Bükk hegység eléggé felderített területnek mondható. Alábbi felsorolásom tehát csak kiegészítője elődeim értékes adatközléseinek.

Ezúttal 451 fajt és fajváltozatot mutatok ki a Bükk hegység területéről és Eger környékéről. A fajok felsorolásánál a "Magyarország állatvilága" című sorozat Dr. GOZMÁNY LÁSZLÓ által írt füzetekben szereplő - az újabb kutatások során megállapított - rendszertani sorrendet és fajneveket használtam. Mivel e munkából a molylepke V. rész még nem jelent meg, ezek jegyzékének összeállításánál HRUBY: Prodomus Lepidopter Slovenska című munkájára támaszkodtam.

Jegyzékemben helymegtakarítás és a könnyebb áttekinthetőség céljából a fajnevek mellett a lelőhelyeket nem írtam ki, ezeket - az alábbi kulcs szerint - csupán számokkal jelzem.

A faunajegyzék lelőhelyeinek számjelölése

Fundortsnummern des Faunenverzeichnisses

1. Ablakoskő-völgy	27. Elzalak
2. Agyagostető Felnémet felett	28. Felnémet határa
3. Aldebrő határa	29. Felsőtárkány határa
4. Almár-völgy	30. Forrókút
5. Baktai-tó	31. Füzesabony
6. Balaton község határa	32. Garadna-völgy
7. Barátrét Felsőtárkány felett	33. Harica-völgy
8. Bálvány-Ördögoldal	34. Hármaskút
9. Bánkút	35. Hollós menedékház
10. Bányahegy	36. Homonnai tisztás
11. Berva-völgy	37. Hórvölgy
12. Bélapátfalva, Telekessy menedékház	38. Hutabérc
13. Borsodbóta határa	39. Kerecsendi erdő
14. Bikkszentmárton határa	40. Kiskapu határa
15. Cserépfalu határa	41. Leshely
16. Cserépváralja határa	42. Lőkvölgy
17. Eger	43. Maklár határa
18. Eger-Almagyar	44. Mészvölgy
19. Eger-Hajdúhegy	45. Mikófalva határa
20. Eger-Rétvölgy	46. Nagyeged-hegy
21. Eger-Rozália temető	47. Nagymező
22. Eger-Szépasszony-völgy	48. Nagyvisnyó határa
23. Eger-Szőlőskei erdő	49. Nagyvölgy
24. Eger-Töviskes-völgy	50. Nekézseny határa
25. Eger-Vár	51. Nyeste-völgy
26. Egercsehi-völgy	52. Nyírbérc, Bálvány alatt
	53. Noszvaji határ
	54. Oldal-völgy
	55. Ostorosi-rét

56. Panna-rét	68. Szarvaskő határa
57. Paphegy	69. Szarvaskő-Rocska-völgy
58. Pázsag-völgy	70. Szentlélek
59. Rakottyás Eger felett	71. Szilvásvár ad határa
60. Recem-völgy	72. Tard
61. Répás-völgy Felsőtárkány felett	73. Tardona község határa
62. Rózsa-völgy	74. Tarkó
63. Sály község határa	75. Tibolddaróc határa
64. Sáta község határa	76. Uppony határa
65. Síkfőkút Eger felett	77. Vár-völgy
66. Szalajka-völgy	78. Vöröskői-völgy
67. Szalóki erdő	

Faunajegyzék - Das Faunenverzeichnis

Trioda sylvina L.
11, 17, 20, 25, 26, 50,
59, 76	Phragmataecia castaneae HB.
43
Nematopogon panzerella HB.
76	Nemapogon heydeni PET.
4
Nematopogon swammerdamella L.
11, 51, 68, 76	Nemapogon hungaricus GOZM.
2, 11, 33
Nematopogon schwarziella Z.
78	Nemapogon emortuellus Z.
17
Incurvaria muscalella F.
22, 68	Nemapogon granellus L.
11, 25, 27
Nemaphora scabiosella SC.
(metallica PODA) 11, 46,
49, 76	Nemapogon cloacellus HW.
2, 25, 51, 76
Adela degeerella L.
11, 54, 69	Neurothaumasia ankerella MN.
26
Cossus cossus L.
2, 17	Haplotinea insectella F.
28, 33
Paraphypopta caestrum HB.
43	Niditinea fuscipunctella HW.
25, 33
Dyspessa ulula BKH.
28, 43, 48, 68	Tineola biselliella HUMMEL
4, 11, 17, 25, 78
Zeuzera pyrina L.
17, 43	Tinea trinotella THNBG.
17, 33
	Tinea semifulvella HW.
2, 11, 76

- Tinea pellionella* L.
 11, 25, 76, 78
- Monopis monachella* HB.
 20
- Monopis ferruginella* HB.
 2, 16, 33, 63
- Monopis rusticella* HB.
 61
- Monopis imella* HB.
 17, 33, 76
- Morographa boleti* F.
 2, 11, 17, 26, 33, 48, 61, 69
- Euplocamus anthracinalis* SC.
 1, 5, 11, 17, 22, 42, 57,
 70, 76
- Talaeporia politella* O. ssp.
szoecsi SIED. 25, 68
- Talaeporia tubulosa* RETZ.
 29, 68
- Praesolenobia clathrella* FR.
 59, 68
- Solenobia nickerli* HEIN.
 68
- Fumaria casta* PALL.
 25, 54, 68
- Fumaria germanica* CHAPM.
 17, 25, 68
- Masonia crassiorella* BRD.
 25
- Epichnopteryx kovacsi* SIED.
 35, 76
- Rebelia subvestalis* WEHRLI
 68
- Rebelia plumella* HS. (surien-
 tella BRD.) 33, 59, 68
- Bijugis* (Psychidea) *bombycella*
 SCHIFF.
 3, 4, 11, 29, 56, 61
- Cochliotheca crenulella* BRD.
 parth. *helix* SIEB. 4, 40
- Psyche viciella* SCHIFF.
 2, 28, 33, 59, 65
- Sterrhopteryx fusca* HW. (hir-
 suteila HB.) 2, 51, 68
- Acanthopsyche atra* L.
 17, 68
- Fachytelia vilosella* O.
 68
- Canephora unicolor* HUEN.
 7, 25, 68, 76
- Bradyptesis* (*Atychia*) *appendi-
 culata* ESP. 68
- Thyris fenestrella* SC. ssp.
seminigra ISSK. 58, 61, 70,
 74
- Harpipteryx falcella* HB.
 4
- Cerostoma radiatellum* DON.
 16, 33
- Cerostoma chazariellum* MN.
 16
- Cerostoma persicellum* F.
 22, 24, 37
- Plutella geniatella* Z.
 4, 43, 75
- Plutella maculipennis* CURT.
 17, 26, 33, 43, 59
- Eudophasia messingiella* F.
 33, 61, 76
- Argyresthia ephippiella* F.
 2
- Catoptilia alchimiella* SC.
 22
- Coleophora fuscadinella* Z.
 12, 76
- Coleophora serratella* L.
 12
- Coleophora limosipennella* DUP.
 18
- Coleophora flavipennella* HS.
 22, 76
- Coleophora frischella* L.
 33, 76
- Coleophora alcyonipennella*
 KOLL. 26
- Coleophora lixella* Z.
 4
- Coleophora ornatipennella* HB.
 59
- Coleophora ochrea* HW.
 76

- Coleophora squalorella* Z.
22
- Coleophora wockeella* Z.
33
- Coleophora vibicella* HB.
33, 76
- Coleophora nemorum* HEIN.
33
- Coleophora anatipennella* HB.
17
- Coleophora auricella* F.
11, 33
- Coleophora serpylletorum* HER.
30
- Coleophora virgatella* Z.
33, 76
- Coleophora striatipennella* NYL.
-TNGSTR. 12, 33
- Coleophora versurella* Z.
33
- Coleophora argentula* Z.
33
- Coleophora glaucicolella* WOOD.
76
- Elachista argentella* CL.
20, 32
- Hyponomeuta vigintipunctatus*
RETZ. 30, 33, 76
- Hyponomeuta evonymellus* L.
2, 75
- Hyponomeuta malinellus* Z.
12, 17, 30, 43, 76
- Hyponomeuta plumbellus* SCHIFF.
30, 33, 55, 68, 73
- Swammerdamia caesiella* HB.
20
- Roesslerstammia erxlebeniella*
F. 12
- Ethmia pusiella* ROEMER
22, 61
- Ethmia funerella* F.
73
- Ethmia bipunctella* F.
16, 36, 43
- Scythris obscurella* SC.
2
- Scythris seliniella* Z.
33
- Pterolonche inspersa* STGR.
76
- Aegeria apiformis* CL.
25
- Aegeria apiformis*, f. *tenebrioniformis* ESP. 17, 25
- Paranthrene tabaniformis* ROTT.
11
- Synanthedon vespiformis* L.
5, 17
- Synanthedon myopaeformis* BKH.
28
- Chamaesphecia empiformis* ESP.
15
- Orneodes grammodactyla* Z.
33, 76
- Orneodes hexydactyla* L.
11, 20, 33, 76
- Stigmatophora albiapicella* HS.
76
- Stigmatophora serratella* TR.
60, 76
- Limnaecia phragmitella* STT.
20
- Hypatima binotella* THNBG.
33, 76
- Diurnea phryganella* HB.
11, 28
- Diurnea fagella* F.
11, 14, 48, 51, 52, 54
- Semioscopis avellanella* HB.
48
- Semioscopis steinkellneriana*
SCHIFF. 52
- Depressaria marcella* RBL.
76
- Depressaria heracliana* DE GEER.
59
- Depressaria nervosa* HW.
48
- Depressaria corticinella* Z.
11

- Agonopteryx pallorella* Z.
 48, 59, 68
Agonopteryx alstremericana CL.
 16, 17, 59
Agonopteryx furvella TR.
 2
Agonopteryx ciliella STT.
 48, 68, 76
Hypercallia citrinalis SC.
 33, 56
Carcina quercana F.
 12, 17, 44, 53, 54, 73
Harpella forficella SC.
 9, 33
Topeutis criella TR.
 2, 11, 33, 59
Pleurota pyropella SCHIFF.
 43
Pleurota brevispinella Z.
 22, 63
Holoscolia forficella HB.
 4
Hoffmannophila pseudospretella STT. 25
Endrosis lacteella SCHIFF.
 17
Tubuliferola flavifrontella HB. 2
Gomphocrates rasilella HS.
 22, 33
Cegoconia quadripuncta HW.
 2, 11, 16
Brachmia dimidiella SCHIFF.
 33, 76
Brachmia triannulella HS.
 21, 22
Brachmia lineolella Z.
 33
Cymotricha pudicella MN.
 11
Gaesa barbella Z.
 16
Dichomeris limosella SCHLAEG.
 4, 30, 33, 43, 56, 73, 76
Anarsia spartiella SCHRK.
 26
Acompsia formosella HB.
 4, 33
Acompsia cinerella CL.
 2, 11, 16, 33, 56, 61, 68
Acompsia tripunctella SCHIFF.
 33
Anacampsis patruella MN.
 30, 76
Compsolechia scintillella FR.
 2, 16, 26, 33
Sophronia marginella TOLL.
 33
Sophronia semicostella HB.
 33
Caryocolum sestertiellum HS.
 33
Caryocolum maculiferellum DGL.
 17
Gnorimoschema obsoletellum FR.
 68
Gnorimoschema diminutellum RBL.
 17
Gelechia pinguinella TR.
 25
Gelechia maculiferella DGL.
 20
Lita solutella Z.
 76
Chionodes distinctella Z.
 76
Aroga velocella DUP.
 28
Adrasteia diffinis HW.
 17
Xystophora nigritella
 2, 11
Xystophora charchariella Z.
 33
Xystophora atrella HW.
 61
Xystophora elbngella HEIN.
 76
Sitotroga cerealella OLIV.
 17, 22, 68, 75
Metzneria aprilella HS.
 75

- Metzneria carlinella* STT. 75
Metzneria neuropterella THGSTR. 33
Metzneria lapella L. 33
Metzneria metzneriella STT. 76
Isophrictis striatella HB. 33
Carposina scirrhosella HS. 22, 68, 75
Sparganothis pilleriana SCHIFF. 22, 28, 33, 73
Pandemis corylana F. 12
Pandemis cerasana HB. (ribeana HB.) 20, 28, 61, 66
Pandemis cerasana, ssp. *obscura* SCHOEYEN 61
Pandemis heparana SCHIFF. 17, 53
Archips podana SC. 2, 28, 33, 61, 76
Archips orataegana HB. 28, 33, 61, 76
Archips xylosteanus L. 2, 33
Archips rosana L. 25, 33
Archips sorbiana HB. 2
Parasyndemis histrionana FROEL. 14, 43
Apheliaochreana HB. 48, 69
Clepsis helvolana FROEL. 59
Clepsis semialbana GN. 76
Clepsis spectrana TR. 30
Clepsis strigana HB. 30, 34, 73
Ptycholoma lecheana L. 2, 11
Parasemia gnomana CL. 25
Epagoge grotiana F. 2, 4, 33, 59, 76
Capua favillaceana HB. 14, 30
Aleinna loeflingiana L. 11, 17, 41
Aleinna loeflingiana, ssp. *oetypana* HB. 2, 11, 41
Tortrix viridana L. 8, 11, 43
Tortrix dumetana TR. 20, 28, 73, 76
Tortrix ministrana L. 60
Croesia bergmanniana L. 11
Croesia forskaleana L. 17, 61
Croesia holmiana L. 11
Acleris rhombana SCHIFF. 11, 25
Acleris ferrugana SCHIFF. 11
Acleris schalleriana L. 14, 52
Acleris variegana SCHIFF. 17, 59
Acleris maccana TR. 68
Acleris literana L. 59
Doloploca punctulana SCHIFF. 14, 59, 76
Tortricodes tortricella HB. 11, 29, 52, 76
Cnephasiella abrasana DUP. 11, 69
Cnephasiella incertana TR. 33, 69
Cnephasia cupressivorana STGR. 11
Cnephasia chrysantheana DUP. 76

- Cnephasia seolaria* CONST.
 33
Cnephasia alticolana HS.
 2
Eulia ministrana L.
 11
Eulia asinana HB.
 11
Isotrias hybridana HB.
 11, 33
Olindia schumacherana F.1(ritka, Term.Tud.Múz.-nak 1 példánya van)
Lipoptycha plumbana SC.
 20, 73
Laspeyresia pomonella L.
 2, 17, 43, 54, 68
Laspeyresia splendana HB.
 11, 75
Laspeyresia amplana HB.
 33
Collicularia microgrammana GN.
 33, 75
Lathronympha(*Semasia*)*hypericana* HB. 44
Lathronympha(*Semasia*)*strigana* F. 2,12,20,33,54,69,73,76
Poecilochroma textana H.-G.
 2
Spilotana(*Tmetocera*)*ocellana* SCHIFF. 2, 4, 33, 57
Thiodia(*Semasia*)*citrana* HB.
 28, 33, 75, 76
Phaneta(*Catoptria*)*cana* HW.
 26, 30, 73
Phaneta(*Catoptria*)*hohenwartiana* SCHIFF. 73
Phaneta(*Catoptria*)*albidulana* HS. 2, 30, 58
Phaneta(*Catoptria*)*scutana* CONST. 22
Phaneta(*Catoptria*)*incana* Z.
 12, 20, 22, 72
Phaneta(*Catoptria*)*conterminata* HS. 22, 43, 75
Phaneta(*Catoptria*)*aemulana* SCHLAEG. 75
Eucosmoides decolorana FRR.
 22, 33, 76
Pseudeucosma caecimaculana HB.
 22, 33
Epiblema foenella L.
 22, 33, 73, 76
Epiblema hepaticana TR.
 66
Epiblema hepaticana HS.
 33
Epiblema tripunctata F.
 2,11,16,22,33,41,48,68,69,76
Epiblema farfarae FLET.(*brunnichiana* FROEL.) 54, 73
Notocelia uddmanniana L.
 22, 26, 28, 33
Notocelia suffusana DUP.
 4, 11, 33, 76
Notocelia aquana HB.
 11, 33, 75, 76
Zeiraphera griseana HB.(*diniana* GN.) 2, 17
Griselda(*Steganophora*)*stagnana* SCHIFF.(*fractifasciana* HW.) 76
Epinotia stroemiana F.(*similana* HB.) 17, 43, 68
Epinotia signatana DGL.
 33
Pelatea festivana HB.
 11, 76
Anchylopera badiana SCHIFF.(*lundana* F.) 30
Anchylopera apicella SCHIFF.(*siculana* HB.) 12
Ancylis laetana F.
 51
Ancylis mitterbacheriana SCHIFF.
 20
Olethreutes arcuella CL.
 17
Argyroploce scriptana HB.
 2, 33

- Argyroploce palustrana* Z.
 39, 43
Argyroploce lacunana SCHIFF.
 4, 17, 22, 33, 44, 55, 63, 66, 73,
 76, 77
Celypha (Olethreutes) rufena SC.
 12, 33, 68
Celypha (Olethreutes) striana
 SCHIFF. 22, 30, 59, 73
Celypha (Olethreutes) capreolana
 HS. 68
Paracelypha rivulana SC.
 22, 30, 33, 54, 55, 68, 73
Hedya salicella L.
 55
Hedya variegana HB.
 33, 43, 76
Endothenia antiquana HB.
 75
Endothenia gentianaeana HB.
 (oblongana HW.) 76
Polychrosis fuligana HW.
 33, 54, 76
Bactra lanceolana HB.
 11
Bactra fufurana HW.
 12, 22, 57, 61, 75
Bactra robustana CHRIST.
 (scirpicolana PIERCE-MET-
 CALFE) 22, 39
Hysterosia purgatana TR.
 2, 22, 33, 73, 76
Hysterosia pulvillana HS.
 11
Lozopera flagellana DUP.
 20, 26, 55, 63, 76
Eupoecilia angustana HB.
 15
Agapeta (Euxanthis) hamana L.
 2, 11, 12, 20, 22, 26, 28, 30, 33,
 39, 43, 51, 55, 59, 61, 63, 73,
 75, 76
Agapeta (Euxanthis) zoegana L.
 2, 16, 17, 22, 26, 30, 33, 43,
 59, 68
Chlidonia (Conchylis) hartmanni-
ana CL. 33
Falseuncaria (Phalonia) ciliella
 HB. 33, 43, 54, 73
Cochylidia implicitana WCKE.
 20
Cochylidia contractana Z. (bre-
 visociaria) 20, 30, 76
Diceratura purpuratana HS.
 20
Diceratura roseofasciana MN.
 12, 17, 20, 76
Cochylis hybridella HB.
 12, 43, 75, 76
Cochylis posterana Z.
 2, 12, 20, 22, 33, 73, 75, 76
Cochylis pallidana Z.
 18, 22
Cochylis dubitana HB.
 11, 12, 76
Cochylis roseana HB.
 30
Aethes (Phalonia) zephyrana TR.
 76
Aethes (Phalonia) kuhlweiniana F.
 75, 76
Aethes (Phalonia) tesserana
 SCHIFF. 33
Agdistis adactyla HB.
 11
Platyptilia gonodactyla SCHIFF.
 66
Gillmeria ochrodactyla SCHIFF.
 4
Eucnemidophorus rhododactylus
 F. 2, 4, 11, 22, 33, 43, 59
Crombrugghia distans Z.
 33
Oxyptilus pilosellae Z.
 16, 33
Geina didactyla L.
 22, 69
Oidematophorus lithodactylus
 TR. 18, 21, 24, 28, 43, 59, 73
Oidematophorus constanti RAG.
 2, 16, 33, 76

- Emmelia monodactyla* L.
 2,4,11,13,14,17,22,23,33,
 43,55,61,69,76
- Adaina scarodactyla* HB.
 33
- Adaina carphodactyla* HB.
 11
- Hellinsonia osteodactyla* Z.
 43, 55
- Porritia galactodactyla* HB.
 22
- Aciptilia pentadactyla* L.
 17,22,25,38,42,43,59,73
- Merrifieldia tridactyla* L.
 2
- Calyciphora xanthodactyla* TR.
 33, 76
- Calyciphora ischnodactyla* TR.
 76
- Myelopsis tetricella* SCHIFF.
 2,11,22,26,28,69,76
- Myelois cribrumella* HB.
 43
- Eurhodope rosella* SC.
 17, 22, 76
- Rhodophaea legatella* HB.
 76
- Rhodophaea suavella* ZCK.
 2, 33, 76
- Rhodophaea advenella* ZCK.
 2, 54
- Acrobasis sodalella* Z.
 2,16,33,34,41,57,75,76
- Acrobasis tumidana* SCHIFF.
 2,26,33,54,57,76
- Phycita spissicella* F.
 2,11,16,41,53,54,57
- Diorctria abietella* SCHIFF.
 43
- Pterothrixidia rufella* DUP.
 43
- Trachonitis cristella* HB.
 11
- Microthrix similella* ZCK.
 57
- Serrulacera gregella* EV.
 43
- Salebria semirubella* SC.
 2,11,16,26,30,34,43,53,55,
 59,68,73,76
- Salebria semirubella, f. san-*
guinella HB.
 2,11,30,33,43,55,59,73,76
- Salebria palumbella* SCHIFF.
 11
- Salebria betulae* GZE.
 2
- Salebria formosa* HW.
 61
- Asalebria fumella* EV.
 2
- Selagia argyrella* SCHIFF.
 2,11,20,22,26,28,30,33,50,
 63,70,73
- Selagia spadicella* HB.
 2,4,16,26,33,53,63,76
- Divona illignella* Z.
 2, 76
- Hypochalcia ahenella* SCHIFF.
 22, 33
- Etiella zinckenella* TR.
 2,4,16,26,41,43,53,57,59,63,
 68,73,75,76
- Nyctegretis achatinella* HB.
 22, 33, 54, 73
- Cymbalorissa fuliginosella*
 HEIN. 33
- Euzophera bigella* Z.
 2, 28, 33, 63
- Phloeophaea charlottae* RBL.
 54
- Pempelia dilutella* HB.
 11, 26
- Pempelia ornatella* SCHIFF.
 11, 33, 48, 59
- Pempelia subornatella* DUP.
 26, 30, 69, 76
- Trissonca oblitella* Z.
 2
- Spermatophora hornigi* LED.
 11, 26

- Gymnancyls canella* SCHIFF.
 30, 68, 73
Ephestia elutella HB.
 11, 17
Ephestia parasitella
 25
Ephestia parasitella, ssp. uni-
 colorella 39
Homoeosoma sinuellum F.
 17, 18, 22, 39
Homoeosoma binaevellum HB.
 2, 12, 28, 41, 61, 75, 76
Homoeosoma nebulellum SCHIFF.
 17, 20, 43
Rotruda inustellum RAG.
Rotruda nimbella Z.
 2, 12, 22, 25, 30, 41, 76
Plodia interpunctella HB.
 17
Ematheudes punctella TR.
 43, 78
Scirpophaga praelata SC.
 43
Schoenobius gigantellus SCHIFF.
 33
Donacaula mucronella SCHIFF.
 43
Donacaula forficella THNBG.
 17, 20, 21, 57
Chilo phragmitellus HB.
 43
Talis quercella SCHIFF.
 43
Argyria cerusella CHRET.
 4, 17, 20, 28, 66
Ancylolomia palpella SCHIFF.
 2, 3, 17, 43, 55
Calamotropha paludella HB.
 17, 50, 55
Pediasia luteella SCHIFF.
 15, 28, 33, 43, 63, 76
Pediasia contaminella HB.
 2, 26, 27, 33, 43, 48, 50, 59, 76
Pediasia aridella THNBG. ssp.
caradjaella RBL. 2, 16, 17,
 25, 26, 28, 33, 43, 59, 75, 76
Agriphila tristella SCHIFF.
 11, 17, 25, 26, 33, 34, 43, 45,
 47, 54, 55
Agriphila selasella HB.
 11, 17, 26, 27, 45, 54, 76
Agriphila poliella TR.
 21, 78
Agriphila culmella L.
 2, 10, 76
Agriphila inquinatella SCHIFF.
 2, 11, 22, 25, 26, 27, 30, 33, 41,
 43, 44, 50, 53, 55, 61, 68, 73, 76
Agriphila geniculea HW.
 20, 30, 53
Crambus perlellus SC.
 22, 30, 33, 59, 68, 75
Crambus hortuellus HB.
 2, 20, 30, 33, 43, 75, 76
Crambus dumetellus HB.
 17, 33, 77, 78
Crambus pratellus L.
 1, 33, 70, 78
Crambus silvellus HB.
 30
Crambus pascuellus L.
 4, 9, 33, 43, 56, 59
Metacrambus alpinellus HB.
 33
Metacrambus carectellus Z.
 75
Chrysocrambus craterellus SC.
 4, 11, 17, 28, 33, 43, 59, 61, 66,
 69
Xanthocrambus saxonellus ZCK.
 28, 46
Thisanotia chrysonuchella SC.
 2, 11, 14, 22, 39, 43, 68, 69, 76,
 78
Catoptria litargyrella HB.
 2, 11, 26, 43
Catoptria falsella SCHIFF.
 11, 12, 22, 33, 53, 54, 76
Catoptria pinella L.
 12, 33, 57
Galleria mellonella L.
 17, 28

- Aphonia sociella* L.
 2, 11, 15, 22, 33, 48, 50, 70, 72,
 76
- Melissoblastes zelleri* DE
 JOANN(bipunctatus Z.) 2, 43, 64
- Aglossa pinguinalis* L.
 17, 19, 22, 25, 33, 43, 57
- Pyralis costalis* F.
 17, 26, 28, 33, 43, 53, 72
- Pyralis regalis* SCHIFF.
 2, 11, 16, 33
- Pyralis farinalis* L.
 2, 16, 17, 22, 33, 43, 53, 76
- Herculia glaucinalis* L.
 25, 33, 58, 73, 76
- Herculia incarnatalis* Z.
 2, 73, 76
- Herculia rubidalis* SCHIFF.
 2, 11, 16, 33, 45, 48, 76
- Cledeobia bombycalis* SCHIFF.
 76
- Cledeobia moldavica* ESP.
 4, 15, 72
- Actenia honestalis* TR.
 2, 43, 53, 76
- Synaphe angustalis* SCHIFF.
 11, 17, 33, 63
- Endotricha flammealis* SCHIFF.
 2, 16, 33, 43, 53, 57, 73, 75, 76
- Eudoria sudetica* Z.
 56
- Eudoria laetella* Z.
 4, 11, 33
- Eudoria mercurea* HW.
 11, 33, 56, 65
- Eudoria centurionalis* HB.
 2, 11, 33
- Scoparia dubitalis* HB.
 2, 11, 16, 25, 30, 33, 41, 43,
 54, 73, 76
- Scoparia cembrae* HW.
 43
- Scoparia ambigualis* TR.
 33, 76
- Scoparia ochrealis* SCHIFF.
 11, 27, 48, 66, 70
- Nymphula nymphaeata* L.
 16, 43, 57, 71
- Paraponyx stratiotata* L.
 43
- Cataclysta lemnata* L.
 2
- Evergestis aenealis* L.
 33, 42, 44, 70
- Evergestis forficalis* L.
 2, 11, 26, 43, 61, 67, 70, 73, 76
- Evergestis frumentalis* L.
 22, 28, 43
- Evergestis pallidata* HUFN.
 12, 17, 43, 66
- Evergestis extimalis* SC.
 11, 12, 22, 26, 30, 50, 75, 76
- Evergestis limbata* L.
 11, 30
- Reakovitsia alborivulalis* EV.
 37, 78
- Titanio pollinalis* SCHIFF.
 14, 69
- Cynaeda dentalis* SCHIFF.
 43, 76
- Aporodes floralis* HB.
 2, 17, 43, 70
- Pyrausta nigrata* SC.
 50
- Pyrausta rectefascialis* TOLL.
 22, 33, 43, 73, 76
- Pyrausta sanguinalis* L.
 26, 33, 43, 76
- Pyrausta cespitalis* SCHIFF.
 6, 12, 14, 17, 18, 20, 22, 26, 30,
 33, 41, 43, 53, 55, 59, 68, 73, 76
- Pyrausta porphyralis* SCHIFF.
 33, 76
- Pyrausta aurata* SC.
 20, 26, 29, 30, 33, 38, 43, 53, 73,
 76, 78
- Pyrausta purpuralis* L.
 26, 33, 43, 58, 73, 76
- Pyrausta ostrinalis* HB.
 33, 43, 45, 76
- Psammotis pulveralis* HB.
 2, 15, 20, 43, 63, 76

- Ebulea crocalis* HB.
 22, 41, 68, 69
- Perinephela lancealis* SCHIFF.
 11, 66, 69
- Perinephela rubiginalis* HB.
 2, 16, 17, 33, 58, 59, 73, 76
- Perinephela verbascalis* SCHIFF.
 68, 76
- Eurrhyncha hortulata* L.
 2, 17, 19, 25, 33, 48, 54, 61, 66,
 68, 69
- Algedonia luctualis* HB.
 54
- Microstega pandalis* HB.
 11, 27, 30, 33, 43, 44, 53, 60,
 68, 73, 76
- Microstega pandalis*, f. *bergu-*
nensis 76
- Microstega hyalinalis* HB.
 4, 32, 33, 43, 68
- Microstega terrealis* TR.
 68
- Sitochroa palealis* SCHIFF.
 30, 43, 64, 76
- Sitochroa verticalis* L.
 2, 4, 11, 20, 22, 25, 28, 33, 43,
 48, 50, 51, 53, 55, 57, 59, 68,
 72, 73, 76, 78
- Uresiphita gilvata* F.
 48
- Obsibotys fuscalis* SCHIFF.
 11, 33, 68
- Loxostege sticticalis* L.
 43, 46, 76
- Emcorsia repandalis* SCHIFF.
 15, 16
- Mecyna trinalis* SCHIFF.
 30, 48, 50, 57, 76
- Mecyna flavalis* SCHIFF.
 2, 11, 59
- Udea martialis* GN.
 11, 14
- Udea fulvalis* HB.
 33, 73
- Udea accolalis* Z.
 1, 12, 22, 30, 55
- Udea olivalis* SCHIFF.
 70
- Haritala ruralis* SC.
 11, 22, 28, 30, 33, 44, 45, 50, 53,
 59, 62, 68, 73, 76
- Ostrinia nubilalis* HB.
 2, 22, 43, 59, 75, 76
- Dolichartria punctalis* SCHIFF.
 43, 63, 75
- Diasemia litterata* SC.
 27, 30, 76
- Agrotera nemoralis* SC.
 33
- Nomophila noctuella* SCHIFF.
 11, 43, 61, 76
- Metasia ophialis* TR.
 11, 58, 76

**JABLONKAY, J.: Angaben über die Microlepidopteren-Fauna
des Bükk-Gebirges**

Der Verfasser führt in dem in Nord-Ungarn liegenden Bükk-Gebirge seit 1938 seine lepidopterologische Untersuchungen fort und gibt seine Ergebnisse, gemäss der Bearbeitung in Folge an. Es erschienen bisher zwei Abhandlungen (Egri Vármúzeum Évkönyve, 1964; Folia Entomologica Hungarica, 18, 1965). Das hier veröffentlichte Faunen-Verzeichnis enthält 451 Arten und Varietäten. Die Fundorte gibt der Verfasser unter den Artnamen mit Ziffern an, derer Schlüssel in der Abhandlung angegeben ist.

A *Vallonia* RISSO 1826 nem magyarországi fajainak revíziója

VARGA András

Mátra Múzeum, Gyöngyös

ABSTRACT: An evaluation of the *Vallonia* species occurring in Hungary. Owing to the great number of transitional forms, the taxon excentrica is considered a form-variety of pulchella, and enniensis a subspecies of pulchella. Brief descriptions, together with a key, of the three Hungarian *Vallonia* species are also given.

A magyar malakológiai irodalomban a hazai *Vallonia*-k értékelésével csak két szerző foglalkozik (WÄGNER J. 1935., SOÓS L. 1943., 1957.). Állásfoglalásuk némileg eltérő (WÄGNER: V. pulchella enniensis; SOÓS: V. enniensis), viszont mindketten az excentrica-t a pulchella formavariációjának tekintik. A később megjelenő hazai faunisztikai munkák általában SOÓS L. rendszertani értékelését követik: V. pulchella; V. enniensis; V. costata.

A külföldi irodalomban szintén az enniensis- és az excentrica-probléma éleződik ki. STERKI (1893), GEYER (1927), EHRMANN (1933) az excentrica-t mint önálló és jó fajt tárgyalják; RENSCH (1932), ZILCH (1969) szinonimizálnak; GEYER (1927), HESSE (1913) és EHRMANN (1933) munkáiban az enniensis mint önálló faj, ZILCH-nél mint alfaj, STERKInél (1893) mint változat szerepel.

AZ EXCENTRICA-PROBLÉMÁRÓL

A fajt a külföldi szerzők az excentrikus köldök és a kisebb, kevésbé kiterjedt ajak alapján különítik el (pl.: PILSBRY, 1948, p. 1023.: "Umbilical spiral regular; outer margin of lip strongly expanding." = V. pulchella. - "Umbilical spiral transversely lengthened; outer margin of lip expanding but little." = V. excentrica).

A V. pulchella populációk variációs skálája két szélső határérték: a "köralakú" pulchella és a "tojásalakú" excentrica között váltakozik (l. ábra), ez kizárja az excentrica egzakt elhatárolását.

Határozottan ki kell jelenteni: az az alak, amelynél földrajzi lokalizáció nem mutatható ki és az átmeneti formák széles skálájával találkozunk a "köralakú" pulchella-tól a "tojásalakú" excentrica-ig, alfaji vagy faji értékkel nem bírhat. Az átmenet folyamatosságát a számbeli nagyság, illetve a közeli biotópok összeolvadt populációi határozzák meg. Ezek eltolódhatnak a szélsőséges köralak vagy a tojásalak felé, de sohasem, vagy csak rendkívül ritkán jelentkezhetnek tisztán.

VARGA Z. (1966. p. 731.): " ... Azonos fajú populációk viszont egymással érintkezésbe kerülve összeolvadnak: 'hibrid populáció' keletkezik. Ez a populációs-szintű hibridizálódás az azonos fajhoz tartozás legdöntőbb kritériuma... "

Összefoglalva: a pulchella és az excentrica között fellépő tökéletes átmeneti sorozatok kizárják az utóbbi önállóságát, így utóbbi csupán a pulchella formavariációjaként értékelhető.

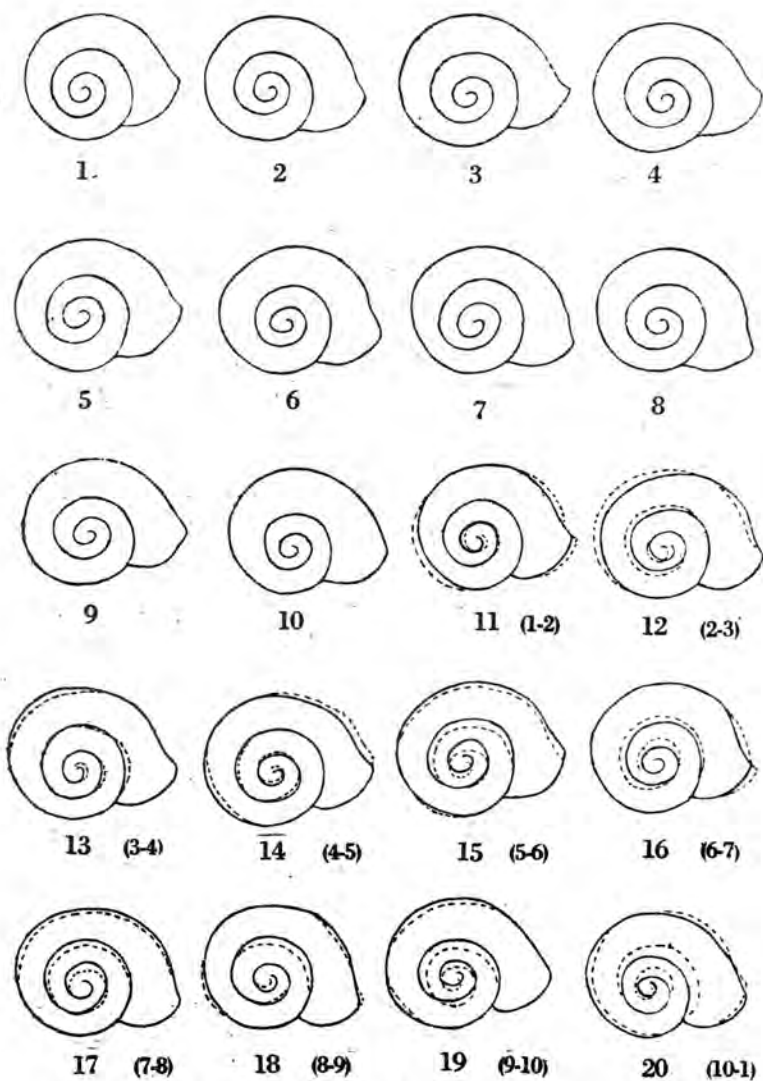
AZ ENNIENSIS-RŐL

Vizsgálataim alapján az enniensist a pulchella alfajának tekintem. Kialakításában a pulchella plaszticitása és az ősi ökológiai tényezők játszottak szerepet.

I. Az enniensis faji önállóságát cáfoló tények:

1. Ritkább esetekben megtalálhatók az átmeneti alakok (Mát-ra, Bükk ngs., ahol, ha határozatlanul is, de az enniensis-szerű struktúra érvényesül),

2. A köldöki tájék struktúrája általában megegyezik a törzsalakéval.

1. ábra: 1 - 10: *Vallonia pulchella pulchella* populáció. - Cserhát: Tepke-Macskahegy; leg.: Varga A.
 11-20: az 1-10 egymásravezítve.

3. A pulchella-tól a szájadék és a ház felépítése alapján nem különíthető el.
4. Az irodalomban említett kisebb alak nem jellemző rá, gyakran eléri a tipikus pulchella méretét.
5. A pulchella-k között nem ritkák az "enniensis-méretű", síma felületű egyedek.

II. Az enniensis alfaji bizonyítékai:

1. A törzsalaktól sajátos bordázata különíti el.
2. A bordázat kialakulásának oka valószínűleg az ősi, nedves környezetben keresendő.
3. Az életmódjában sztenökké vált alak elterjedési határát az ősi ökológiai tényezők határozzák meg.
4. A törzsalak enniensis-sel keveredve ritkán fordul elő (a pulchella euriók, ami lehetővé teszi, hogy az enniensis élőhelyén is megtaláljuk).
5. Külső formájában le nem írható köralakú állandósulás figyelhető meg.

Az egyes pulchella-populációkban teljesen síma, finoman vagy erősebben vonalkázott héjak fordulnak elő. A populációk struktúrális megjelenése a környezeti tényezők hatására alakulhat ki egy meghatározott variációs-skálán belül. Az erősen változó pulchella egyes populációi ökológiailag lokalizálódtak, s így a hasonló környezeti feltételeknek fontos szerepet tulajdonítok az alfaj kialakításában; később sztenökké válik, ami lokalizálódással jár. Ha biotópjában pulchella-val találkozunk, akkor a pulchella térfoglalása másodlagos.

Vallonia RISSO 1826

Vallonia RISSO 1826. Hist. Nat. Eur. Mérid., 4:101.

Typus: Vallonia rosalia RISSO

Ház: m.: 1.1 - 1.8 m.; sz.: 2.1 - 3.4 mm. Lapított, tekercse kevésbé emelkedik ki. Héj: erős, síma, vonalkázott, bordázott,

vagy hártyaszerű bordákkal díszített. Szájadék kerek, szegélye erősen kitágult, vastag, ajakká duzzadt. Köldök tág. Kanyarulat: 3 1/2 - 4.

A hazai Vallonia-fajok meghatározásánál elsődleges elkülönítési bélyeg a szájadék felépítése, másodlagos a ház alakja, struktúrája! A friss V. costata-nál a hártyaszerű bordázat elegendő a meghatározáshoz! A kopott, fiatal, vagy töredékes példányoknál csak a szájadék felépítése, vagy a ház magassága alapján határozunk (a V. costata általában laposabb, mint a pulchella)! Az alfajok elkülönítése csupán a héjfelület alapján történik!

1. (6). Utolsó kanyarulat hirtelen kitágul, ajakduzzanatot fejlett 2

2. (5). Szárak távol erednek, tompa ajakká duzzadnak . . . 3

3. (4). Síma, vagy finoman vonalkázott

Vallonia pulchella pulchella (O.F. MÜLL.)

4. (3). Fonalszerű bordákkal

Vallonia pulchella enniensis (GREDLER)

5. (2). Szárak közel erednek, szájadék éles peremmel, gyűrű-szerű duzzanattal, kör alakú

Vallonia costata (O.F. MÜLL.)

6. (1). Az utolsó kanyarulat egyenletesen tágul, ajakduzzanat nincs

Vallonia tenuilabris (SANDBERGER)⁺

Vallonia pulchella pulchella (O. F. MÜLL. 1774.)

Helix pulchella 1774, Vermium terr. et. fluv. Hist., 2:30 (Denmark).

Helix adela WESTERLUND, 1874., Malak. Bl., 22:57 T. 2 F. 1-4.

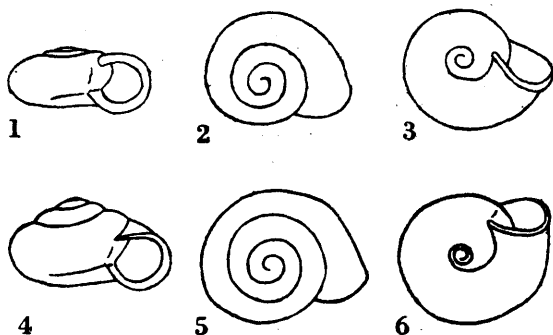
(⁺A gyűjteményekben pulchella-nak határozott fosszilis példányaival találkoztam, ezért szerepel a hazánkból már kihalt faj dolgozatomban.)

Vallonia excentrica STERKI, 1893., Proc. Akad. nat. Sci. Philad.
252.

Anatómia: WATSON, 1920.

Radula: PILSBRY, 1920.

Ház: m.: 1.1-1.5 mm; sz.: 2.1-2.5 mm. Síma, finoman vagy durvábban vonalkázott. Kör, vagy változóan tojásdad alakú. Szájadék majdnem kerek, szárai meglehetősen távol erednek, a perem ajakká vastagodott, tompa, fehér. Köldöke mély, utolsó kanyarulatánál változóan kitágul. A köldöki rész fonalszerű bordákkal. Kanyarulat kb. 3 1/2. (2. ábra.)

2. ábra

1-3: *Vallonia pulchella pulchella* (O. F. MÜLL.) - Bükk hgs.:
Kiseged, 1966. II. 18. leg.: Varga A.

4-6: *Vallonia pulchella pulchella* helyi formája (f. csorensisi
KORMOS). - Nagykanizsa: Gördővény, 1962. IV. 20. leg.: KOVÁCS
GY.

Ökológia: síksági, domb- és hegyvidéki állat. Száraz és nedves környezetben egyaránt megél.

Földrajzi elterjedés: holarktikus faj. Előfordul egész Európában, Észak-Irorszáig, a Hebridákig és az Orkney szigetekig. Norvégiában a 70°-on, Svédországban a 63°-on már nem hatol túl, Finnországban eléri a Sarkkört, dél felé Marokkó északi részén, az Azorokon, Madeirán és a Kanári szigeteken, Keletre: Nyugat-, Észak- és Kelet-Ázsiában, valamint Észak-Amerikában honos.

Magyarországon mindenütt elterjedt. Vizsgált lelőhelyeit a 3. ábra tünteti fel.

3. ábra

A *Vallonia pulchella pulchella* vizsgált lelőhelyei

Vallonia pulchella enniensis (GREDLER, 1856)

Helix pulchella var. *enniensis* GREDLER, 1856., Verh. zool. bot. Ges. Wien, 6 Abh.; 56.

Vallonia enniensis GREDLER, 1856. Tirol's Conchylien.

Helix (*Vallonia*) *costellata* SANDBERGER, 1875. Worwelt: 856.

4. ábra

1-3: *Vallonia pulchella enniensis* (GREDLER). - Kelebia: erdő, 1962. X. 17. leg.: KASZAB Z.

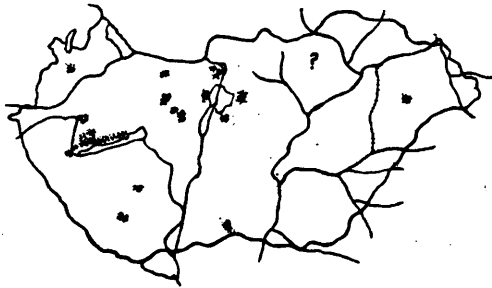
Ház: fonalszerűen bordázott, közötté finom, másodrendű bordákkal és vonalakkal (a bordázat elmosódhat). Egyébként megegyezik a törzsalakkal. (4. ábra.)

Ökológia: sztenők; nedvesebb területek lakója.

Földrajzi elterjedés: a pulchella areálján belül fordul elő, Spanyolországtól Dél-Franciaországon, Tirolon, Krajnán, Albánián keresztül Kilikiáig és Ciszkaukáziáig. Megtalálható Dél- és Észak-Németországban, valamint a Szovjetunió nyugati és déli részén.

Magyarország: az Alföldön és Dunántúlon elterjedt, az Északi-középhegység területén nagyon ritka (Bükk: Szarvaskő - Agócsy -; Ujmassa: Óskohó - Kovács -; Mátra: Zagyva-hordalék: Pásztó - Varga -).

Hazai lelőhelyeit az 5. ábra tünteti fel.

5. ábra

A *Vallonia pulchella enniensis* vizsgált lelőhelyei

Érdekeség: Kelebia (erdő) - Kaszab -. A példányok tuszfeketék, néhány egyed narancssárga szájadékkal.

Vallonia costata (O.F. MÜLL. 1774.)

Helix costata O. F. MÜLL. 1774. Vermium terr. et fluv. Hist., 2:31. (Fridrichsdal, Denmark.)

Anatómia: SOÓS: 1957. PILSBRY: 1948.

Radula: PILSBRY: 1948.

Ház: m.: 1.3:2 mm.; sz.: 2.7 mm. Éles, hártyszerű bordákkal díszített utolsó kanyarulat (25-30). Lapos, vagy kissé boltozott. A két szár közel hajlik egymáshoz, néha összeér, így kicsípett vagy kb. szabályos köralakot formál. Pereme éles, ajka széles, fehér gyűrűszerű duzzanattal. Kanyarulat: $3 \frac{1}{2}$ - $3 \frac{3}{4}$ (6. ábra).

Ökológia: mint a pulchellánál; igénytelenebb.

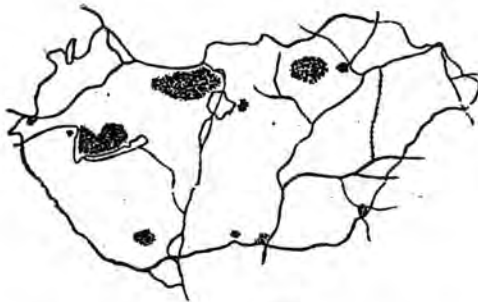

6. ábra

1-3: *Vallonia costata* (O.F. MÜLL.). - Pásztó, 1967. VII. leg.:
VARGA A.

Földrajzi elterjedés: mint a pulchellánál.

Hazai vizsgált lelőhelyeit a 7. ábra tünteti fel.

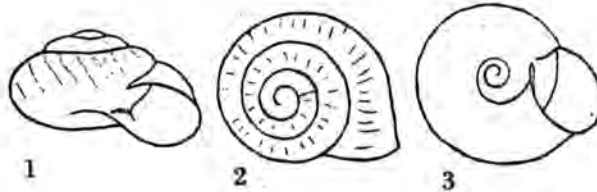
7. ábra

A *Vallonia costata* (O.F. MÜLL.) vizsgált lelőhelyei

Vallonia tenuilabris (SANDBERGER, 1875)

Helix (*Vallonia*) *tenuilabris* SANDBERGER, Vorwelt: 891.

Hazánkban virágkorát a jégkorszakban élte, a felmelegedés kikapusztította Közép-Európa területéről. Recens előfordulás: Kína, Mongólia.

8. ábra

Vallonia tenuilabris (SANDBERGER). - Mongólia; 1968. leg.: KASZAB Z.

Ház: m.: 1.7-1.8 mm.; sz.: 3-3.4 mm. (Mongol példányok mérete.) Finoman vonalkázott, egy-egy erősebb növekedési vonallal. Péréme éles, ajakká nem vastagodott, szárai közel érnek egymáshoz, rövid ellipszis körvonalúak. Köldök tányérszerűen kiszélesedett. Kanyarulat 4 (8. ábra).

A hazai *Vallonia*-fajoknak mintegy 17.000 példányát vizsgáltam meg, azaz a Természettudományi Múzeum és a hazai magángyűjtemények anyagát. Gyűjtők: AGÓCSY P., DUDICH E., GEBHARDT A., KASZAB Z., KÁROLYI Á., KEVE A., KORMOS T., KOVÁCS GY., PEREGI ZS., PINTÉR I., PINTÉR L., PÓCS T., RICHNOVSZKY A., SAJÓ I., SOÓS L., STREDA R., SZEKERES M., TOINAI F., VARGA A., VÁSÁRHELYI I., VÖRÖSS L., WIESINGER M. A nyújtott jó lehetőségért mind a Természettudományi Múzeumnak, mind a gyűjtemény-tulajdonosoknak köszönetet mondok. Hálával tartozom Pintér Lászlónak, aki segítségével, sokféle támogatásával munkámat elősegítette. Nemkülönbön köszönettel tartozom dr. Bende Sándornak, az egri Ho Si Minh

Tanárképző Főiskola Állattani Tanszéke vezetőjének, valamint a Főiskola tanárainak: dr. Hoblyák Jánosnak, dr. Vajon Imrének, kik műszeres támogatásukkal segítették munkámat.

VARGA, A.: Revision der Gattung *Vallonia* RISSO 1826 in Ungarn

Der Verfasser stellt in seiner Abhandlung fest, dass sowohl in den Arbeiten einheimischer wie auch ausländischer Autoren in der Wertung der Arten *Vallonia excentrica* und *Vallonia enniensis* widersprechende Ansichten geäußert wurden. Nach Untersuchung etwa 17.000 einheimischer *Vallonia* Exemplare, aus verschiedenen ungarischen Museen und Privatsammlungen, hält er *excentrica* - wegen der grossen Zahl der Übergangsformen - für eine Formen-Variation der *pulchella* und *enniensis* für eine Unterart der *pulchella*. In der Entwicklung der letzteren Unterart schreibt der Verfasser der feuchten Umgebung eine Rolle zu. Der Aufsatz gibt dann Beschreibungen und Bestimmungsschlüssel zu den drei *Vallonia* Arten.

Angekommen: 1.2. 1972.

A. VARGA
Mátra Múzeum
Gyöngyös

IRODALOM - LITERATUR

- EHRMANN, P. (1933): Weichtiere, Mollusca. In BROHMER - EHRMANN - ULMER: Die Tierwelt Mitteleuropas II. (1). Leipzig.
- GEYER, D. (1927): Unsere Land - und Süßwasser - Mollusken. Stuttgart, III. Aufl.
- HESSE, P. (1913): Zur Kenntnis der Molluskenfauna von Ostrumilien. II. Nachrbl. Deutsch. Mal. Ges. 45.
- HUBENDICK, B. (1952): A second note on the validity of *Vallonia excentrica* STERKI - Proc. Malac. Soc. London.

- PILSBRY, H. A. (1894): Land Mollusca of North America Acad. Nat. Sci. Philad.
- RENSCH, B. L. (1932): Zur Landschneckenfauna von Nordskandinavien. S. B. Ges. Naturforsch. Freunde, Berlin.
- SOÓS, L. (1943): A Kárpát-medence Mollusca faunája. Budapest.
- (1957-59): Mollusca - Puhatestűek. - In Fauna Hungariae. 19.
- STERKI, V. (1893): Observations on Vallonia Proc. Acad. Nat. Sci. Philad.
- VARGA, Z. (1966): A biológiai szerveződési szintek dialektikájának néhány alapvonása. Magyar Filozófiai Szemle 5.
- WATSON, H. (1920): The affinities of Pyramidula, Patulastra, Acanthinula, and Vallonia Proc. Malac. Soc. London.
- WÁGNER, J. (1935): Magyarország Valloniái - Magyar Tud. Akad. Matem. és Term. tud. Értesítője.
- ZILCH, A. (1969): Die Typen und Typoide des Natur - Museums Senckenberg, 43: - Mollusca, Pupillacea 2 (Valloniidae, Pleurodiscidae) Arch. Moll. 99.

Zur Problematik der Gattung *Hygromia* RISSO 1826

A. VARGA — L. PINTÉR

Mátra Museum, Gyöngyös — Budapest

ABSTRACT: Authors revise the *Hygromia transsylvanica* (WEST.) group from the environs of Békéscsaba, SE-Hungary. They describe and figure *Hygromia kovacsi* n. sp.; the subgeneric divisions within *Hygromia* RISSO is also discussed.

Die anatomische Untersuchung einiger Exemplare der bisher unter *Hygromia transsylvanica* (WEST.) erwähnten Schnecken aus der Umgebung von Békéscsaba ergab, dass es sich hier um eine unbekanntete *Hygromia*-Art handelt. Die Beschreibung dieser Art gibt uns Anlass zu manchen Erwägungen über die Richtigkeit der bisherigen subgenerischen Einteilung der Gattung.

Hygromia kovacsi n. sp.

BESCHREIBUNG. Gehäuse konisch erhoben mit abgestumpftem Apex. Umgänge $4 \frac{1}{2}$ - $4 \frac{3}{4}$, regelmässig anwachsend, der letzte allmählich erweitert, an der Peripherie stumpfkantig, gegen die Mündung zu abgerundet und wenig herabsteigend. Mündung schief, kreisförmig, vom letzten Umgang mässig ausgeschnitten. Ansatzstellen der Mündungsränder voneinander weit entfernt, mit ange deuteter kallöser Verbindung. Mundsaum scharf, ohne Lippe, nicht erweitert. Nabel stets offen, vom leicht umgeschlagenen Spindelrand eingeengt oder halb verdeckt. Die Oberflächenskulptur besteht aus äusserst feinen, niedrigen, dünnhäutigen, schräg zu den Zuwachsstreifen stehenden kurzen Schüppchen, die leicht abgerieben werden. Die Länge der Schüppchen nimmt mit der Umgängenzahl und mit der Entfernung von der Naht zu. Embryonalschale fein gekörnelt, ohne Schüppchen. Farbe hornbraun, an der Peripherie meist mit einer helleren Binde. Schale etwas durchscheinend. Masse des Holotypus: 4,60 : 6,05 mm.

Genitalien. Penis gedrungen spindelförmig, Epiphallus länglich walzenförmig, etwa 2mal länger als der Penis. Flagellum lang, dünn, am Ende zugespitzt, so lang wie der Epiphallus. Vas deferens lang. Zwei etwa gleich grosse Bursae hastae sind vorhanden, die nebeneinander asymmetrisch an der einen Seite der Vagina angebracht sind. Die innere Bursa ist leer, die äussere mit einem kurzen (0,8 mm), schnell verjüngenden Pfeil versehen. Es gibt vier Glandulae mucosae, jede fast der gesamten Länge nach in zwei Äste gespalten. Bursa copulatrix oval oder keulenförmig, mit langem, meist gewundenem Stiel.

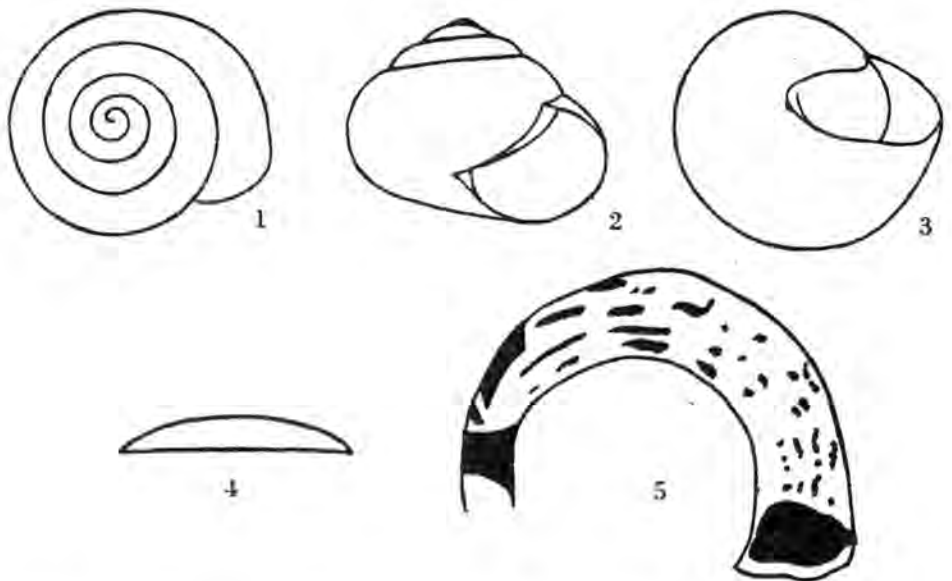

Abb. 1-3: *Hygromia kovacsi* n. sp. Schale des Holotypus.

Abb. 4: *H. kovacsi* n. sp. Ein Schüppchen vergrössert.

Abb. 5: *H. kovacsi* n. sp. Mantelzeichnung.

Locus typicus: Ungarn, Komitat Békés, im Eichenwald (auch "Maróí erdő" genannt) SW Dobož, am linken Ufer des Kettös Körös. Die Art lebt unter Fallaub.

Material. Holotypus und zwei Paratypen vom Locus typicus, 15.V.

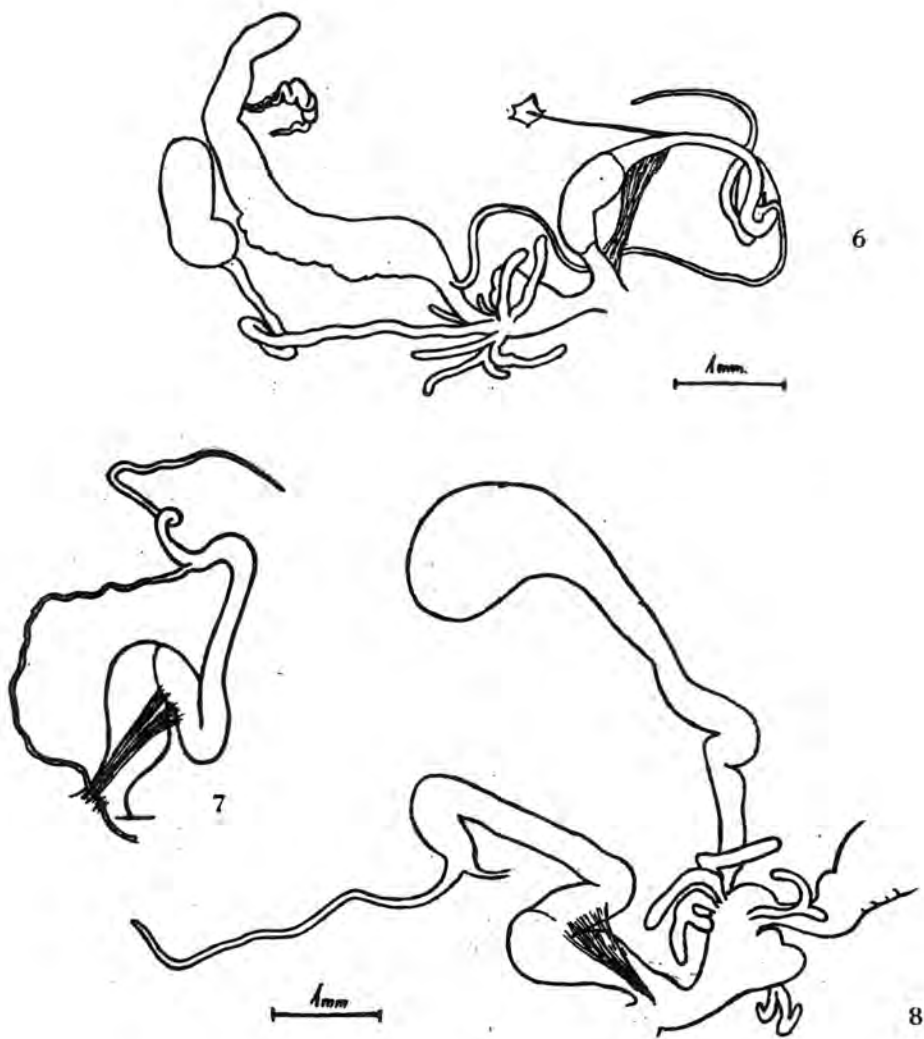

Abb. 6: *Hygromia kovacsi* n. sp. Genitalien.
 Abb. 7-8: *H. kovacsi* n. sp. Teile der Genitalien. Retraktor-
 muskel abgerissen.

1964, leg. GY. KOVÁCS, im Ungarischen Naturhistorischen Museum, Budapest. Weitere Paratypen: Vom Locus typicus, 15.V.1964. leg. GY. KOVÁCS, 59 Exemplare in Slg. GY. KOVÁCS, Slg. Mátra Múzeum, Slg. I. PINTÉR, Slg. L. PINTÉR; 25. VIII.1968. leg. GY. KOVÁCS, 62 Exemplare in Slg. GY. KOVÁCS, Slg. Mátra Múzeum, Slg. L. PINTÉR, Slg. K. BÁBA; 20. III.1971. leg. GY. KOVÁCS, Slg. Mátra Múzeum, 1 Exemplar; 11. IV.1972. leg. GY. KOVÁCS, 11 Exemplare, Slg. GY. KOVÁCS, Slg. L. PINTÉR. Mályvádi erdő bei Sarkad, 5. VII.1963. leg. GY. KOVÁCS, 6 Exemplare, Slg. GY. KOVÁCS.

Beziehungen. In der Gattung *Hygromia* RISSO gibt es nur eine Art, die mit *H. kovacsi* n. sp. - aufgrund der Schalenmerkmale - in engere Beziehung könnte gebracht werden. *H. transsylvanica* (WEST.) ist etwas grösser, die Schüppchen sind zugespitzt. Die Anzahl der Schüppchen auf den letzten und vorletzten Umgängen beider Arten ist bei gleicher Umgängenzahl verschieden.

Schüppchenzahl auf 1 mm²:

	<u>vorletzter Umg.</u>	<u>letzter Umg.</u>
<u>transsylvanica</u>	140 - 160	120 - 140
<u>kovacsi n. sp.</u>	360 - 500	180 - 240

Länge der Schüppchen in mm:

	<u>vorletzter Umg.</u>	<u>letzter Umg.</u>
<u>transsylvanica</u>	0,077 - 0,121	0,090 - 0,253
<u>kovacsi n. sp.</u>	0,055 - 0,080	0,055 - 0,090

Aufgrund der Genitalanatomie kann *H. kovacsi* n. sp. - der traditionellen Auffassung nach - nicht einmal in derselben Untergattung mit *H. transsylvanica* (WEST.) untergebracht werden. Für *Lozekia* HUDEC, 1970 sind die ungleich grossen Bursae hastae bezeichnend, während bei *H. kovacsi* n. sp. eine ähnliche Beschaffenheit der Pfeilsäckchen auftritt wie bei der Untergattung *Pyrenaearia* HESSE, 1921. Die Form des Pfeiles ist ebenfalls verschieden. Bei *H. transsylvanica* (WEST.) gibt es nur zwei ga-

belig gespaltene Glandulae mucosae. Die Bursa des Receptaculum seminis ist kurz zugespitzt.

Namengebung. Wir benennen diese neue Art zu Ehren von Herrn GYULA KOVÁCS (Békéscsaba), der sie entdeckt und uns zur Bearbeitung freundlich überlassen hat.

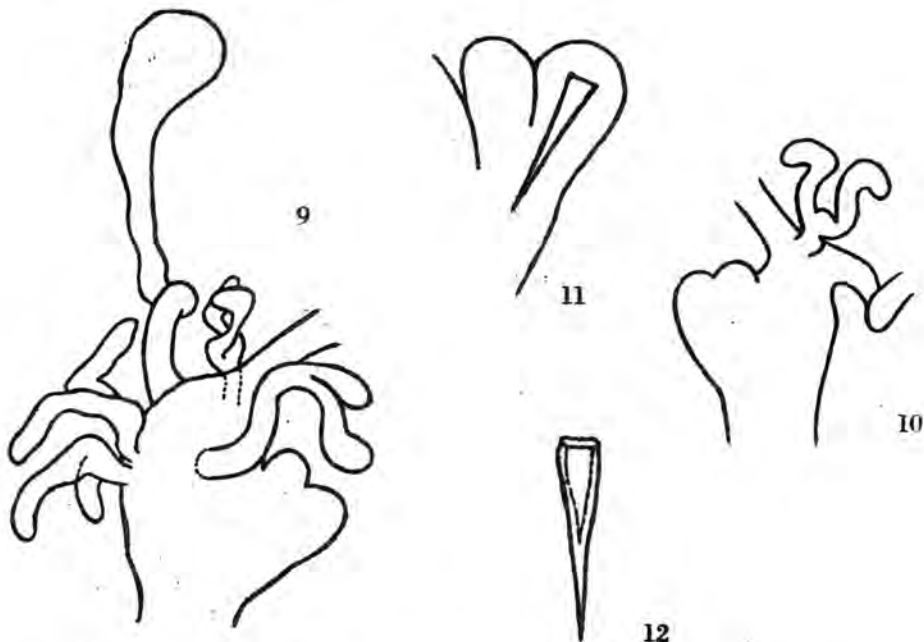

Abb. 9-10: *Hygromia kovacsi* n. sp. Teile der Genitalien.

Abb. 11: *H. kovacsi* n. sp. Pfeilsäckchen mit Pfeil.

Abb. 12: *H. kovacsi* n. sp. Pfeil.

Subgenerische Stellung. Im Jahre 1970 sind kurz nacheinander drei wichtige Arbeiten über neue, mit *Hygromia* RISSO verwandte Taxa erschienen. Da die vier Taxa in der Gattungsgruppe (*Lozekia* HUDEC, *Archaica* SCHILEYKO, *Euarchaica* SCHILEYKO und *Ganula* GITTENBERGER) auf ganz ähnliche Merkmale gegründet sind, ohne eine scharfe Trennung zu ermöglichen, halten wir sie für synonym. Eine Nachforschung von E. GITTENBERGER (1971) hat ergeben,

dass der Name Lozekia HUDEC, 1970 die Priorität hat. Sonach lässt sich die Gattung Hygromia RISSO folgendermassen gliedern:

Hygromia s. str.: Zwei gleich grosse Pfeilsäcke mit einem gewundenen Pfeil. Flagellum sehr kurz; rudimentär. Südwest-europäisch-mediterran. In Mitteleuropa (auch in Ungarn: Budapest) eingeschleppt.

Pyrenaearia HESSE, 1921: Zwei gleich grosse Pfeilsäcke mit einem sehr kurzen, fast geraden Pfeil. Flagellum veränderlich: kurz bis sehr lang.

Lozekia HUDEC, 1970: Zwei ungleiche Pfeilsäcke mit einem langen, gebogenen Pfeil. Flagellum verhältnismässig lang. Balearen, Nordafrika (?), Karpaten, Transkaukasien.

Dem anatomischen Befund nach sollte H. kovacsi n. sp. zur Untergattung Pyrenaearia HESSE gestellt werden. Wenn man aber bedenkt, dass eine solche Lösung zoogeographisch unhaltbar ist, und dass die Unterscheidungsmerkmale der Untergattungen einer beträchtlichen Variabilität unterworfen sind, fühlt man sich genötigt, in den sogenannten Untergattungen unnatürliche, willkürlich zusammengestellte Gruppen zu erblicken. Man sollte also die Gattung Hygromia RISSO - unseren heutigen Kenntnissen nach - ungeteilt lassen, die einzelnen "Untergattungen" für Gruppen von Arten halten, die zwar einige Entwicklungstendenzen aufweisen, die aber eben nur Tendenzen sind, ohne scharfe Umrisse. Also für eine Systematik aufgrund von natürlichen Verwandtschaftsbeziehungen unbrauchbar.

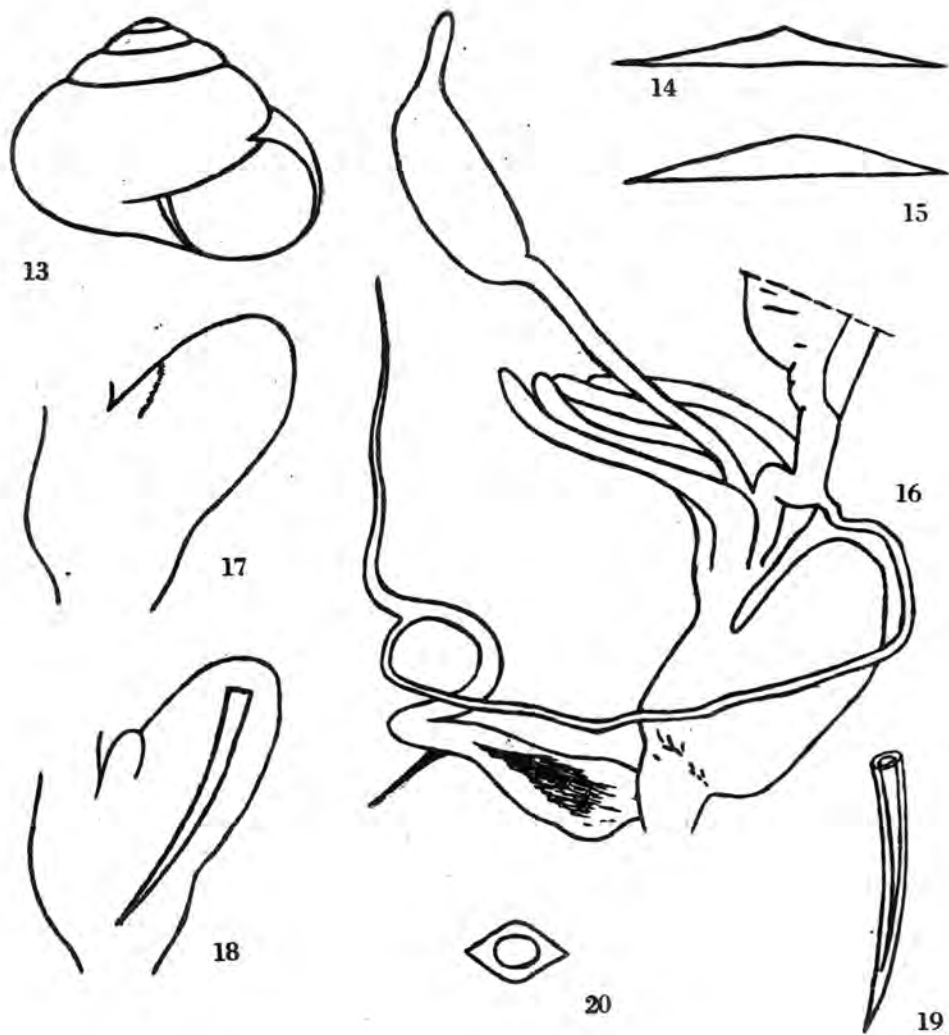

Abb. 13: *Hygromia transsylvanica* (WEST.) aus dem Mátra-Gebirge. Schale.

Abb. 14-15: *H. transsylvanica* (WEST.). Schüppchen vergrößert.

Abb. 16: *H. transsylvanica* (WEST.). Genitalien.

Abb. 17-18: *H. transsylvanica* (WEST.). Pfeilsäckchen mit Pfeil.

Abb. 19-20: *H. transsylvanica* (WEST.). Pfeil.

VARGA, A. — PINTÉR, L.: Adatok a *Hygromia* RISSO 1826 nem
problematikájához

Az anatómiai vizsgálatok során a Békéscsaba környéki *Hygromia transsylvania* (WEST.) új fajnak bizonyult. A szerzők ennek leírását adják, *Hygromia kovacsi* n. sp. néven. Fő jellemzői: az ivarszerven található két egyforma méretű nyílzacskó és a héj pikkelyezettsége. Anatómiai vonásai alapján a *Pyrenaearia* HESSE alnembe kellene sorolni, a héjbélyegek pedig a *H. transsylvania* (WEST.) közelébe utalják (*Lozekia* HUDEC alnem).

A szerzők bírálják a *Hygromia* RISSO nem eddigi szubgenerikus felosztását, mivel az egyes alnemek között nem húzható éles határ, s az egyes fajok elterjedése állatföldrajzilag megmagyarázhatatlan lenne (*Lozekia*-fajok: Baleári szigetek, Kárpátok, Kelet-Kaukázus; *Pyrenaearia*-fajok: Pireneusok, Békéscsaba környéke).

A szerzők javasolják, hogy a *Hygromia* RISSO nem eddigi alnemei legyenek a *Hygromia* RISSO szinonimjai.

Literatur - Irodalom

- FORCART, L. (1954): Die systematische Stellung von *Helix lanuginosa* BOISSY, und die Taxonomie der Gattung *Hygromia* RISSO. - Arch. Moll., Frankfurt a.M., 83: 159-162.
- GITTENBERGER, E. (1970): Zur systematischen Stellung von *Helix lanuginosa* BOISSY, mit Neubeschreibung eines Subgenus. - Bol. Soc. Hist. Nat. Baleares, 14: 63-68.
- GITTENBERGER, E. (1971): Eine nomenklatorische Notiz: Die Veröffentlichungsdaten einiger neuen Taxa, verwandt mit *Hygromia* RISSO, 1826. - Basteria, 35: 113-114.

- HUDEC, V. (1970): Poznámky k anatomii některých plžů z Madarska. Bemerkungen zur Anatomie einiger Schneckenarten aus Ungarn. - Časopis Nár. Muz., odd. přírod., Praha, 137: 33-43.
- ORTIZ DE ZÁRATE Y LÓPEZ, A. (1956): Observaciones anatómicas y posición sistemática de varios helícidos españoles. IV. (Género Pyrenaearia HESSE 1921). - Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat., secc. Biol., Madrid, 54: 35-61.
- SCHILLEYKO, A. A. (1970): Volume, systematics and phylogeny of the group Perforatella - Zenobiella - Chilanodon (Pulmonata, Helicidae). - Zool. Zhurnal, 49: 1306-1321. (russisch).

Angekommen: 3. 7. 1972

A. VARGA
Mátra Múzeum,
Gyöngyös

L. PINTÉR
Természettudományi Múzeum
Budapest,
VIII. Baross utca 13.

Kiadja a Népművelési Propaganda Iroda - F. k. : Nemes Iván Igazgató
Készült az NPI sokszorosító üzemében, Budapest - F.v. Mátrai Emil
72-3178 - Példányszám: 600 - Terjedelem: 11,55 A/5 iv

